

POČITNICE PRED VRATI

DOLENJSKA, POSAVJE — Še danes in jutri, potem pa se zimske počitnice začno tudi za učence osnovnih in srednjih šol v dolenski in posavski regiji. Kaj bodo tisoči šolarjev počeli naslednja dva tedna, je seveda povsem njihova stvar. Ponekod so poskrbeli, da učencem med počitnicami ne bo dolgčas. V novomeškem kinu bodo n.p.r. vrtili program izbranih filmov za mladino. Takoj po vrnitvi v razrede oziroma že 10. februarja bodo v mnogih šolah, predvsem v osnovnih, kulturni dnevi, posvečeni slovenskemu kulturnemu prazniku.

1. FEBRUARJA DRAŽJE STANARINE

ČRNOMELJ — Skupščina tukajšnje samoupravne stanovanjske skupnosti je sredi januarja sprejela 43-odst. povišanje stanarin in najemnin, ki bo začelo veljati 1. februarja. Delegati so to povišanje, ki je bilo enotno v vsej Sloveniji, sprejeli brez pripomb, saj se v Črnomlju že dolgo borijo za ekonomske stanarine, ki pa s tokratnim dvigom cen nikakor še niso dosežene. V stanovanjski skupnosti se zavedajo, da bo ta podražitev — plačati bodo morali od 1.200 do 1.700 dinarjev več — prizadela socialno šibke družine, vendar najbolj ogrožene lahko zaprosijo za subvencijo stanarin pri skupnosti socialnega skrbstva.

ARTIČE PRED GLOBOKIM IN BREŽICAMI

ARTIČE — Na ponedeljkovem občinskem tekmovanju »Kaj več o prometu« je sodelovalo 8 ekip, v vsake šole po eno. Prvo mesto so osvojili Artičani, za njimi so se uvrstile ekipe Globokega, Brežic in Dobove. Vse so bile odlično pripravljene. Pomerili sta se tudi ekipi otroškega vrtea iz Brežic in Artič, vendar ne za oceno. Obe sta dobili nagrado. V minulem šolskem letu je bilo vključenih v prometno vzgojo 980 otrok iz osnovnih šol in vrtecev, kolesarski izpiti pa je uspešno opravilo 421 učencev.

KONCERT ZA DESETLETNICO

BREŽICE — V soboto, 25. januarja, ob 17. uri bo slovenski narodni ansambel Tonija Hervola iz Brežic nastopil v prosvetnem domu in tako obeležil svoj desetletni jubilej. Na koncertu bo sodeloval humorist Toni Gašperič, igrala bo godba na pihala iz Loč, zapel pa bo tudi ženski nonet iz Dobove.

ROCK KONCERT V DISKO KINU

METLIKA — V metliškem disko kinu bodo poslej spet redno prirejali tudi koncerte raznih skupin. Mladi si bodo prizadevali, da bodo taki koncerti vsaj enkrat na teden. Prvi bo to soboto, 25. januarja, ob 21. uri, in sicer bo nastopila rock skupina Paraf z Reke. Pred tem pa se bo predstavila metliška plesna skupina Top univerzum.

Zdrknili več klinov navzdol

Občine širše Dolenjske so na lestvici narodnega dohodka za leto 1984 nazadovale — z izjemo Krškega in Kočevja — Krško prvo, Brežice zadnje

Komaj verjetno se sliši, toda statistični podatki nedvoumno kažejo, da ima na našem območju Posavje najbogatejšo in najrevnejšo občino, ki živi ta ena ob drugi. Prva je občina Krško, ki s 646.875 dinarji narodnega dohodka na prebivalca zavzema zavidljivo 4. mesto med slovenskimi občinami, druga pa občina Brežice, ki z 252.305 dinarji pristaja na komaj 59. mestu.

Podatki se nanašajo na 1984. leto, saj statistika menda ne zmore hitreje zračunati teh števil, o katerih so tako in tako deljena mnenja, češ da so občine premajhne primerjalne enote in da objavljanje bolj razburja kot koristi. Kakorkoli: narodni dohodek kot novo ustvarjena vred-

jedrsko elektrarno je, kot rečeno, daleč pred vsemi na 4. mestu v Sloveniji, Kočevje s 478.452 dinarji 17. (leta 1983 le 24.), Ribnica s 442.957 dinarji 24 (16.), Novo mesto s 435.467 dinarji 27. (leta 1983 še 15.), Metlika s 423.236 dinarji 29. (20.), Črnomelj s 350.048 dinarji 43. (42.), Trebnje z 286.438 dinarji 51 (50.), Sevnica z 254.391 dinarji 58. (55.) in kot zadnje Brežice — 59.

● Iz razpredelnice je razvidno, da so v letu 1984 na lestvici nazadovale vse naše občine, z izjemo Kočevja in Krškega, ki je obdržalo že v letu 1983 osvojevo 4. mesto. Zanimiva je tudi primerjava z letom 1982, ko je bilo Krško sicer še na 12. mestu, so bile pa zato druge občine bolj uvrščene, zlasti Trebnje in Črnomelj. V celoti gledano, bi lahko rekli, da po narodnem dohodku sodeč, zadnja leta naše regije sorazmerno zaostajajo, o tem pa bi kazalo narediti temeljitejšo analizo, da bi natančneje vedeli, pri čem smo.

nost je in bo ostal eden temeljnih meril za gospodarsko razvitost in zanimiv primerjalni kazalec, četudi ima svoje pomanjkljivosti.

Če se povrnemo k občinam širše Dolenjske, ki jo pokriva naš list, so se občine takole odrezale. Krško z

NA GORJANCIH SNEG, V DOLINI POMLAD — Takšno zimsko razpoloženje je bilo minuli konec tedna pri Gospodični na Gorjancih. Na smučišču pri Pionirjevem domu je bilo 20 do 30 cm steptanega snega, ves dan pa je obratovala tudi vlečnica. (Foto: J. Pavlin)

V Krki presegli vse načrte

Zelo uspešno lansko poslovanje novomeške tovarne zdravil — Največji dosežek: za več kot 30 odstotkov večji izvoz — Rezultati niso naključni

LJUBLJANA — Novomeška tovarna zdravil Krka je lani poslovala nadvse uspešno. Predsednik poslovnega odbora Krke Miloš Kovačič je na ponedeljkovi tiskovni konferenci v Ljubljani povedal, da je Krka bistveno preseгла vse v začetku leta zastavljene načrte, tako tiste na domačem trgu kot izvozne. Za enega glavnih uspehov lani pa v Krki štejejo za več kot 30 odstotkov večji izvoz, na račun katerega so boljši tudi drugi kazalci poslovanja.

Krka je lani ustvarila 46 milijard dinarjev celotnega prihodka, kar je dvakrat več kot leto poprej. Od tega je kar 55 odstotkov zaslužila s prodajo na tujih tržiščih. Dokaj ugodna je tudi sestava izvoza, saj je Krka ustvarila s prodajo na konvertibilnih trgih kar okrog 62 odstotkov deviznega zasluga, 38 odstotkov pa s prodajo na klirinške trge. Precej je tudi zmanjšala uvoz in tako ji je uspelo ustvariti kar okrog 35 milijonov dolarjev presežka v zunanjetrgovinski bilanci.

Takšni rezultati seveda niso naključni, ampak sad nekaterih lani še posebej domišljenih ukrepov. V Krki je tako lani uspelo dvigniti storilnost, saj so dosegli 8 odstotkov večji fizični obseg proizvodnje brez bistvenega zaposlovanja. Pomembno vlogo je v tem igralo tudi spodbudnejše nagrajevanje. Osebnosti

(53.). Vseh slovenskih občin je 65.

Kot se vidi iz razpredelnice, je najbolj, kar za 12 mest, nazadovalo Novo mesto za njim pa Metlika, najbolj (in edino) pa se je po lestvici slovenskih občin v letu 1984 pomaknilo naprej Kočevje. Značilno je tudi, da so precej nazadovale občine, ki imajo v sestavi svojega gospodarstva pomembnejši delež kmetijstva, kjer se zaradi škarij cen počasneje povečuje narodni dohodek. To utegne še bolj priti do izraza pri izračunu za lansko leto, za potrditev te napovedi pa bo treba spet počakati — eno leto. M. LEGAN

tekoče spremljala vse denarne tokove in zaloge. Z njenim delom jim je n. pr. uspelo precej zmanjšati tudi posojila za obratna sredstva. Posebna pozornost pa je bila seveda, kot že doslej, posvečena kakovostni proizvodnji in dobremu izboru izdelkov.

● Dobra izbira, njen razvoj, kakovostno proizvodnjo, izvoz so v Krki zapisali tudi v letošnje načrte. Poskušali bodo še povečati presežek v devizni bilanci — računajo s 40 milijoni dolarjev, pri čemer je jasno, da bodo morali vse napore usmeriti v povečanje izvoza. Seveda pa takšno povečevanje izvoza kot doslej brez novih naložb ne bo več mogoče. Nekaj rezerv je predvsem še v kozmetiki pa v izolacijah, medtem ko bodo v farmaceutiki že letos prednostno vlagali, ker je povsem »zasedena«.

tudi inovacijsko dejavnost. Veliko je pomenila tudi posebna skupina za poslovanje v pogojih inflacije, ki je

tekoče spremljala vse denarne tokove in zaloge. Z njenim delom jim je n. pr. uspelo precej zmanjšati tudi posojila za obratna sredstva. Posebna pozornost pa je bila seveda, kot že doslej, posvečena kakovostni proizvodnji in dobremu izboru izdelkov.

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

**ZAČELA SE JE
POLITIČNA ŠOLA**

ČRNOMELJ — Sredi januarja je predsedstvo občinskega komiteja ZK Črnomelj začelo z 80-urno občinsko politično šolo, na kateri predavajo predvsem domači predavatelji, obiskuje pa jo 24 slušateljev. Program je prilagojen občinskim razmeram, novost pa so študijske mape, ki so dobrodošel pripomoček pri študiju. Šola bo končana predvidoma v začetku marca. Hkrati poteka dopisna šola marksizma — splošni program, ki jo obiskuje 14 slušateljev iz črnomajške občine, trije pa so na 3-mesečnem seminarju teorije in prakse marksizma, ki poteka v Novem mestu in je namenjen pretežno neposrednim proizvodnjalcem.

**SATINIRANI PAPIR
TUDI IZVOZILI**

KRŠKO — V krški tovarni »Djuro Salaj« papirničarji občasno poskusno izdelujejo satinirani papir. Ta boljši papir morajo dodatno gladiti, da je belina večja in da tiskarska barva ne prebija. Papirničarji so zadovoljni, ker jim je uspelo vzpostaviti enotedensko neprekinjeno proizvodnjo satiniranega papirja: 280 ton tega papirja so naredili za Poljake, 100 ton pa za domači trg.

VREME
Danes in jutri bo oblačno vreme s padavinami, najprej dež in kasneje sneg, v soboto pa se bo vreme spet izboljšalo.

Na sejmu Moda 86 izstopajo barve in drzni modeli

Opazno zastopani kreatorji Dolenjske

LJUBLJANA — V nedeljo, 19. januarja, so na Gospodarskem razstavišču odprli letošnji sejem Moda 86, na katerem imajo vidno mesto tudi konfekarji Dolenjske in Posavja.

Na letošnjem, 31. tovrstnem sejm razstavlja 450 proizvajalcev iz vse Jugoslavije, najbolj množično pa je zastopana konfekcija. Sejem je z otvoritvenim nagovorom svečano odprl Vlado Klemenčič, zvezni sekretar za finance, poslovanje pa so na posebni modni reviji predstavili tudi nekatere najboljše dosežke letošnje sejske ponudbe.

V okviru sejma, ki bo letos trajal le tri dni, se je vrstilo tudi več strokovnih srečanj, do zaključka redakcije pa še niso bile znane odločitve žirije, ki podeljuje najvišji sejski nagrado — ljubljanskega zmaja.

Kot je že običaj, spremljata sejem tudi popoldanska in večerna modna revija, na katerih so prav tako dobro zastopani proizvajalci in kreatorji širše Dolenjske. Sejski in revijski modeli so letos šokantni, posebno še po živopisnih in drznih barvah, očitno pa je predvsem mladim nova moda zelo všeč.

Širše bomo o letošnjih modnih tendencah in sejski ponudbi poročali prihodnjič, omenimo pa naj še, da je imel Novoteks že prvi sejski dan razglasitev nagrad za najboljše amaterske mlade kreatorje, ki so se udeležili TEENS natečaja in da se je tudi že prvi dan na malih Labodovih modnih revijah trlo obiskovalcev.

R. BAČER

Labodova skladišča so prazna

V proizvodnjo uvajajo računalnik, posodobljena pa bosta tudi tozda Trebnje in Idrija

NOVO MESTO — »Letos moramo v izvozu iztržiti 2,50 milijarde dinarjev, naša skladišča izdelkov pa so že tako prazna, da tudi na vsakoletnih razprodajah ne bomo imeli kaj prida ponuditi,« pravi glavni direktor Milan Bratož.

V Labodu ugotavljajo, da so večino zastavljenih nalog v iztekajočem se srednjeročnem obdobju uresničili. Predvsem se je izkazala pravilna odločitev: preusmeriti proizvodne programe, tako da bo vse manj moških in vse več ženskih izdelkov. »Najbolj smo povečali proizvodnjo ženskih bluz in jih spravili na visoko modno in kvalitetno raven. Pri izboljšavi kvalitete pa imajo važno vlogo kadri. V začetku tega obdobja smo imeli 8 stipendistov, zdaj jih imamo 263. Mislim, da ta podatek zgornjo kaže našo usmeritev.«

Po besedah direktorja Bratoža so tudi pri kooperacijskih poslih dosegli kvalitetne spremembe. Prej so imeli po državi 15 kooperantov, zdaj imajo samo 4, a naredijo skoro enake količine izdelkov. Odnosi z njimi pa so prešli na raven sporazumov o združenju dela in sredstev.

Zadnja leta je Labod skoro vsa razpoložljiva sredstva namenjal zamenjavi strojev v proizvodnji in izboljšavi tehnologije. Vsako leto so za okrog 12 odstotkov povečevali fizični obseg

● Letos bo pri Labodu največja sprememba v tem, da bo začel delati v Novem mestu procesni računalnik. V hiši ga že imajo, kadri pa so trenutno na šolanju v Franciji. Posodobitev proizvodnje bo še nadalje pobirala investicijski dinar, kljub vsemu pa se gradnjam ne bo več moglo povsem ogniti. V Trebnju in Idriji bodo tovarni adaptirali, predvsem likalnice, kjer so delovni pogoji zelo slabi.

izvoza, lani pa so tovrstni posli dali že 732 milijonov dinarjev iztržka, čeprav načrtovani posli z Libijo stojijo. Presenetljiva pa je direktorjeva izjava, da Labod nima zaloga gotovih izdelkov in da kljub domala astronomskim cenam nekaterih najbolj kvalitetnih bluz, kostimov, plaščev v Beogradu prodajo vse. Še več bi prodali, če bi imeli.

Minulo leto štejejo v Labodu za dokaj uspešno, saj je bil celotni prihodek za 64 odst. večji kot leto prej, čisti dohodek v znesku nekaj nad 2 milijard dinarjev pa je porasel za 92 odstotkov. Zadnja leta uspešno krepijo lastne sklade, osebni dohodki zaposlenih pa so decembra lani znašali malo čez 45.000 dinarjev. V kratkem bo še poračun.

R. BAČER

Darjite v sklad za drage medicinske instrumente!

Ob nekem trpkem pismu

Anonimk, nepodpisanih pisem, načeloma ne objavljamo. Naj bo tokrat izjema prispevek »Psi lajajo, karavana gre dalje« (Pisma in odmevi, 8. stran) — zaradi trpkega pripisa, ki gi navajamo v celoti: »Upam, da boste razumeli, zakaj ne morem biti podpisan s celim imenom. Živim pač v Kočevju, kjer je to zelo zelo nevarno.« Da ne bomo krivični: ni Kočevje edino, od koder prihajajo taka pisma, ki so morda znak strahopetnosti, zagotovo pa so izraz razmer, v katerih ljudje živijo. V resnični demokraciji človek za javno izrečene ali zapisane (kritične) besede ne sme trpeti posledic. Če nima prav, naj njegove napačne trditve pobijejo argumenti in zanki resnica, h kateri naj bi vsi težili. Resnica, ki bi se izčistila iz strpnega, odkritega in svobodnega dialoga ter boja mnenj. Časopis naj bi omogočil in pomagal gladiti to mukotrpno pot, odprto za vsakogar, ki bi rad stopil nanjo. Tako si v uredništvu zamišljamo odprtost Dolenjskega lista kot tribune svobodnih ljudi. Poudarjamo »svobodnih«, zakaj človek je kot etično bitje svobodno bitje. Brez svobode ni odgovornosti in ni etičnosti, pravi dr. Anton Trstenjak v svoji zadnji knjigi Človek, bitje prihodnosti.

M. LEGAN

VESELJE ZA BOLNE OTROKE — Dramska skupina tovarišic iz novomeških vrtecev je v petek dopoldan za kratek čas zbrala bolečino iz obraza otrokom na pediatričnem oddelku novomeške bolnišnice. Otroci so z največjim zanimanjem spremljali igrice Mojca Pokrajčulja in na koncu skupaj s tovarišicami tudi zapeli. (Foto: J. Pavlin)

V Kočevju določeni kandidati

S skupne seje SZDL in sindikatov — Kandidati za odgovorne dolžnosti so v glavnem preizkušeni kadri — Ocenili bodo samoupravljanje

KOČEVJE — Možni kandidati za predsednika občinske skupščine Kočevje je Stane Letonja (zdaj predsednik občinskega izvršnega sveta), za podpredsednika OS Rudi Gruden in Danilo Skulj, za predsednika občinskega izvršnega sveta Dušan Popovič, za podpredsednika IS pa Jože Lindič in Vlado Prebilčič.

O tem so razpravljali na skupni seji OK SZDL in OS Zveze sindikatov, ki je bila 20. januarja. Na tej seji naj bi razpravljali tudi o drugih možnih kandidatih za odgovorne dolžnosti v občini (delegati v DPZ in vodilne dolžnosti skupščini SIS), za kar je pripravil predlog oz. »ozi izbor« svet za organiziranost, razvoj in kadrovska vprašanja pri OK SZDL. Imena so bila na seji le preb-

rana in gotovo si ni nihče vseh zapomnil. Omenimo naj še misel sekretarja P OK ZK Rudi Orla: »Današnji predlog ne pomeni kadrovske kuhinje in zapiranje v ozke kroge... V demokratični razpravi, v kateri bodo upoštevana vsa načela

V METROPOLU CENEJŠA KOSILA

NOVO MESTO — V novomeškem hotelu Metropol so za redne goste pripravili novo ugodnost. Ponujajo namreč cenejša abonentska kosila, in sicer po 450 din. študentsko abonentsko kosilo pa stane 400 din. Enako ugodnost ponujajo tudi v gostišču na Loki. Vsak četrtek, petek in soboto zvečer pa imajo v Metropolu tudi glasbo »v živo«. Igra ansambel Cof. Vabljeni!

Rešitev v izvozu

Manj zanimanja za izdelke sodražkega tozda Inlesa

SODRAŽICA — Razvojni načrti Inlesovega tozda v Sodražici so bili v dokumentih razvoja občine bolj slabo obdelani. Krajani se sprašujejo, zakaj, in hkrati ugotavljajo, da sodražki tozdi Domina lepo nipeđuje.

Direktor Inlesovega tozda Janez Novak nam je povedal, da je bil razvoj njihovega tozda pomotoma izpuščen in da bo vnesen zdaj. Povedal je, da je, podobno kot večina lesne industrije, tudi njihova tovarna v težavah. Kupna moč prebivalstva je padla, zato so se že lani začeli preusmerjati v tako proizvodnjo, ki je zanimiva za izvoz. Z izvozom pa dosegajo slabše cene in je zato tudi ekonomičnost poslovanja slabša.

Poudaril je, da načrtujejo spet investicije v novo tehnologijo, ki bo omogočila še večjo proizvodnjo, in to predvsem za izvoz, ugodno pa se bo to odrazilo tudi pri proizvodnji za domači trg. Na vprašanje, kje bodo dobili denar za investicijo, saj sami očitno zaradi težav nimajo dovolj denarja, je odgovoril, da bodo združili sredstva v okviru delovne organizacije in občine, računajo pa tudi na mednarodno posojilo tujega partnerja.

J. P.

Tudi Ribničanje izstopili

Po zgledu Kočevja tudi v Ribnici izglasovali sklep, da odstopajo od soustanoviteljstva Dolenjskega lista

RIBNICA — Na skupni seji OK SZDL in občinskega sveta Zveze sindikatov 15. januarja so prisotni delegati z večino glasov sprejeli predlog predsedstva OK SZDL, da odstopajo od soustanoviteljstva Dolenjskega lista.

Dosedanji sekretar OK SZDL Stane Kromar, ki je tudi glavni urednik občinskega glasila Rešet, je v uvodu pojasnil, da je decembra OK SZDL Kočevje odstopila od soustanoviteljstva Dolenjskega lista, ker ne more zagotoviti sredstev za sofinanciranje in ker je kočevska občina v vseh ozirih bolj povezana z ljubljansko kot z dolenjsko regijo.

Zaradi enakih vzrokov predlaga odstop tudi predsedstvo OK SZDL Ribnica, ki je o tem obvestilo kot je dejal S. Kromar, vse predsednike krajevnih konferenc SZDL in osnovnih organizacij sindikata, oni pa so se s tem predlogom strinjali. O tem so obvestili

humanosti in pravičnosti, bo lahko sodeloval še vsak...»

Sprejeli so operativni načrt obravnave »Kritične analize delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja«. Delovna skupina v sestavi Rudi Orel, Alojz Petek, Peter Šobar, Alojz Šček, Mirica Dimitrijevič, Jože Novak in Tanja Svetličič je zadolžena, da pripravi oceno posameznih delov političnega sistema socialističnega samoupravljanja s predlogi nujnih sprememb za učinkovito delovanje političnega sistema.

J. P.

IZVOLJENO VODSTVO

TREBNJE — Na seji občinskega sveta Zveze sindikatov Trebnje, ki se je sestel v novi sestavi pretekli teden, so izvolili tudi predsednika in podpredsednika sveta ter sekretarja. To dolžnost bodo še naprej opravljali Jana Petrovac, Ivan Vovk in Stane Novak.

tudi vse soustanovitelje Dolenjskega lista.

Glavni urednik Dolenjskega lista Drago Rujstja je v razpravi med drugim poudaril, da ribniška občina gospodarsko dobro stoji in da sofinanciranje Dolenjskega lista zanjo ne bi smelo biti prevlekljivo breme. V občini Ribnica ima Dolenjski list 556 stalnih naročnikov, kar je v primerjavi z drugimi časopisi gotovo največ. Na leto pride v občino torej 27.800 izvodov Dolenjskega lista, anketa pa je pokazala, da vsak izvod preberejo v

● Zaradi izstopa OK SZDL Kočevje in Ribnica iz kroga ustanoviteljev Dolenjskega lista so se zadnji petek v Kočevju sestali predstavniki kočevske in ribniške občine, ljubljanske in dolenjske regije ter Dolenjskega lista. Vsestransko so skušali razčleniti vzroke, ki so botrovali izstopu, v ospredju pa je bilo vprašanje nadaljnega obveščanja v omejenih občinah prek Dolenjskega lista. Četudi je odločitev o izstopu dokončna, bo Dolenjski list zaradi številnih naročnikov v obeh občinah še naprej skladno s svojo temeljno vsebinsko zasnovno poročal o življenju in delu takmakajšnjih ljudi.

povprečju po štirje ljudi. Tako razširjenemu sredstvu informiranja se ne bi kazalo odpovedati, saj je OK SZDL dolžna skrbeti (vsebinsko in materialno) za obveščanje za svojo občino. Z odgovorjeto soustanoviteljstva se bo vodstvo SZDL odpovedalo redni tedenski vezi z občani prek Dolenjskega lista.

S. Kromar je nato pojasnil, da ne gre za kratek obveščanja ribniškimi občanom, ker bo to organizirano prek ljubljanskega Dnevnika. V razpravi je bilo nato ugotovljeno, da je Dnevnik republiško glasilo, da izhaja vsak dan in da je zato za naročnike tudi občutno večje finančno breme kot tednik Dolenjski list. Razpravljali so podprli predlog predsedstva OK SZDL, vendar so nekateri le vprašali: »Če bi vsakemu prejemniku Rešeta poslali položnico, koliko bi bilo naročnikov nanj?« »Zanima me, kolikšni so stroški z obveščanjem, in to ne le z Dolenjskim listom?« Jože Košmrlj iz Sodražice pa je razmišljal tudi tako: »Sem za dobro, vsestransko in neprikrojeno ljudsko napisano informacijo...«

J. PRIMC

KEKO je srečno prebrodil

Žužemberška Iskra bo izvažala opremo in tehnologijo — Posli s Sovjetsko zvezo so obetavn!

ŽUŽEMBERK — »Leto 1985 je bilo za Iskrino tovarno Keko krizno obdobje, v letošnjem letu pa smo že toliko na boljšem, da bo izvoz narval čez 3 milijone dolarjev,« pravi mag. Dušan Lavrič, direktor tovarne.

Tik pred iztekom minulega leta sklenjeni posel s Sovjetsko zvezo pomeni za kolektiv žužemberške Iskre ne le prodor v izvoz, ki se je sicer vse leto zatikal, ampak znaten korak v kvaliteti izvoznih poslov. V letošnjem letu je že sklenjena pogodba za prodajo opreme in tehnologije za proizvodnjo večslojnih kondenzatorjev v vrednosti 1,4 milijona dolarjev. Tak posel pa bo po dogovoru trajal vse do leta 1990. V okviru celotne Iskre je Keko eden prvih tozдов; ki jim je uspelo na tujem prodati znanje in tehnologijo, ne le izdelke. Hkrati pa ima s kupci v Sovjetski zvezi tudi že pogovore za prodajo keramičnih kondenzatorjev, od leta 1987 dalje pa bi ta prodaja dala vsaj 2 milijona dolarjev iztržka.

Po besedah magistra Lavriča imajo za leto 1986 že preko 80 odst. planskih zmogljivosti razprodanih in trdno

Učitelji nezadovoljni zaradi plač

Rešitve še niso našli, pač pa so jih na aktivu učiteljev — komunistov nekaj nazakali

RIBNICA — Do nezadovoljstva prosvetnih delavcev in njihovega odprtega pisma je prišlo predvsem zato, ker osebni dohodki v šolstvu zaostajajo, in to zaradi omejene skupne porabe. To so ugotovili na sestanku aktivna komunistov — prosvetnih delavcev občine Ribnica 13. januarja.

Nadalje so prosvetni delavci ugotovili, da do tako imenovane prednosti na področju izobraževanja v zadnjih treh letih v praksi ni prišlo, saj se delež šolstva v skupni porabi ni povečeval. To povečevanje sredstev za izobraževanje na račun drugih SIS praktično niti ni možno, saj bi potem one zašle v hude težave.

Zaradi pomanjkanja denarja za izobraževanje so predlagali, naj bi pripravili poseben samoupravni sporazum, po katerem bi gospodarstvo prispevalo iz dohodka določen odstotek sredstev za obnovu šolskih objektov. V ta namen zbirajo sicer sredstva tudi že s samoprispelkom, vendar ugotavljajo, da bo tako zbrana denarja nekajkrat premalo. Menijo, da bi za ta namen lahko prispevale tudi SIS materialne proizvodnje, ki imajo več denarja. Pri tem so omenili samoupravno stanovanjsko skupnost in druge.

Predlagali so tudi, naj bi vse tri osnovne šole v občini (Ribnica, Sodražica, Loški potok) imenovali nekatere skupne organe za razreševanje zadev, ki so pomembne za vse tri šole. Tako bi ena izmed komisij pripravila izhodišča za srednjeročni plan in ocenila vrednost programov. Druga bi izdelala merila za nagradjanje delavcev v prosveti, ki naj bi bila taka, da bodo sprejemljiva za kolektive vseh treh šol. Pri tem bi morala tudi oceniti, če so razlike v izplačanih osebnih dohodkih med posameznimi šolami upravičene ali ne.

Menili so tudi, da je potrebno pogosteje sestajanje samoupravnih organov SIS za izobraževanje, pa tudi aktiv komunistov — prosvetnih delavcev naj bi se sestajal takoj, ko pride do zapletov, in ne s tolikšno zamudo.

J. PRIMC

DOLENJSKI LIST

OGLAS V DOLENJSKEM LISTU — ZANESLJIV EKONOMSKI USPEH

Dolenjski list je najbolj razširjen pokrajinski časopis v Jugoslaviji. Pokriva devet občin in izhaja v 29.000 izvodih.

Vse informacije o oglasih dobite po telefonu na številko 24-006, osebno pa se lahko oglašite pri nas v torek, sredo, četrtek in petek od 7. do 14. ure, v ponedeljek pa od 7. do 16. ure. Oglasi za tekočo številko morajo biti oddani najkasneje v torek do 8. ure zjutraj. Naslov: Germova 3, Novo mesto.

☎ 24-006

KEKO je srečno prebrodil

Žužemberška Iskra bo izvažala opremo in tehnologijo — Posli s Sovjetsko zvezo so obetavn!

računajo na mnogo uspešnejše leto tudi v poslovnem smislu. S tem v zvezi bodo predvsem povečali osebne dohodke zaposlenih, ki so lani zaradi slabših rezultatov zaostajali za večino tozдов v Iskri, sploh pa niso sledili podražitvam. V kolektivu že vedo za geslo: ob koncu prvega trimeseja letos ne bo imel nihče manj kot 50.000 din zaslužka!

V letošnjem letu bodo tudi za 35 odst. povečali obseg proizvodnje, izvozili bodo za več kot 3 milijone dolarjev, kar je trikrat več kot leta 1985, od tega pa je za 2,5 milijonov dolarjev poslov že sklenjenih.

Brž ko so se izklopali iz najhujših težav, že snujejo napredek tudi za naslednja leta. »Računamo, da bi postopno začeli osvajat proizvodnjo keramičnih substratov, kar bo bistveno pomenilo proizvodnjo in za polovico zmanjšalo uvoz. Potrebna bo sicer investicijska naložba okrog 300 milijonov din, po naših planih pa bo to realizirano v letu 1988.« Direktor tovarne je glede bodočnosti optimist, kar pa zadeva poslovanje v kriznem letu 1985, pravi, da kljub vsemu v zaključnem računu ne bo izgube.

R. BAČER

NAŠA ANKETA

Še »objektivni razlogi«

V večini delovnih organizacij, ki ne dosegajo najboljših poslovnih uspehov, navadno vedno iščejo predvsem objektivne, zunanje razloge za takšne razmere. Teh v sedanjih pogojih gospodarjenja dejansko niti ne manjka, čeprav se gospodarski sistem vse preveč prilagaja slabšim gospodarjem. Praktično povsod pa bi se gotovo dalo kaj spremeniti ali izboljšati tudi doma, da bi delovna organizacija dosegala boljše rezultate. Pravo to, kaj bi izboljšali v svoji delovni organizaciji, da bi bolje ali še bolje poslovala, smo to pot spraševali sogovornike za našo anketo. Odgovori so zelo različni, spet pa ne manjka kazanja na »objektivne«, zunanje napake ali pomanjkljivosti.

FRANC SLAK, poslovodja odkupne postaje Surovine v Trebnjem: »Če natančno premislim, pravzaprav ne bi bilo treba dosti spreminjati ne v moji delovni organizaciji ne v kakšni drugi. Zadostovala bi čisto majčkena sprememba v zakonodaji. Za kaj gre? Pri nas je največji problem to, da ne moremo dati na nogo tistega, ki nič ne dela. Če bi zares imeli možnost odpustiti delavca, ki noče delati in mu ni mar poslovni uspeh firme, bi bilo marsikaj drugače. Ne bi bilo treba pisati dolgoročnih programov in kar naprej sestankovati.«

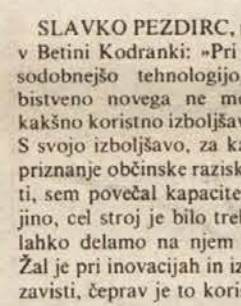
JOŽE GODLER, avtobusni voznik v tozdu Brebus v Brežicah: »Če bi jaz lahko ukrepal, bi najprej zmanjšal dajatve v občini, republiki in zvezi. Prevozov ne bi podražil, ker ljudje že tako dovolj plačajo. Zmanjšal bi prispevke cestnim skladom, ker menim, da za slabo vzdrževanje cest dobijo preveč denarja. Ceno za registracijo avtobusa so lani trikrat povečali, mi pa po celo leto čakamo na podražitev vozovnic. Pomagali smo si z ukinitvijo nerentabilnih prog. Ne moremo pa ukiniti vseh, a zato od nikogar nič ne dobimo. Kam to pelje, ne vem.«

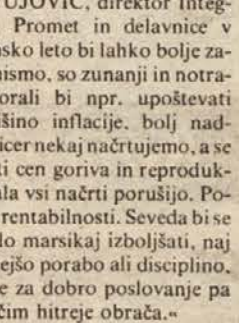
MARKO ŠAUTA, vodja linije vlaknin v tozdu Celuloza TCP Djuro Salaj Krško: »Mi imamo veliko predlogov, kako izboljšati proizvodnjo in s tem tudi poslovne rezultate. Toda naša industrija ima to nesrečo, da vsak, že najmanjši poseg, denimo nakup najmanjše cevi, pomeni milijardo, vsaka sprememba v tehnologiji pa najmanj 10 starih milijard. Pri nas skoraj ni mogoče narediti inovacije. Za mizo se ne da veliko rešiti, ampak vse z močnimi vlaganji.«

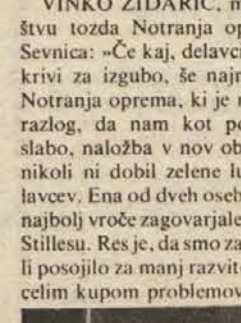
IVAN BARBIČ, vodja oddelka montaže gospodarskih vozil v IMV Novo mesto: »V tej delovni organizaciji sem že skoraj 30 let in dobro poznam težave, ki nas vsa leta spremljajo. Zadnje vodstvo je veliko naredilo, zato bi predlagal, da dela tudi na dolgoročnem programu razvoja in ponovno vzpostavi samoupravo v podjetju. Nadaljuje naj z razvijanjem domačega terenskega vozila, izkoristi naj veliko zmogljivost preš, prav pa bi bilo, da bi IMV spet dobila servis. Poostri bi morali odgovornost posameznika, enote in kolektiva, ne nazadnje pa bi bilo treba tako kot še marsikaj razmišljati o zmanjšanju reziže.«

SLAVKO PEZDIRC, mojster mehanik v Betini Kodranki: »Pri nas imamo naj-sodobnejšo tehnologijo, tako da kaj bistveno novega ne moreš pogruntati, kakšno koristno izboljšavo pa kljub temu. S svojo izboljšavo, za katero smo dobili priznanje občinske raziskovalne skupnosti, sem povečal kapaciteto stroja za tretjino, cel stroj je bilo treba preurediti, da lahko delamo na njem drugačno prejo. Žal je pri inovacijah in izboljšavah veliko zavisti, čeprav je to korist za vse.«

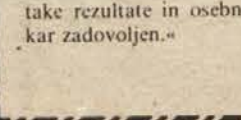
DJORDJE VUJOVIČ, direktor Integralovega tozda Promet in delavnice v Črnomlju: »Lansko leto bi lahko bolje zaključili. Da ga nismo, so zunanji in notranji razlogi. Morali bi npr. upoštevati dogovorjeno višino inflacije, bolj nadzorovati cene. Sicer nekaj načrtujemo, a se zaradi hitre rasti cen goriva in reprodukcijskega materiala vsi načrti porušijo. Posluujemo na meji rentabilnosti. Seveda bi se tudi v tozdu dalo marsikaj izboljšati, naj gre za racionalnejšo porabo ali disciplino, najpomembnejše za dobro poslovanje pa je, da se denar čim hitreje obrača.«

VINKO ZIDARIČ, mojster v tapetništvu tozda Notranja oprema v Stillesu Sevnica: »Če kaj, delavci v Stillesu nismo krivi za izgubo, še najmanj mi v tozdu Notranja oprema, ki je nima. Po-moje je razlog, da nam kot podjetju gre tako slabo, naložba v nov obrat na Blanci, ki nikoli ni dobil zelene luči na zboru delavcev. Ena od dveh oseb, ki so to gradnjo najbolj vroče zagovarjale, že dolgo ni več v Stillesu. Res je, da smo za to naložbo dobili posojilo za manj razvite, a mi ostajamo s celim kupom problemov.«

ALOJZ AMBROŽIČ, predsednik OO sindikata v tozdu Inlesa v Sodražici: »Predvsem bomo delali več in bolje. Kot v drugih kolektivih se tudi pri nas delavec boji, da mu bodo zvišali normo, če bo več naredil. Norme pa so nizke. Pogojno je že sprejeto, da bodo delovne sobotne ukinitve, če bo storilnost, v ostalih dneh primerno večja. Ukinili smo tudi čik pu-ve ob 8. in 12. uri.«

LJUBO KAMENAR, upravljalec parnih kotlov v Melaminu Kočevje: »Nimam nobenega predloga, kaj naj bi ukrenili, da bi bolje poslovali. Če bomo poslovali tudi letos tako, kot smo lani, če bomo dosegli take rezultate in osebne dohodke, bom kar zadovoljen.«

Ljubljansko pismo

Za inflacijo nimamo izgovora

Najbolj nas tepeta neodgovornost in oportunitizem

LJUBLJANA — Zvezni izvršni svet je že lani novembra pripravil dokaj zajetno poročilo o uresničevanju prvega obdobja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Iz njega je razvidno, da je inflacija dobila vzemirljiv razežnost, medtem ko je gospodarska rast dejansko obstala. Življenska raven Jugoslovčanov še naprej upada, čeprav je industrijska proizvodnja narastla, ustvarili pa bomo tudi presežek v plačilni bilanci s tujino. Vse to pomeni, da ne uredničujemo glavnih ciljev in nalog ekonomske politike. Sedanjih neugodnih gospodarskih razmer in škodljivih pojavov in težav v družbi ni mogoče kar naprej opravičevati z objektivnimi okoliščinami. Dejstvo je, da zamujamo pri sprejemanju številnih nujnih sklepov, še posebej ukrepov protiinflacijske narave, med drugim tudi zaradi odpora proti njim, mnogih že sprejetih sklepov pa ne uresničujemo.

Delegati zbora republik in pokrajin so v razpravi o prvih učinkih uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije ugotovili, da poročilo ZIS ne vsebuje temeljne analize pravih vzrokov za neuresničevanje zastavljenih ciljev, čeprav bi bila prav takšna analiza izredno pomembna v času, ko sprejemamo novi srednjeročni načrt SFRJ.

Največ težav, s katerimi se ubadamo, nastaja zato, ker v sistemu, ravnanju, pa tudi v materialnih odnosih še vedno nismo odpravili globokih korenin inflacijskega načina gospodarjenja. Izvoz je še vedno majhen, ne zadostuje niti za zadovoljitev naših najbolj nujnih

potreb, še manj pa za naše ambicije v okviru strategije nadaljnega razvoja države. A vedeti moramo tudi, da smo se stabilizacije lotili z velikim primanjkljajem v zunanjetrgovinski menjavi. Naše gospodarstvo pa ima kljub temu že tretje leto zapored za naše razmere precejšen plačilni presežek in trgovanju s tujino. Naše gospodarske razmere so še vedno težavne, nestabilne, pa vendar že drugačne kot so bile, takšne, ki obetajo izhod iz krize — če ga bomo znali poiskati.

Zato pa so toliko bolj vzemirljivi podatki o finančnem položaju gospodarstva, katerega delež v dohodku se je v zadnjih letih zmanjšal za natanko 8 točk. Dosegli smo tudi spodnjo dopustno mejo upadanja osebnih dohodkov. Tako je več kot očitno, da so učinki slabega in neučinkovitega gospodarjenja razvidni tudi v omejenih občinah zaradi zmanjšanja osebne porabe. Ozdi tako ne bodo mogli več dolgo nositi bremena izrazito omejevalne ekonomske politike.

Nekaj pomembnejših uspehov smo dejansko dosegli samo pri izboljšanju zunanje likvidnosti. Izboljšali smo tudi preskrbo trga in deloma zmanjšali porabo. Ob tem pa spet ne moremo spregledati dejstva, da je dinar v zadnjih treh letih devalviran za 350 odstotkov, kar pa ni spodbudilo rasti izvoza, nasprotno, pospešilo je inflacijo.

Poglavite bolezni naše družbe so še vedno neodgovornost, oportunitizem, korupcija, kriminal in sebičnost interesov posameznih birokratskih skupin, ki se zbirajo v vseh republikah in pokrajinah, ki delajo kompromise in ki so poglavitni nosilci odpora proti stabilizacijskemu programu, čeprav se pred javnostjo predstavljajo kot borci zanj. Te bolezni so tudi glavni vzrok za vse naše težave, kot so dolgovni, izgube, napake pri investiranju, inflacija, pojavi nacionalizma itn. Administracija se je navadila dobro živeti neglede na razmere v družbi.

Vse kaže, da bo zato ostala osrednja naloga subjektivnih sil tudi v prihodnje — odločen spopad in boj z inflacijo. Tej nalogi bo treba podrediti vse dejavnosti: ekonomsko politiko v celoti, vse gospodarske ukrepe, pa tudi celotno družbeno aktivnost.

VINKO BLATNIK

NADZORUJEJO 480 KRAV

Črnomelj — Črnomaljska kmetijska zadruga letos že tretje leto opravlja A kontrolo, to je kontrolo proizvodnosti krav, ki jo naredijo enkrat na mesec pri obeh molžah, merijo pa količino mleka in toščice v njem. Doslej je bilo vključeno v to kontrolo le 7 odst. krav v občini, letos pa jih je prvič 15 odst., torej 480 glav. To pa pomeni, da le en zaposlen ne bo več dovolj za opravljanje tega dela, saj je norma 250 pregledanih krav na delavca, poleg tega pa so kmetije, kjer opravljajo A kontrolo, v črnomaljski občini zelo razpršene.

KMETIJSKA PREDAVANJA

ČRNO MELJ — Strokovnjaki črnomaljske kmetijske zadruge že vrsto let pripravljajo v zimskih mesecih kmetijska predavanja, ki jih ne obiskujejo le kmetje, ampak vsi tisti, ki jih predavanja zanimajo. Letos je še posebno veliko zanimanje za to obliko izobraževanja, predavatelji pa so se za razliko od preteklih let odpravili tudi v manjše, bolj oddaljene kraje. Sedaj potekajo predavanja o poljedelstvu in živinoreji, konec tega meseca bo strokovnjak iz Ruš predaval o zaščiti in gnojenju, sledila pa bodo še predavanja o industrijskih rastlinah in vinogradništvu. Kot so povedali v kmetijski zadrugi, kmetje v razpravi negotujejo predvsem nad slabimi odkupnimi cenami, nesorazmerni med cenami kmetijskih pridelkov v Sloveniji in na Hrvaškem ter visokimi obrestmi, ki jih tepejo pri najemanju kreditov.

Strojne novosti iz Krške vasi

Izdelovalci lahkih kmetijskih strojev so se preselili v novo tovarno v Krški vasi — Novosti: posebna traktorska kosilnica in lopatar

KRŠKA VAS — Tukaj je zrasla nova tovarna SCT-Tozd Proizvodnja kmetijske mehanizacije. Delavci so se preselili vanjo iz zasilnih prostorov v Brežicah in v ponedeljek, 13. januarja, je proizvodnja normalno stekla.

Manjka lakirnica, ki je sicer naročena in plačana, dobili pa jo bodo z zamudo. Izdelki bodo morali nekaj časa počakati. Po dobavitvi lakirnice bodo imeli dokončni tehnični pregled. Zdjaj imajo namreč le začasno uporabno dovoljenje. Z la-

pojasnil direktor tozda in je nekaj naštel: »Izdelujemo trosilnike za umetna gnojila, sadilnike lopatarje, traktorske krožne žage, traktorske vrtnike, mlince za mletje žit, vpejalni pa bomo tudi proizvodnjo traktorskih kosilnic, s katerimi bo možno kositi ob vsakem vremenu.

Zanje tudi poležena trava ne bo nobena ovira.

Kmetom v hribovitih predelih, kjer običajno oranje ni mogoče, bo nadvse dobrodošel traktorski priključek, ki mu pravimo lopatar. Primeren je za obdelovanje zemlje v vinogradih, sadovnjakih in hmeljiščih. Ta pripomoček v Italiji in Franciji že izpodirja plug. Tudi vrtnik je priključek za traktor. Z njim kopljejo luknje za sajenje

vinške trte ter sadik sadnega in gozdnega drevja.

Nova tovarna ima 2100 kvadratnih metrov proizvodnih površin in okoli 300 kvadratov pisarniških prostorov. Pod isto streho je tudi kuhinja z jedilnico. Gradili so tako.

● Posebnost tozda je, da dela pet strokovnjakov (tri inženirji in dva tehnika) v razvojni službi. Namenjena je razvijanju izdelkov, ki jih proizvaja ta kolektiv. Organizacijsko so strokovni delavci povezani v tozd Strojni inženiring, vendar to nikogar ne moti. Pomembno je, da izboljšujejo njihove izdelke in jim s tem odpirajo vrata na tržišče. Trenutno na primer v razvojnem oddelku izpopolnjujejo dodatno napravo za vrstno trosenje gnojil.

da bodo objekt lahko širili. V naslednji fazi predvidevajo razširitev proizvodne dvorane za 100 kv. metrov ter dograditev montažnega skladišča za repromaterial.

J. TEPPEY

Krpljavost čebel (varoza)

Knjiga za čebelarje

Knjigo je napisal profesor dr. Jože Rihar, naš najboljši poznavalec čebel, čebelarstva in čebeljih pridelkov. S širšega strokovnega področja je izdal več knjig, ki so mnogo prispevale k napredku čebelarstva na Slovenskem. Zato tudi naslovno knjižico pripravljamo slovenskim čebelarjem.

Krplj (Varroa jacobsoni Oudemans) že nekaj let uničuje čebeljne družine vsem tistim, ki proti njemu ničesar ne ukrenejo. Zaječevca poznajo že od leta 1904, ko ga je Edward Jacobson z Jave podaril Zoološkem muzeju v Leydenu na Nizozemskem. Našel jih je na indijski čebeli (Apis cerana indica). Do leta 1950 je zajedavec prešel z indijske na našo čebelo medarico (Apis mellifera). Leta 1964 so ga odkrili v Bolgariji, leta 1976 v vzhodni Srbiji, leta 1978 na otoku Visu in leta 1980 na Kočevskem.

V prvem delu svoje razprave je avtor obdelal razvojno pot tega nevarnega škodljivca, katerega so prvi raziskali v SZ šele leta 1970. Zato so bili evropski čebelarji slabo informirani in nepripravljeni za nevarnost okužbe in škode.

V času sezone se zvrsti do 12 rodov zajedavca. Število hitro narašča ob visoki temperaturi in ugodni vlagi (30 — 35 stopinj C in 68 odst. vlage); samo od maja do konca julija se število krpljev poveča za šestkrat, v optimalnih razmerah je to razmerje še širše. Krpljave čebelje družine številčno in delovno slabijo, so kratkoživje in hitro propadajo, vzporedno pa se razvijajo druge okužbe s klicami in virusi, pogosto se pojavi meščkasta zalega, gniloba, nesemavost in s tem predčasen propad družine.

Največji del besedila je avtor posvetil borbi proti krpljavosti: obravnava postopke odkrivanja in ugotavljanja stopnje okuženosti, nato sledijo ukrepi. Doslej ni uspelo najti sredstva in postopek za popolno zatiranje krpljev. Njihovo število se zmanjšuje le do te mere, da lahko normalno čebelarimo. Kemična sredstva — akaričide uporabljajo kombinirano z biološkimi in apitehničnimi ukrepi. Obnesel se je t.i. varodit, pripravki za dimljenja in hlajilni pripravki po posebnih postopkih. Vsekakor pa je koristno uničevanje trotovine in zatiranje z lovničnimi satovi.

Knjižico je izdal Kmečki glas, Ljubljana 1985. Obsega 44 strani. (Po Gospodarstvu, Trst)

ŽLED UNIČEVAL SADOVNJAKE

GORA NAD SODRAŽICO — »Žled je v naši vasi bolj ali manj poškodovano vsako sadno drevo, polovico sadnega drevja pa je uničenega,« nam je povedala Lucija Lunder iz vasi Kračali na Gori nad Sodražico v ribniški občini. V novembru so dež, sneg in mraz povzročili žled. Ta je s svojo težo lomil veje in debla ali pa je velika teža prevrnila celo drevo, da se je izruvalo iz zemlje s koreninami vred. Tako uničenje je prizadajalo vse sadovnjake po Gori.

Draga obnova pozebljenih vinogradov

Za 105 milijonov din škode

METLIKA — Za odpravo posledic lanske katastrofalne zimske pozebe vinogradov v metliški občini bi potrebovali skoraj 105 milijonov dinarjev. Seveda v Metliki pričakujejo republiško solidarnostno pomoč, saj tako velikih stroškov sami nikakor ne bi zmogli.

Pravočasno so izdelali sanacijski program, nekaj ukrepov iz tega problema pa so že izvedli. Do konca prihodnjega meseca oziroma do konca junija pa bosta nosilca sanacije metliška Vinska klet in TZO Kooperacija izdelala podrobnejše investicijske programe za obnovo poškodovanih vinogradov.

Program predvideva, da bodo v družbenem sektorju obnovili 1,5 ha vinogradov, 17 ha jih bodo rekonstruirali in na 17 ha trto dosajevali. Skupaj s potrebnimi zaščitnimi sredstvi, mineralnimi gnojili in gorivom bo to stalo nekaj manj kot 10 milijonov dinarjev. V družbeno organiziranem sektorju naj bi obnovili 15 ha vinogradov, rekonstruirali več kot 155 ha in dosajevali 165 ha vinogradov, kar bi s potrebnimi reprodukcijskimi materiali stalo skoraj 95 milijonov dinarjev.

Od skupaj potrebnih okoli 105 milijonov dinarjev naj bi za skoraj 31 milijonov dinarjev zbrali lastnih sredstev, 31,5 milijona bančnih, dobrih 32,5 milijona pričakujejo solidarnostnih sredstev, ostalo, se pravi 10 milijonov dinarjev, pa iz drugih virov.

A. B.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Dobersek

Kvalitetna trsna cepljenka

Zaradi vse večjega zanimanja za obnovo vinogradov, ki ga kažejo v zadnjem času naši vinogradniki bodisi zaradi spremenjenih cenovnih razmerij grozdja in vina ali zaradi hude zimske pozebe v letu 1985, bi radi v okviru strokovnih nasvetov pospeševalne službe predočili nekaj faktorjev, ki močno vplivajo na kasnejšo podobo in dohodek bodočega vinograda.

Rajonizacija in trsni izbor

Vinograde urejamo le na vinogradniških površinah, ki so določene z rajonizacijo vinogradniških površin. Sadijo naj se le priporočene sorte v ustreznih razmerjih. Danes so v Beli krajini priporočene naslednje sorte:

Rdeče: modra frankinja, žametna črnina, šentlovrnenka, gamay.

Bele: laški rizling, kraljevina, zlahtnina. Poskus z beli pinotom (burgundcem) je dal Beli krajini dobre rezultate.

Opazamo tudi, da zadnje čase močno prevladuje nagnjenje do različnih belih sort, vendar je ta modna muha prehodnega značaja. Ohraniti je treba treznost in saditi belo in črno v ustreznem razmerju.

Kakovostna trsna cepljenka

O tehničnih in tehnoloških značilnostih predvidenega nasađa v tem sestavku ne bi govorili, pač pa nekoliko več o kakovostni trsni cepljenki.

Na našem prostem trgu se pojavljajo različni prodajalci in preprodajalci različnih sort trsni cepljenk. Praviloma so te cepljenke ceneje in to premoti pri nakupu marsikaterega vinogradnika. Ni namen našega ses-

tavka preprečevati kupovanje cenejših cepljenk, pač pa osvetliti pot do kvalitetne cepljenke, ki ima najboljše proizvodne lastnosti matične trte. Selekcija ali odbira najboljših trsov določene sorte, ki jo izvajajo strokovno usposobljeni ljudje in traja pet let, nas pripelje do »matične trte« od katere jemljemo cepiče in te potem cepimo ter prodajamo. Te morajo ustrezati zakonskim predpisom o kvaliteti cepljenk. Gre za:

1. dobro zaraščeno cepilno mesto,

2. enakomerno razporejene 3 dobro razvite korenine brez mehanskih poškodb,

3. dobro dozorel poganjek, nepoškodovan, z najmanj petimi dobro razvitimi ocesi.

Če cepljenka ustreza tem zahtevam, ki jih navajamo samo v grobem, in če je genetski material (cepčič) dober, bomo zagotovo imeli sortno čist in kvaliteten vinograd. Kot pridelovalci sadilnega materiala dajemo garancijo za cepljenko.

Ker bo v letošnjem letu cepljenk primanjkovalo, si jih pravočasno zagotovite, oziroma če jih ne bo, raje počakajte eno leto.

Napaka, ki jo često delajo kupci cepljenk, zadeva shranjevanje. Dogaja se, da nekateri shranijo cepljenke v suh pesek ali kam drugam na suho, kjer se izsušijo. Najbolje jih je shraniti v primerni vlažni snovi (pesek, zemlja), kjer ni nevarnosti, da bi v hudi zimi pomrznele ali zaradi toplote začele prepadati odganjati.

Odprih ostaja še veliko vprašanj v zvezi z obnovo. Vinogradniki jih boste rešili v stiku s svojimi pospeševalcem, najboljši pereče — cepljenko in njeno poslanstvo, — pa smo skušali tu vsaj nakazati.

Inž. SLAVKO DRAGOVA, KZ — TOZD Vinska klet

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 334 pujskov, starih do 3 mesece, in 16 pujskov starih nad 3 mesece. Lastnika je zamenjalo 251 mlajših in 9 starejših živali. Kilogram žive teže prvih je veljal 480 do 510 din, drugih pa 420 do 450 din.

Kmetijski nasveti

Kap mori našo marelico

Življenjski cilj povprečnega Amerikanca, pa ne le njega, je »delati« denar in nič posebnega ni, če so Amerikanci svojo uspešno paradizniško sorto pristočno poimenovali kar moneymaker. Oni bi gotovo znali narediti biznis tudi iz priložnosti, ki se imenuje pišček (ogrska) marelica. Marelice so nasploh iskane, priljubljene in dobro plačane v sadni trgovini, vendar ostajajo na obrobju našega sadjarstva ter imajo majhen tržni pomen. Zakaj?

Neuspeh se začne s preobčutljivostjo za mraz. Marelice cvetijo 2 do 3 tedne pred breskvami in jih pogosto požge pozen spomladanski mraz. Morda še večja nadloga je kap marelic — apopleksija, ki je že marsikateremu sadjarju vzela veselje do te sadne vrste. Ko bi imelo mlado drevo roditi, nenadoma odmrejo nekatere veje, kasneje pa še mlado drevo v celoti. Domnevnih vzrokov je več, od neustreznega okolja in okužbe z glivo Eutypa armeniaca, do neprimerne kombinacije sorta — podlaga. Kazalo je, da prav v slednjem grmu tiči zajec.

Izkušnje s starimi drevesi na Piščekem, kjer je naš najbolj obetaven okoliš za pridelovanje tega sadja, so namreč pokazale, da so dosegla visoko starost in rodnost tista drevesa, ki so cepljena na domačih slivah remih, bistrice in majdača. Strokovno priporočena podlaga mirobolana se je slabo izkazala in je pripomogla k neuspehu v novejših nasadih. Tako je ostalo upanje, da bi v širši praksi uporabili piščekke izkušnje.

● V ta namen so se strokovnjaki biotehniške fakultete lotili posebne raziskave, ki zaenkrat dobro kaže. V Arnovem selu je osnovana drevesnica in zaradišče že naštetih avtohtonih podlag, ki so se v kmečkih nasadih že dobro izkazale. S pomočjo medobčinske raziskovalne skupnosti so posadili tudi dva poskusna nasada, enega v vasi Volče (Jože Kostanjsek) in enega v Sremiču (Milan Glas), da bi se dokopali do novih spoznanj.

Če bi boljše obvladali pridelovanje marelic, bi bila to za naše območje velika pridobitev, saj je v razponu od Zdol pri Krškem do Orešja na Bizeljskem pomembnejši slovenski rajon za pridelovanje te sadne vrste. Zakaj ne bi znali iz te naravne možnosti tudi naši ljudje »delati« denar in si povečati dohodek iz kmetijstva?

Inž. M. LEGAN

Špekulacija lahko dosti stane

Pravni nasveti o prodaji kmetijskega zemljišča in predkupni pravici

Kdorkoli želi prodati kmetijsko zemljišče, mora o tem podati na krajevni skupnosti ali pri premožnjskopravnem organu občinske skupščine ponudbo, v kateri navaja številko parcele, velikost, ceno (lahko v celoti po 1 m²) druge pogoje (npr., da kupec plača davek na promet nepremičnin in druge, s prodajo zvezane stroške.

Ta organ, ki tako ponudbo sprejme, jo nabije na oglasno desko in izroči en izvod pristojni kmetijski zemljiški skupnosti. Tisti, ki imajo po zakonu o kmetijskih zemljiščih predkupno pravico, lahko prodajalcu in navedeni KZS v 30 dneh pisмено (priporočeno) javijo, da so predkupni upravičenci in da sprejmejo ponudbo. Toda prodajalec poda ponudbo po navadi tedaj, ko že ima dobrega kupca. Da ne bi kupec plačal preveč davka (namesto prodajalca), se dogovorita, da bo pro-

dajalec v ponudbi navedel nižjo ceno. Ko se pojavijo predkupni upravičenci (ali le eden), ki je pripravljen plačati navedeno kupnino, se zresneta prodajalec in vnaprej dogovorjeni kupec. Prodajalec izjavi, da si je »premisli« in ne bo prodal zemljišča. Ali je to dovoljeno?

Tako ne gre. Tistim enakovrednim predkupnim upravičencem, ki so se v 30 dneh javili, je prodajalec dolžan prodati zemljo, in to po ceni, kakor jo je navedel v ponudbi, in ne po tisti, ki jo ponuja »boljši« kupec, ki je v ozadju. Če prodajalec odkloni podpis pogodbe, ga lahko vsak predkupni upravičenec toži, uspel bo seveda le eden. Med enakovrednimi upravičenci izbira prodajalec. Če pa se javi občan, ki je to zemljo doslej kot zakupnik obdeloval, ima pred vsemi ostalimi najmočnejšo predkupno pravico. Ni potrebno, da je imel z lastnikom

pisмено pogodbo, saj tega domačini navadno ne sklepajo, temveč zadosujejo že, da je plačeval nek zakupnino ali lastniku redno opravil kakšna dela (oral itd.).

Rok za prijavo je 30-dneven. V tem času se mora javiti, kdor smatra, da ima predkupno pravico. Po tem roku, če se nihče ne javi, lahko prodajalec zemljo proda komurkoli, po kakršnikoli ceni.

Če pride do tožbe in upravičenec toži prodajalca na sklenitev pogodbe, mora istočasno oz. v 30-dnevem roku položiti pri sodišču tudi vso kupnino. Takse za tak poglog so visoke (4% letno), vendar jih končno plača tisti, ki pravdo izgubi, to je prodajalec.

Z iskanjem boljšega kupca se torej ni igrati, ker lahko taka špekulacija precej stane.

Mag. LOJZE CAFUTA

LETNI ZBORI VINOGRADNIKOV BELE KRAJINE

Društvo vinogradnikov Bele krajine obvešča člane društva, da bodo letni zbori in strokovna predavanja v soboto, 25. januarja, ob 15. uri v Dragatušu v sejni sobi združnega doma za področje Dragatuša in Vinice, istega dne ob 17.30 v Črnomlju v gasilskem domu za področje Črnomlja in Adlešičev, v nedeljo, 26. januarja, pa ob 9. uri v Semečju v dvorani kulturnega doma za območje Semečja. Hkrati bodo strokovna predavanja o vzgoji in obremenjevanju mladih trsov ter o ukrepih zaradi zimske pozebe v letu 1985. Predaval bo inž. Jože Maljevič. Vabljeni vsi člani in tudi tisti vinogradniki, ki se želijo včlaniti v društvo!

Izvršni odbor

Tudi Podgorje se posodablja

Stopiče: asfaltirane ceste, telefoni, kulturni dom, vrtec z dozidano šolo

STOPIČE — »Zadnja štiri leta je stopiški del Podgorja toliko napredoval, kot ni prej v desetih letih.« je slišati med krajani, ki pa vendarle še niso zadovoljni.

Leto 1985 je bilo za stopiško krajevno skupnost eno najuspešnejših doslej. Ljudje so najbolj veseli moderniziranih cest, saj so te osnova za vse ostale posodobitve. Tako so lani asfaltirali cesto Stopiče — Mali Orehek, razširili cesto Šentjošt — Hrušica in cesto proti Plemberku. Letos bodo nadaljevali asfaltiranje ceste Orehek — Dolž, kar ima na skrbi dovska krajevna skupnost, je pa cesta izrednega pomena za modernizacijo celotnega Podgorja.

Lani so tudi v več vaseh dobili močnejši električni tok, predvsem v Šentjoštu in Stopičah, tako da

občani nimajo več težav pri delu s stroji in tudi radijski in televizijski sprejemniki zaradi močnejše napetosti veliko bolje delajo.

Med največje pridobitve Stopič zaledjem štejejo pred dvema mesecema odprti vrtec v adaptiranem delu stare šolske stavbe, kjer so v celoti uredili tudi prostor za zobno ambulanto in za poslovanje ljudske knjižnice. Ker so sredstva za adaptacijo polovice nekdanj s tramovi podprte stare šole prispevali izobrazevalna in otroškovarstvena skupnost, se nadejajo, da bo tudi zdravstvena skupnost letos prispevala obljubljeni delež.

Stopiško območje ima zdaj že okrog 150 telefonskih števil. Telefon je v vsaki vasi, kar tudi bistveno prispeva k sodobnejšemu načinu življenja ljudi. Ker pa je dosedanje vaško pokolišče v Stopičah že

po vsej zasledeno, so lani pripravili lokacijsko dokumentacijo za novo pokolišče tik pod starim, letos pa bodo za gradnjo pridobili še vso ostalo dokumentacijo in računano tudi že na vsa pripravljala dela.

Stopičani bodo letos nadaljevali asfaltiranje cest, ki so bile lani posodobljene v makadamski izvedbi, odprli bodo ljudsko knjižnico, uredili okolico vrta z otroškim igriščem. Tudi najlepša stavba v Stopičah — kulturni dom, v katerem imata nove prostore pošta in krajevni urad, bo dobil urejeno okolico z zelenicami in asfaltom. Koreniti spremembe pri družbenem standardu vlivajo krajanom upanje, da bodo tudi v novem srednjeročnem obdobju prišli še nekaj korakov bliže k uresničitvi dolgoletnih želja. Stopiče pa se tudi sicer razvijajo in širijo, saj v tem, zdaj primestnem, še pred nekaj leti pa popolnoma predelu, vse več Novomeščanov zida hiše.

R. BAČER

Splošna graja največkrat izzveni v prazno

Priprave na programsko volilno konferenco ZK, ki bo 1. marca

NOVO MESTO — Občinski komite ZK je 16. januarja sklenil priprave na programsko volilno sejo, ki bo 1. marca. Dotlej naj bi v vseh osnovnih organizacijah komunisti obravnavali predlog poročila in ga dopolnili z ugotovitvami iz lastnih sredin.

Osnutek poročila o enoletnem delu občinske organizacije Zveze komunistov je nastajal po delovnih skupinah, sestavljenih iz članov predsedstva in njegovih organov, zajema pa oceno družbeno-ekonomskih razmer, razmer na področju družbenih dejavnosti in v delovanju političnega sistema ter idejna, kadrovska in organizacijska vprašanja, kot tudi delo na področju SLO in družbene samozasčite.

Na tokratni seji komiteja so nekajkrat poudarili, da pričakujejo od osnovnih organizacij ZK še vrsto dopolnil k poročilu, ki naj ga smatrajo le kot okvir, na osnovi katerega ugotavljajo, kaj so komunisti v zadnjem letu naredili v svojih okoljih za spremembo razmer.

Tudi letos bo po lanskoletnih dobrih izkušnjah programska seja potekala na plenarnih zasedanjih v treh komisijah: za družbeno-ekonomske odnose, za družbenopolitični sistem in v komisiji za organiziranost in razvoj. Komite želi spodbuditi delegate k ustvarjalnemu dialogu, da ne bi bili le referenti in ugotovitve, ampak tudi razmišljanja o praktičnih rešitvah. In ne želijo ponovitve stare prakse, da bi se delegati na govorniškem odru pojavljali z najkritičnejšimi razpravami o vsem in na splošno, ampak naj bi govorili zlasti o razmerah v svoji partijski organizaciji.

R. B.

Sindikalna pravna pomoč Edina tovrstna zastonska storitev

METLIKA — Lani so pri metliškem sindikalnem svetu uvedli pravno pomoč za delavce. Za vse, kar jih je žulilo v zvezi z varstvom njihovih pravic, so se obračali na Branko Matkoviča, sicer vodjo pravne in samoupravne službe v Beti.

»Gre za nudenje pravne pomoči delavcem, ki mislijo, da je krnjena njihova pravica, ne pa za pomoč delovnim organizacijam. Seveda je ta pomoč pri uveljavljanju delavčevih pravic v zvezi z delovnim razmerjem zastoj, in to je edina tovrstna zastonska pomoč, saj delavcu sicer ostane le odvetnik.« je povedal Matkovič. Po njegovem mnenju in izkušnjah je taka pomoč potrebna, saj je naš samoupravni in pravni sistem precej zapleten in se nevedč človek v njem težko znajde ali se sploh ne.

»Največ delavcev je prihajalo k meni po pravno pomoč iz manjših organizacij združenega dela, zlasti iz tistih, katerih sedeži so zunaj naše občine. Najbolj pogosti so delovni spori, disciplinske zadeve, stanovanjska vprašanja, pa tudi uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Bil je tudi primer, ko delavcu, ki se je ponestrčil pri delu, tega niso priznali. Obrnil se je name za pomoč in potem so mu le priznali stodontno bolniško in tudi postopek za njegovo invalidsko upokojeval je že izpeljan.« je pripovedoval Matkovič.

Nasploh velja, da so razni postopki močno vlečejo in ljudje se marsikdaj bojijo, da se bo vse skupaj pozabilo, in tudi zato prihajajo po pravno pomoč. »Zgodilo se je celo, da je delavka, ki sklepa o neki zadevi, ki se je tikala nje, ni dobila, morala sklep odtrgati z oglasne deske, da ga je lahko prinesla k meni in da smo ukrepali naprej.«

A. B.

Branko Matkovič

Izbrati res le najboljše

Evidentirani kandidati za vodilne in druge funkcije v občini in republiki v javni razpravi

NOVO MESTO — S skupno sejo občinskega sindikalnega sveta in občinske konference SZDL Novo mesto — bila je v sredo, 15. januarja — na kateri so se delegati v vodstvih obeh organizacij seznanili z dosedanjimi pripravami na volitve, sprejeli rokovnik nadaljnjih priprav ter še nekaj za izvedbo volitev potrebnih sklepov ter razpravljali o evidentiranih kandidatih, se je nekako končala prva in pričela druga, nič manj pomembna faza priprav na volitve.

V tej drugi fazi naj bi iz več kot 5.000 evidentiranih (evidentiranje pa še poteka) za najrazličnejše funkcije v občini izbrali res najboljše kandidate, saj bo od njih odvisna naša nadaljnja usoda. To sicer zveni že kot fraza, toliko bolj, ker smose pred štiri, pa tudi pred osmimi leti prav tako zavzemali za dobre, sposobne ljudi na vseh dolžnostih — je bilo slišati na seji. Dejansko pa je danes ta apel za izbiro najboljših ljudi glede na razmere toliko pomembnejši. Če bomo imeli delegate, ki bodo že drugič le formalno podpisali, bomo oblast prepustili birokraciji, je menil Niko Rihar, predsednik OK SZDL.

V nadaljnjih postopkih bi morali paziti, je bilo prav tako slišati, da se ne bo poslabšala struktura, da bodo ženske, mladi, delavci iz materialne proizvodnje »ostali v igri«, ne pa zleteli iz sited, na njem pa ostala v glavnem le že znana vodilna politična struktura, ki je med evidentiranimi zelo izdatno zastopana. Osnovni pogoj za to je izpolnjen, saj je vendar evidentiranih veliko mlajših, mladih, izobraženih, medtem ko na seznamu manjka kmetov in delavcev. Tudi v nadaljnjih postopkih

bi morali za kandidiranje poleg splošnih načel kadrovske politike upoštevati tudi dodatna v občini sprejeta merila, npr. strokovnost, družbeni ugled, pomlajevanje, nezdružljivost več odgovornih funkcij v eni osebi ipd. Predvsem pa morajo vsi postopki, vse zadeve okrog volitev potekati kar se da javno. Med ljudmi je namreč veliko neznanja, malodušja, prepričanja, da je že vse odločeno, kdo kaj bo.

Precej je bilo ponovno govora tudi o odprtih ali zaprtih listah. Dileme tu ne more biti. Velja načelo odprtih list. To sicer zahteva od političnih aktivistov veliko dela, jim nalaga veliko odgovornost, ki pa bi jo morali sprejeti, je menil sekretar občinskega komiteja ZK Ivo Longar. Poskrbeti je namreč treba, da bo do vsakega volilca prišla karakteristika vsakega kandidata. Če tega ne bo, bo obkroževanje kar tako in potem tudi še tako odprte liste ne morejo veliko spremeniti. Kakšne liste bodo, odprte ali zaprte, bodo dejansko odločile temeljne kandidacijske konference v krajevnih skupnostih in tozdih.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Zdravstvena predavanja

Predavanja, ki jih organizira RK Metlika, o boleznih srca in ožilja — Tečaj iz prve pomoči

METLIKA — Občinski odbor Rdečega križa Metlika organizira v zimskem času zdravstvena predavanja in tečaje iz prve pomoči in nege bolnika o boleznih srca in ožilja, poudarek pa bo na tem, kako z zdravim načinom življenja odpraviti dejavnike tveganja. Beseda bo tekla tudi o pametni uporabi zdravil. Podatki namreč kažejo, da ljudje še vedno nekritično in čezmerno uživajo prevelike količine zdravil. Večina zdravil ima tudi stranske

učinke in njihova nekontrolirana uporaba, predvsem istočasno jemanje več vrst zdravil, zlasti iz hišnih apotek, lahko povzroči hude okvare.

Vsebinski tečajev, ki bodo razen v Metliki še v drugih večjih krajevnih središčih, vodili pa jih bodo zdravniki in medicinske sestre iz Metlike, bo prva pomoč pri poškodbah v miru in v izrednih razmerah ter nega bolnika v domu. Obe temi sta dandanes pomembni tako z medicinskega kot z vidika SLO in družbene samozasčite.

Vpliv odvisen od doslednosti

Pregled in ocena štiriletnega dela metliškega sindikata — Eno težjih obdobja za družbo in sindikat — Padec realnih osebnih dohodkov

METLIKA — Razpravo na seji skupščine občinske organizacije Zveze sindikatov v Metliki, na kateri je beseda tekla o delovanju te organizacije v metliški občini v zadnjem štiriletnem obdobju, in bistvo programskih usmeritev za naslednje obdobje bi lahko strnili v ugotovitve enega izmed razpravljalcev: Če sindikat dosledno izvaja svoje naloge, se njegov vpliv med delavci krepi.

Tako iz poročila o štiriletnem delu metliškega sindikata kot iz uvodne razprave predsednika te organizacije se da povzeti, da je bilo zadnje obdobje sicer med najtežjimi za našo družbo sploh in tako tudi za sindikat, saj je prišlo do zastoja v materialnem razvoju in do zaostrovanja nasprotij v družbi, vendar predvsem zaradi nezadostne pozornosti, ki je bila delo občinske organizacije dokaj uspešno. Toda ne gre pozabiti, da je še vedno veliko težav in neurejenih stvari.

Nihče si ne zatiska oči pred dejstvom, da so v zadnjih letih realni osebni dohodki močno padli, posledica tega pa je vedno več socialno ogroženih družin. V metliški občini se padanje realnih osebnih dohodkov še bolj pozna, kajti izkazalo se je, da so metliške delovne organizacije in tozdi v svojih panogah po ekonomskih pokazateljih nad pov-

prečjem skupine, po izplačilu osebnih dohodkov pa na dnu. Zato tudi ni čudno, da ljudje iščejo dodatne možnosti za zaslužek in jih manj zanimajo splošni družbeni interesi.

Pri premagovanju teh in drugih nasprotij je tudi sindikat premalo učinkovit. Kot so samokritično zapisali v poročilu, formalno sicer naredijo tisto, kar se dogovorijo, marsikdaj pa so pri svojem prizadevanju premalo prodorni in prepričljivi, lahko pa tudi, da ta trud in delo nista zmeraj v soglasju z resničnimi interesi delavca samoupravljalca. Tako v gradivu kot v razpravi so posebej poudarili, da si mora tudi sindikat bolj prizadevati za boljše delovanje delegatskega sistema nasploh.

Čeprav se tudi informativni sistem izboljšuje, se zavedajo, da ga

Napake v zaklonskih le odpravili

Ni bilo treba ugotavljati odgovornosti

NOVO MESTO — Od lanskega maja, ko so delegati občinske skupščine zahtevali odpravo napak v 19 zaklonskih, so pomanjkljivosti v 12 zaklonskih odpravili, v 3 zaklonskih pa dela še niso končana.

Investitorji so na večkratna opozorila in izvajalci del na zagrožene tožbe zadevo le resno vzeli v roke, tako da je stanje v zaklonskih bistveno boljše, kot je bilo. Tako so lani odpravili številne pomanjkljivosti v zaklonskih kmetijskega šolskega centra, v domu starejših, v vrčih Bršljin in Drska ter v dveh zaklonskih internata Majde Šilc. Napake so bile odpravljene tudi v zaklonskih nove Iskrine tovarne na Cikavi in Mercatorjevi blagovnici v Ločni, v stavbi Zavarovalnice Triglav ter v zaklonskih na Mestnih njivah in v dveh blokkih na Cesti herojev.

Še vedno pa niso vse pomanjkljivosti odpravljene v stavbah PTT na Cikavi in v ločenskem vrtnu ter v tovarni Iskra Žužemberk. Tu del še niso končali. Sekretariat za ljudsko obrambo in samozasčito, ki mu je skupščina poverila skrb za odpravo napak v zaklonskih oziroma »drezanje« izvajalec in investitorjev, je v poročilu iz konca lanskega leta to uradno ugotovil. V sekretariatu menijo, da v večini primerov zahteve občinske skupščine uresničujejo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 9. do 15. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Martina Sintič iz Dolše — Tomaža, Jela Zajec iz Vinice — Anito, Marija Zupančič iz Roj pri Čatežu — Suzano, Jožica Drenik iz Jablana — Klemena, Kristina Šneljer s Sel pri Dragatušu — Sašo, Marjetka Kukec iz Tržišča — Tino, Vesna Miljak iz Črnomlja — Gordano, Marija Kogda z Dolenje Pake — Petro, Nada Serčelj iz Črnomlja — Tanjo, Darinka Škof iz Dragomlje vasi — Tineta, Hermina Videnič iz Cerkelj ob Krki — Anjo, Anica Perko in Regerče vasi — Andrejo, Marta Makše iz Mirne peči — Katarino, Fanika Štriclec iz Stranske vasi — Tatjano, Ana Udoič iz Krškega — Marka, Martina Sokolovic z Drožanja — Marino, Anica Gavčova iz Lutrskega sela — Ano, Marija Šeniča iz Obrha — Katjo, Mojca Retelj iz Črmošnjice — Vesno, Erna Rajer iz Dolenjih Kamenc — Romano, Anica Sodja s Sel pri Jugorju — Simono, Vida Kolenc iz Cegelnice — Marka, Ida Katič iz Krškega — Vesno, Darja Gorenc iz Čilpaha — Petro, Mira Kovač iz Žužemberka — Tanjo, Anica Ivanež iz Gabrja — Martina in Janjo, Darja Hrastar z velikega Kala — Blaža, Marjana Pavlakovič s Preloke — Melito, Nataša Trpčec z Dolenjega Polja — Davorja, Majda Tičar iz Močvirja — dečka, Liljana Potokar iz Lokev — dečka, Ana Goršek iz Gorenjega Vrhpolja — dečka, Darinka Jordan iz Zavrata — dekljico, Terezija Habjan iz Šmihela pri Žužemberku — dečka, Terezija Plut iz Vidošičev — dečka, Zivana Kolkalovič iz Gorenje Straže — dečka in Valentina Kukumberger z Gorenjih Ponikev — dekljico.

IZ NOVEGA MESTA: Mirjana Jezšek iz Ulice Slavka Gruma 4 — Matica, Milka Lazjič z Ljubljanske 20 — Dunjo, Mojca Zupančič iz Bršljin 11 — Darjo in Irena Koligar z Drečjetove poti 11 — Damjana. Čestitamo!

ANONIMKI — Dobili smo anonimni pismi, katerih pisca (pisce?) sta zelo zaskrbljena za usodo novomeškega hortikulturnega društva, ki da je nekdanj prirejalo izlete in predavanja, pod novim vodstvom pa, trdita pismi, vlada mrtvilo. Eden od avtorjev radikalno predlaga celo občni zbor in volitve novega predsednika vrčkarjev. Vodstvo hortikulturnega društva vabimo, naj odgovori na izziv in javnosti natoči čistega vina.

BLAGOVNI CENTER — V tej rubriki že večkrat omenjeni Mercatorjev blagovni center na Cesti herojev je poskrbel za novo presenečenje. Kupec, ki si je nameraval privoščiti tri litre navadnega kisa, je doma ugotovil, da je v plastenki čisto navadna voda. Kdo bo rekel, da za ta mini kriminalni mišogoj stodontno okriviti trgovcev, saj je pot od tovarne kisa do Novega mesta dolga. Res je tako. Bolj težko pa bo blagovni center pojasnil ravnanje svojega točaja v tamkajšnjem bifeju. Možak se je oprjel navade, da dopolne ne streže, češ da tisti, ki ima dopolne čas za pijačo, ne more biti drugega kot lenuh in delomrznež.

TEENS — Udeležba na Novoteksovi tiskovni konferenci v Ljubljani (v okviru sejma mode so Novomeščani predstavili program Teens) je presegla vsa pričakovanja. Kaj bi šele bilo, če bi novinarji vedeli, da bo podjetna ekipa Teensa med pogovorom delila jogginge...

Ena gospa je rekla, da vedno bolj dvomi, da živimo v eni državi. V novomeški Beograjski banki na primer vztrajajo, da je treba pri dvigovanju deviz za potovanje v tujino (če jih nimaš 10 dni v banki) plačati 1000 din, medtem ko v Ljubljanski banki v splošno zadovoljstvo tovrstne »carine« ne pobirajo.

DEŽURNA SLUŽBA ZA KRAJANE NASELJA MAJDE ŠILC

NOVO MESTO — Krajevna organizacija RK Majde Šile bo v ponedeljek, 27. januarja, med 16. in 17. uro prišla v dežurno službo v svojih prostorih na Majde Šilc 19. Zdravstvene delavke bodo vsem, ki bodo to želeli, dajale navodila za zdravo življenje, razdeljevale zdravstveno literaturo in brezplačno merile krvni pritisk. Tako bo poslej vsak drugi ponedeljek v mesecu. V naslednjih dežurnih dneh bodo poleg aktivistov RK sodelovali tudi strokovni sodelavci s področja socialnega varstva.

Sprehod po Metliki

BLIŽA SE 8. FEBRUAR, slovenski kulturni praznik, zato ni čudnega, če pri metliški Zvezi kulturnih organizacij razmišljajo, kako bi najbolje proslavili ta dan. Lani so bile priredive pri Rajmerju, Mežnaršiču in v Hotelu Bela krajina. Slišati je, da bo letos podobno, vendar bodo število prizorišč še povečali. Tako je to: če nočijo ljudje h kulturi, naj gre pač k ljudem.

DELOVNA ORGANIZACIJA BETI je ob svoji 30-letnici založila drugo knjigo humoresk Tonija Gasperiča z naslovom Ljudje z zaščitenimi hrbtji. Knjiga — izšla bo v 2000 izvodih — ne bo na prodaj, ampak jo bodo predstavnik Beti delili svojim poslovnim strankam. Posrečene karikature je prispeval novomeški fotograf Branko Babič, izbor v Dolenjskem listu objavljen h humoresk pa je opravil novinar ljubljanske televizije Janez Pezelj. Predstavitev knjige bo v začetku februarja, najprej v delovni organizaciji Beti, nato pa še v Hotelu Bela krajina. Ob tem bo pripravljen priložnostni kulturni program.

PUST SE BLIŽA Z NAGLIMI KORAKI in že je jasno, da bodo poskrbeli za v nasmeh raztegnjena usoda osnovno otroci, ki se bodo gotovo našemili. 7. februarja bo veselo tudi v Hotelu Bela krajina, kjer pripravlja Društvo inženirjev in tehnikov Metlika pustno ranjanje. Najverjetneje bo igral za ples ansambel Odmev, pripravljen bo bogat srecelov, najboljše maske bodo naigrane. Slišati je tudi, da bo na krožni poti po mestu ansambel Popolnočne kočije, nopuseni bend, ki spravi za miz celo napol hrome. Njihov menager Branko Ivičič-Mica zagotavlja, da bo to soboto še posebno noro.

KONEC JANUARJA BO IZŠLA drobna pesniška zbirka Tonija Gasperiča. Pesmi iz zapitja. V njej bo samoj enajst prebiskov, nastalih v glavi tega belokranjskega zabavljaja, ko je omarjal možgane alkohol. Pesniška zbirka pesmi iz zapitja ne bo na prodaj. Avtor in njegovi prijatelji jo bodo delili ljudem, ki se razumejo na pesništvo in na z alkohol omeženo stanje. Odlične ilustracije k pesmim je prispeval adadamski slikar Kumer iz Novega mesta. Kdor bo hotel priti do te pesniške zbirke, se mora pričeti hinavčiti že zdaj.

Septembra delo za prizadete

Pod okriljem črnomaljske šole s prilagojenim programom bodo jeseni v domu učencev začele delovati delavnice pod posebnimi pogoji — 16 varovancev

ČRNOMELJ — V tukajšnji šoli s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše so že pred štirimi leti začeli razmišljati o ustanovitvi delavnice pod posebnimi pogoji. V šoli namreč deluje oddelek za delovno usposabljanje duševno prizadetih, vendar morajo gojenci po 18. letu starosti oddelek zapustiti, drugje pa se ne morejo zaposliti, ves trud, ki so ga imeli z njimi v šoli, pa je tako zaman.

Nekako pred štirimi leti je tudi naglo upadlo število učencev v šoli s prilagojenim programom, in sicer od 100 na 70, zato so v šoli računali, da bi kar v lastni hiši našli prostor za delavnice, če bi število učencev še naprej tako naglo upadalo. Vendar se je pred tremi leti število otrok ustalilo in spoznali so da bodo morali prostor za delavnice iskati drugje.

● **Že sedaj je gotovo, da bo delo v delavnicah pod posebnimi pogoji steklo v začetku septembra, začeli pa bodo s 15 ali 16 varovanci iz vse Bele krajine. S strojem za termotisk bodo opravljali storitve za delovne organizacije: z Beti in Keko že potekajo pogovori o sodelovanju, računajo pa tudi na sodelovanje z Iskro. Poleg tega bodo vključili lastni program, ki pa se bo menjaval glede na sposobnost varovancev.**

Priložnost se je ponudila, ko so lani začeli adaptirati črnomaljski dom učencev. Že pri načrtovanju obnove so določili za delavnico 4

ŠOLARKE HUJŠAJO
SODRAŽICA — Veliko šolskih otrok niti ne zajtrkuje niti ne malica in jim je prvi topli obroček šole kosilo v šoli. To je pokazala nedavna anketa, izvedena med učenci osnovne šole. Nekatere učence sedmih in osmih razredov pa menijo, da so preučevalni kurami. — Tudi o tem se bodo učitelji pogovorili s starši na roditeljskih sestankih v mesecu marcu.

Evidentirani kandidati

Na skupni seji občinskega sveta ZSS in konference SZDL Trebnje so sprejeli listo

TREBNJE — Čeprav so tudi v trebanjski občini naredili velik korak naprej na področju evidentiranja kandidatov za delegatske funkcije, vendarle še niso povsem zadovoljni z doseženimi. Evidentiranje namreč še ni postalo stalna politična naloga sindikata in Socialistične zveze. Pojavljajo pa se tudi odpori proti sprejemanju delegatskih dolžnosti, kar utegne povzročiti težave pri oblikovanju delegacij. Tako so zapisali v poročilu o poteku priprav na skupni seji občinskega sveta Zveze sindikatov in občinske konference SZDL ni naletelo na odmev.

Dosedanje ocene delovnega sistema, zlasti pa njegovega delovanja, namreč niso najboljše. Pa ne toliko zaradi kvalitete, kolikor zaradi velike odsotnosti delegatov, slabe povezanosti delegatov z družbenopolitičnimi organizacijami, samoupravnimi strukturami itd.

Sicer pa je evidentiranje v občini potekalo v resnici široko in demokratično. V okviru priprav na volitve so se v občini Trebnje lotili tudi zamisli o zmanjšanju delegatskih mest v družbenopolitičnem zboru in zboru krajevnih skupnosti. Posledje bo družbenopolitični zbor štel 19 delegatov, v njem pa bodo imeli po štiri mesta Socialistična zveza, ZK in sindikat, mladinci in borci pa po tri. Tudi v zboru krajevnih skupnosti naj bi sedel samo en delegat iz krajevnih skupnosti. Zmanjšali naj bi tudi število delegacij za krajevne skupnosti, o čemer pa bo razprava še tekla.

Na seji so sprejeli rokovnik za izvedbo predkandidacijskih in volilnih opravil, sklep o oblikovanju in delegiranju v občinsko kandidacijsko konferenco. Pred koncem seje so sklenili razpravo o evidentiranih možnih kandidatih za delegate družbenopolitičnega zbora občinske skupščine ter nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini in skupščinah SIS.

Na seji so sprejeli tudi predlog evidentiranih možnih kandidatov za nosilce delegatskih funkcij. Občinska skupnost otroškega varstva; predsednik skupščine Marija Grden, Lojze Rataje, podpredsednik Barica Krajevski, Stanika Jurak, predsednik zbora izvajalcev Silva Kastelic, Polona Kralj, predsednik zbora uporabnikov Leon Rojč, Ladiča Rečnik.

Občinska izobraževalna skupnost; predsednik skupščine Ana

prostore, ki so primerni za dovoz materiala in odvoz izdelkov. Poleg tega bi gojenci iz oddeljenih krajev v domu lahko tudi prebivali.

Za delavnice, ki bodo delovale pod okriljem šole Milke Šobar-Nataše, so doslej zbrali 3,1 milijona dinarjev, sredstva pa so prispevali metliška in črnomaljska skupnost socialnega skrbstva, skupnost otroškega varstva Črnomelj, skupnost za zaposlovanje Novo mesto, republiška Zveza društev za pomoč duševno prizadetim, delovne orga-

nizacije, nekaj denarja pa se je nateklo tudi od dobrodelne prireditve, ki so jo pripravili v ta namen. Ko se je zbiral denar, so sproti kupovali delovno opremo, nabavili so stroj za termotisk, trenutno pa jim primanjkuje še milijon dinarjev za posebne stole za invalide.

Kot je povedala ravnateljica šole s prilagojenim programom Ema Šujič, so najprej hoteli začeti z delom v delavnicah že v začetku februarja, vendar se je pokazalo, da tega ni mogoče uresničiti. Težave so namreč pri financiranju dejavnosti, ker mora priti v redni program obeh belokranjskih skupnosti socialnega skrbstva. Nekaj denarja za delovanje delavnic pa je že zagotovljeno.

M. BEZEK

Štrajka ni bilo, zaplet pa

Dva delavca sta zaradi boljše izpolnjenih delovnih norm »zaslužila« precej več kot ostali, kar je povzročilo »razgovore« in hudo kri

LIVOLD, KOČEVJE — Do manjše prekinitve dela naj bi prišlo na kmetijskem obratu KG Kočevje v Livoldu 13. januarja, in sicer zaradi nezadovoljstva pri izplačilu osebnih dohodkov, zaradi česar se je za kako uro zavlekla tudi prodaja mleka strankam. Tako obvestilo smo prejeli še tisti večer, naslednji dan pa smo zadevo preverili pri kmetijskem gospodarstvu Kočevje.

Direktor tozda Govedoreja Alojz Vidic je povedal, da je za zaplet v Livoldu zvedel 14. januarja zjutraj, povzročilo pa ga je res izplačilo osebnih dohodkov. Delavca iz drugega hleva Ante in Kaja Ilič sta prejela namreč po okoli 70.000 din osebne dohodke, medtem ko znaša povprečje v tozdu Govedoreja okoli 50.000 din. Taki bolj napeti razgovori (ne štrajki) so se začeli ob začetku močje; res pa je, da je pravi tisti dan prišlo tudi do okvare na molzni napravi in dve enoti nista mogli pravočasno molsti krav. Razgovore so povzročili delavci, ki so imeli tisti mesec najnižje osebne dohodke, se pravi predvsem slabi delavci, saj je osebni dohodek odvisen od količine in kakovosti mleka, to pa je odvisno od kakovosti in priprave krme, uspešnosti živinorejca, od tega, kako je razporedil telitve itd. V vsakem hlevu je v letu ene mesece najslabši in v Livoldu je bil najslabši prav december, z izjemo enote zakonec Ilič (skupno je tu 6 enot). Na sestanku z delavci je bilo ugotovljeno, da so bili osebni dohodki izplačani natančno po doseženih proizvodnih normah.

Direktor kmetijskega gospodarstva Janez Zindra je še povedal, da so znašali osebni dohodki v decembru 38.000 do 70.000 din. K nezadovoljstvu je gotovo prispevalo tudi dejstvo, da so znašali prispevek iz osebnih dohodkov vse leto do

MANJ TUJIH

KOČEVJE — V Hotelu Pugled v Kočevju je lani skupno število nočitev gostov močno poraslo. Zabeležili so jih kar 14.103 (leto prej 10.489). Število nočitev tujih gostov je sicer nekoliko upadlo (od 1.822 na 1.694), zato pa je število nočitev domačih gostov poraslo od predlanskih 8.667 kar na 12.409 ali skoraj za polovico. Med tujimi gosti jih je bilo lani največ iz ZRN 649 (predlani 704), Avstrije 323 (196), ZDA 236, Italije 196 (240), Francije 85 (93), Kanade 71 itd.

JOŽE PRIMC

Kljub zaostanku — zadovoljni

V trebanjski občini lani niso dosegli z resolucijo zastavljenih načrtov

TREBNJE — »Lani nismo dosegli toliko, kolikor smo si zastavili z resolucijo. Industrijska proizvodnja je bila manjša od načrtovane, prav tako smo zaostali za načrti v kmetijstvu, tudi z izvozom se nismo posebej izkazali. Naj se sliši še tako čudno, pa smo kljub temu zadovoljni z našimi gospodarskimi rezultati,« je dejal Nace Dežman, predsednik trebanjskega izvršnega sveta.

»Rezultati bi namreč bili lahko tudi slabši. Zavedati se moramo, da domala vse leto ni delala IGK, da se je zaposlenost celo zmanjšala, v kmetijstvu pa nam jo je zagodlo vreme. Poleg tega ne moremo mimo tega, da je večina delovnih organizacij še kako občutila breme nelikvidnosti, visokih obresti za obratna sredstva in še bi lahko našteval. Glede na take okoliščine, lahko sedaj, ko spravljamo vkup prve ocene, lahko rečemo, da smo lansko leto kar dobro zvožili. Kako, pa bodo pokazale še podrobne analize in seveda zaključni računi. Že zdaj pa ugotavljamo, da so več kot dobro poslovali v Tesnilni, Elmi, da so se v IMV-tozdu Tovarna opreme na Mirni izkopal iz najhujših težav. Če pa lansko leto primerjamo z letom 1984, rezultati niso več tako ugodni. Poslovni rezultati bodo slabši, zlasti zaskrbljujoče je, ker so se zmanjšala sredstva za akumulacijo,« je dejal Dežman.

Po izredno uspešnem desetletju, je trebanjsko gospodarstvo v 80 le-

NAJVEČ ENK IZ MATEMATIKE

RIBNICA — Na ribniški osnovni šoli »Dr. France Prešeren« so imeli v prvem šolskem polletju letos nekoliko slabši učni uspeh kot v istem obdobju lani, in sicer 88,2-odstotni (na podružničnih šolah Dolenja vas in Sušje pa ni bilo slabih ocen). Največ slabih ocen je bilo iz nemščine in matematike. Slabe ocene je imelo 92 učencev in sicer skupaj 181 negativnih ocen. Po tri ali več slabih ocen je imelo 27 učencev. Najslabši uspeh so dosegli učenci šestih razredov. V primerjavi s prvo ocenjevalno konferenco pa se je uspeh izboljšal.

SODRAŽICA — Ob polletju je znašal učni uspeh na osnovni šoli »Dr. Ivan Prijatelj« 94,5 odstotka in je bil za 3,3 odst. boljši kot pred letom dni. Najslabši učni uspeh je bil v drugih in šestih razredih. Od 249 učencev jih je imelo slabe ocene 12 in med njimi le trije po tri ali več slabih. Največ slabih je bilo iz matematike, iz nemščine pa ni bil z negativno oceno ocenjen niti en učenec. V te številke so vključeni tudi podatki za podružnično šolo Sv. Gregor, kjer je 19 učencev, njihov učni uspeh pa je 100-odstoten.

Pridne roke nikoli ne zatajijo

Gribeljci: dvorano moramo zgraditi — Komunalno urediti naselje

GRIBLJE — V Gribljah so imeli že leta 1979 narejen načrt za nov kulturni dom, najodobnejši v Beli krajini, a se je zataknilo pri lokaciji. Tako so šla mimo ugodna leta za gradnjo, a četudi Gribeljci še danes računajo na kulturni dom, vedo, da ga ne bodo dobili še tako kmalu. Zato so se odločili, da porušijo dvorano gasilskega doma, ki je začela propadati, in zgradijo novo, saj je to za zdaj edini način, da pridejo do primerne dvorane ter prostorov za potrebe krajevne skupnosti in vzornega kulturnega in športnega društva.

»Denar, ki smo ga dobili od občinske gasilske zveze, ZKO in prireditve Noč na Kolpi, smo porabili za material, delo pa je bilo, kot je navada v Beli krajini, udarniško. Opravili smo 2.000 delovnih ur, sedaj, ko je dom pokrit in delno zaprt, pa je manjkalo denarja,« pove predsednik gradbenega odbora Stane Šimec. »Moram po-

Stane Šimec

hvaliti prizadevnost ljudi, saj skoraj ni hiše, kjer ne bi kakor koli prispevali za novo dvorano. Z lesom so se izkazali celo vaščani Pavičičev, ki ne sodijo v našo krajevno skupnost, ter Cerkviščani, ki imajo svoj gasilski dom in društvo. Ljudje se namreč zavedajo, da gribeljski dom ni le od gasilcev, ampak od vseh krajanov,« pravi zadovoljno Šimec, ko govori o delu, a manj, ko teče beseda o denarju. Ve pa, da ne bodo vrgli puške v koruzo, že zaradi tega ne, ker bodo praznovali prihodnje leto 60-letnico gasilskega društva in 10. obletnico revije obkolpskih pevskih zborov.

»Čeprav smo sedaj v težavah, verjamem, da se bomo znašli. Še najbolj pa zaupam pridnim rokam Gribeljcev, saj so v zadnjih petih letih, še odštejem kanalizacijo in avtobusno postajo, popolnoma komunalno uredili vas. Napeljali smo telefon, vodovod, javno razsvetljavo, konec lanskega leta pa asfaltirali še zadnjih 5.000 kv. metrov vaških poti. Da so pri tem prispevali veliko denarja in udarnega dela vaščani sami, ni potrebno posebej poudarjati,« pohvali Gribeljce Stane Šimec.

B. M.

Nace Dežman: Čeprav nismo dosegli načrtovane rasti, smo glede na okoliščine kar dobro poslovali.

Ribniški zobotrebeci

OJ TA NEMŠČINA! — Na ribniški šoli ugotavljajo, da je več negativnih ocen iz nemščine tudi zato, ker učenci lahko napredujejo tudi z negativno oceno iz tujega jezika. »Negativci« pa pravijo, da se bodo nemščine že naučili, ko bodo na začasnem delu v Nemčiji.

VSE SMUČA — Čeprav te dni na območju Sodražice pridno smučajo, pa je v šoli še 56 učencev ali skoraj četrtina, ki ne znajo smučati. V februarju bodo zato organizirali v Izverju šolo smučanja za učence četrtilnih razredov. Od 13. do 18. januarja pa je bil v Izverju smučarski tečaj, ki se ga je udeležilo 22 domačinov in štiri učenci iz drugih krajev (Ljubljana, Ribnica), ki so prišli sem na počitnice. Smučarskih tečajev bo še več, med drugim tudi za gojence vrta.

Drobne iz Kočevja

ZASEDENE ZELENICE — Zelenice okoli stanovanjskih blokov so zasedene z vsem mogočim, ponekod z avtomobili, drugod z drvmi, in to celo tam, kjer imajo stanovanja centralno ogrevana. Iz Kajuhovega naselja pa so nam sporočili, da nekateri sredi blokov na zelenicah uskladiščujejo celo gradbeni material: deske, opeko itd.

TEŽAV Z OGREVANJEM ŠE NI KONČA — Odkar imamo v Kočevju energetika, ki odgovarja za centralno ogrevanje, je ogrevanje stanovanj dosti boljše. To se pozna tudi pri plačevanju, saj je zelo redno in je bilo med 540 stanovanji le deset takih najemnikov, ki niso plačali in jih je bilo treba terjati preko sodišča. Pa vendar se ponekod še vedno zatika. Tako je po nekajmesečnem dobrem ogrevanju v Kidričevi 1 in 3 v prvih 15 dneh januarja kar trikrat ogrevanje izpadlo, čeprav je bilo v bližnji samopostrežnici, ki je priključena na isti vod, redno in dobro.

PREVEČ PISANJA — Če hočeš na pošti ali SDK plačati na primer centralno ogrevanje, internat za otroka itd., moraš najprej za dvig denarja iz tekočega računa izpolniti kar tri ččke. Ti računi znašajo namreč okoli 15.000 din, s čekom pa lahko dvigneš največ 6.000 din. Prav bi bilo, da bi pri tako hitri inflaciji tudi hitreje spreminjali predpis o najvišjem dovoljenem dvigu.

Trebanjske iveri

REKREACIJA ZA OTROKE — V Trebnjem so prišli na zanimivo zamisel: organizirali so družinsko rekreacijo za starše in otroke. Ta rekreacija je bila pretekli teden prvič, obisk pa je presegel vsa pričakovanja. V telovadnici nove osnovne šole v Trebnjem se je zbralo okoli 120 staršev in otrok. Rekreacija, ki jo vodi vzgojiteljica Breda Horvat, bo seveda še naprej vsak torek od 17. do 18. ure v telovadnici osnovne šole. Kdor ni zbral poguma prvič, se lahko oglasi drugič.

FEBRUAR BO DOLG — Cankarjev dom Ljubljana, ki je, bi lahko rekli, kulturna ustanova izjemnega ranga, med drugim organizira letos tudi seminar za zborovodje. Žal pa bodo imeli zborovodje nekaj težav, če se bodo hoteli udeležiti seminarja. V Cankarjevem domu so namreč razposiljali vabila za 30. februar. Podobno vsemu so pokazali tudi v Trimu, kjer so na koledar napisali, da ima februar kar 31 dni. Doselej se niso sporočili, ali hočejo z dodatnim februarjskim dnevi nadomestiti vse tiste, kar je bilo zamujenega januarja.

V Dobovi šivilje z računalnikom

V Beti jim bo pomagal varčevati pri materialu — Izvažati le s premislekom

DOBOVA — V Beti postelj ne nameravajo več investirati v zidove, ampak samo v opremo. Proizvodnjo imajo zaokroženo in pri morebitni drugačni naložbi bodo sodelovali le v primeru, če bodo z njo reševali probleme širše družbene skupnosti.

Materiali za konfekcijske izdelke so dragi in radi bi čimveč privarčevali. Prav računalnik naj bi jim pomagal, da bi blago čim bolj izkoristili. Tudi vnaprej nameravajo delati za izvoz in izboljševati kakovost ter obvladovati modne zahteve tujih naročnikov.

Trenutno je v tozdu 166 zaposlenih. Fluktuacija nadomeščajo z načrtnim izobraževanjem mladih konfekcionark. S tamkajšnjo osnovno šolo so tesno povezani. Dekleta, ki se odločijo za delo v Beti, pošljejo v konfekcijsko šolo v Sevnico in jih tudi štipendirajo.

V poslovno-stanovanjskem bloku — dokončan bo sredi letošnjega maja — so kupili prvo stanovanje. Nekaj primerov bodo skušali rešiti s posredovanjem solidarnostnega sklada v občini, vendar tako, da bi prosilci po možnosti dobili stanovanje v Dobovi, ne v Brežicah. Tak primer so imeli, a so delavca s tem spremenili v vozača. Zaradi tega podpirajo družbeno gradnjo stanovanj tudi vnaprej, čeprav večino primerov rešujejo s posojili zasebnim graditeljem.

KRMILNICE

V šoli smo se dogovorili, da bomo šli k soščolcu na Polje delat ptiče krmilnice. K njemu smo šli zato, ker je njegov oče mizar. V šoli smo naredili načrt za krmilnice. Jožetov oče nam je s strojem narezal posamezne dele, ki smo jih mi sestavili v hišice. Nadvse smo bili veseli lepih izdelkov. Hišice smo se pobarvali in jih razstavili v razredu. Ko je zapadel sneg, smo jih odnesli domov. Sedaj pridno krmimo ptičke.

UČENCI 4. RAZREDA OS 12. SNOUB Krmelj

NOVOLETNI ŽIVŽAV

V petek pred novim letom smo bili vsi nastopajoči na novoletnem praznovanju že ob sedmih v šolski telovadnici, da smo se dogovorili še o nekaterih podrobnostih praznovanja. Slednjič se je program le začel. Bil je zelo pester. V njem je bilo vsega: prizorčkov, iger, tombole. Pozabiti ne smemo dobrega dedka Mraza, ki nam je prinesel cel koš daril. Darila smo dobili po razredih. Med programom je bil tudi ples, da smo se malo sprostiti.

MOJCA OSVALD, 7. r OS dr. A. Debeljak Loški potok

Boj za produktivnost

Sto let ne vzdrži nobeno stanovanje

Za letos je dvakrat nepovedana podražitev stanarin

BREŽICE — S prvim februarjem se bodo stanarine povečale za 43 odstotkov. Zvišanje je skupščina samoupravne stanovniške skupnosti izglasovala na seji 15. januarja. Gre za enotno povečanje v Sloveniji. Naslednje zvišanje stanarin bo 1. julija, vendar se bo takrat že razlikovalo po občinah. Do konca leta naj bi namreč povsod dosegli 1,52 odst. revalorizirane vrednosti stanovanjskega sklada v Sloveniji.

Do ekonomskih stanarin bi se povzpeli šele 1990. Te stanarine bodo zagotavljale komaj vzdrževanje obstoječih stanovanj. Na nove gradnje iz tako zbranih virov torej še ne bo mogoče misliti. Povečevala pa naj bi se stopnja amortizacijski čas. Praksa kaže, da je sto let za hiše predolga doba in v svetu so zato že prešli na krajše obdobje.

Stanovanja so veliko narodno bogastvo in ljudem je žal, da jih tako zanemarjamo in prepuščamo propadanju. Če bi o najemninah odločali delavci in občani kot delegati v samoupravni stanovniški skupnosti, bi bili po besedah mnogih izmed njih dandanes že zelo blizu ekonomske stanine.

Denarja za gradnjo je namreč vsako leto manj tudi v Brežicah. Samoupravna stanovniška skupnost bo letos začela graditi stanovniški blok v Trnju. V njem bo 48 stanovanj za trg. V kratkem naj bi stekla gradnja stanovanjskega bloka zraven Doma upokoencev. Poudarje zbirajo in najvišja predvidena že 260 tisoč dinarjev za kvadratni meter. V Dobovi bo v začetku maja vseljivih petnajst stanovanj pod streho poslovno stanovanjskega objekta, v katerem bo dobila svoje prostore pošta. J. T.

Slovin zbira prijave za obnovo vinogradov

Zagotovljena solidarnostna pomoč in posojila

BIZELJSKO — Slovin TOK Vinogradništvo začne danes sklepati pogodbe in zbirati prijave za obnovo pezebljih vinogradov in nabavo prepromateriala za sprotne potrebe.

V združenem domu na Bizeljskem pričakujejo vinogradnike iz proizvodnih skupnosti Orešje, Bizeljsko in Stara vas od 23. do vključno 28. januarja vsak dan, razen sobote, med 6. in 14. uro.

Od danes naprej poteka sprejemanje prijav tudi v Piščeah za vinogradnike tamkajšnje skupnosti. V prostorih krajevnega urada jih bodo čakali vse dni do 28. januarja med 7. in 13. uro.

V Sromljah in Cerkljah naj se vinogradniki oglasijo na krajevnih uradih v dneih od 29. do 31. januarja med 7. in 13. uro. V Cerkljah vabijo vinogradnike proizvodnih skupnosti Dol. Piruška in Vinji vrh.

Na upravi Slovina v Brežicah sprejemajo prijave od danes naprej do vključno 31. januarja med 7. in 13. uro za proizvodne skupnosti Mali vrh, Brežice in Koritno.

Za vse kraje velja premor ob sobotah in nedeljah. Ko bodo prijave zbrane, bo TOK Vinogradništvo pripravil podrobne investicijske programe za nasade, ki jih je uničila lanska pozeba. Obnovo želi Slovin izpeljati čim hitreje, zato se povezuje z izkušenimi slovenskimi strokovnjaki. Za strokovno pomoč vinogradnikom organizira TOK v prvi polovici februarja predavanja o intenzivni obnovi in sanaciji prizadetih nasadov.

J. T.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 3. do 11. januarja so v brežiški porodnišnici rodile: Stefanija Krmič iz Samobora — Emilija, Monika Zupan iz Križa — Primoža, Gordana Rešetar iz Ladača — Nevena, Helena Poznič s Senovega — Simona, Deana Logožar iz Samobora — Ivana, Nevenka Hudorovič iz Gazic — Sanjo, Dubravka Rešetar iz Samobora — Emo, Branka Pleša iz Harmice — Anjo, Zdenka Češnovar iz Prilip — Mitja, Martina Žerjav iz Artič — Jerneja, Darinka Suša iz Brežic — Sandija, Danuta Mejerič iz Krškega — Roberta, Višnja Kotarski iz Kladija — Miljenka, Anika Vitko iz Otoka — Ivano, Justina Barbič iz Gorice — Mateja, Biljana Pristajko iz Brežic — Dalibora in Marica Černelič iz Krškega — Vesno. Čestitamo!

BREŽICE: URE PRAVLJIC ZA OTROKE

BREŽICE — Občinska matična knjižnica prireja vsak ponedeljek ob 17. uri pravljicne ure za najmlajše. V njenem vabljivem okolju se bodo otroci srečali tudi z bogatim izborom slikanic in knjig za mladi, zato pričakujejo, da jih bodo starši že zdaj vpisali med naraščaj sedanjih in bodočih bralcev.

Krške novice

DIVJAD — Krški kmetje in polkmetje niso ravno številni, a zato nič manj jezni na divjad kot njihovi sotrpni v nekaterih manjših krajevnih skupnostih. Zlasti srnjad si upa vse več in pride nad sadovnjake tik ob samotnejših domačijah. Pravijo, da dela visoka divjad veliko škodo tudi v gozdovih, saj požre vse, kar na novo zraste. Tako hudo menda le ni, saj bi se potemtakem morali bolj bati divjih živali kot kislega dežja, za katerega smo sami krivi.

POZD — Skupna obratovalnica bratov Mladenovič, ki s svojimi kooperanti zaposlujejo že okoli 50 delavcev, je na poti k ustanovitvi pogodbene organizacije združenega dela. Obrtniki, ki so si s kakovostjo del zagotovili tudi popolno zaupanje Zagrebškega električnega tramvaja, bodo obnovili do univerziade večino tramvajskih tirov. Zdjaj jih le še zanima, kako naj bi v krško davčno inšpekcijo prebrali zakon o združenem delu, da bi bili oboji zadovoljni.

DOBRA ŠOLA — V hudi nesreči na cesti Ljubljana — Zagreb, o kateri izbrpneje poročamo na 12. strani, je spet iztekel mazut iz cisterne, podobno kot je bilo v nesreči pri Belem bregu. Tudi tokrat bi bil dobrodošel nakladalec, ki bi pobral z mazutom prepejeno zemljo, a kaj, ko so se verjetno tisti, ki so vedeli za način plačevanja stroškov pri odpravi posledic nesreče pri Belem bregu zavedali, da je boljše »hiteti počasi« in da je najprej potrebno zadostiti predpisom, pa četudi mazut dlje časa pronica v zemljo.

Sevniški paberki

POKOP BO! — V Sevnici bodo tudi letos kurenta pokopali z vsemi častmi. Kaj bo vse zraven, za zaenkrat ostane skrivnost. Vse organizacijske vaje ima v rokah poseben odbor za smeh iz Florjanske. Ni še znano, ali so ponovno zaprosili znanega vremenarja Koljičičega za mnenje o vremenu.

RAZPRODAJE — Pametno bo, če si v sevnicijski konfekcijski trgovinici ogledate tudi do 50 odstotkov cenejšo konfekcijo. Pri Cenku pa bodo imeli spet kure, in to za vsega 450 din za vrat. NISO IMELI PRAVEGA PRIJEMA — Kako so ubogi, so morali na svoji koži občutiti kmečki fantje, ki so na veliko navahili v hotel Ajdovec, deklet pa je bilo premalo za prste obeh rok. Prav jim je, zakaj pa spoznavnega plesa niso priredili za 8. marec, ko se tam tare lepšega spola. Kmečki fantje očitno niso imeli pravega prijema. Tudi k Franciju Vrtovsku bi na znano pokušnjo salam marsikatero dekle prav rado prišlo in bi prireditev lahko izkoristili ne le za ocenjevanje salam.

Glas sindikata ne zaleže dovolj

V Krškem o delu sindikata v občini v preteklih štirih letih — Predsednik spet Franc Dular, novi sekretar Jože Kuplenik — Pohvala tekmovanja kovinarjev

KRŠKO — Uveljavjanja sistema delitve po delu in rezultatih dela — ene od osnovnih nalog po 10. kongresu ZSS, so se v občinski organizaciji zveze sindikatov v Krškem aktivneje lotili v zadnjih dveh letih. Na zadnji skupščini, nekakšnem kongresu sindikata v krški občini, pa so se (samo)kritično ozrli na prehojeno pot v preteklem štiriletnem obdobju.

Za obravnavanje sporazumov dejavnosti so v krški občini sicer zastavili dovolj široko akcijo, ki pa vseeno ni bila najbolj uspešna, saj so marsikje preveč posplošno, površno obravnavali te sporazume, in so se pozneje, ko so bili ti sprejeti, »čudili«. Tudi to, da ima le ena tretjina organizacij združenega dela določila sporazumov dejavnosti vnesene v svoje samoupravne splošne akte, dovolj zgovorno kaže, da večkratna opozorila sindikatov in dogovorov o nujnosti usklajevanja niso kaj prida zalegli.

O tem, kako uresničujejo socialno politiko ter zagotavljajo socialno

Na zelo dobro obiskani skupščini občinske organizacije Zveze sindikatov v Krškem so pohvalili aktivnost odbora sindikatov delavcev v vzgoji in izobraževanju. Dobro se je uveljavila tudi pravna pomoč delavcem, osnovne organizacije sindikata pa so pozvali, naj še posredujejo podatke svetu za ohranjanje tradicij delavskega gibanja, ki pripravlja izdajo brošure. Za predsednika OS ZSS so znova izvolili Franca Dularja, za novega sekretarja pa papirničarja Tesa iz Brestanice Jožeta Kuplenika. Dosedanjemu sekretarju Tonetu Pleterskemu, ki se vrača v senovsko Metalno, so se zahvalili za prizadevnost tudi s priložnostnim darilom.

varnost delavcev in njihovih družin, je dal precej odgovorov izdelan vprašalnik. V osnovnih organizacijah sindikata so delovali tako, da so bili osebni dohodki, ki so zaostajali za zajamčenim osebnim dohodkom, odpravljeni povsod, kjer je bila dosežena ustreza učinkovitost pri delu. Prizadevali so si za izdelavo enotne evidence prejemnikov socialnovarstvenih prejemkov, iz katere bi bil razviden socialni položaj sleherna občana. a žal ta akcija ni uspela. Pri tistih, ki naj bi poskrbeli za evidenco, so zmeraj našli kakšen izgovor za odlog, zato sindikat terja, naj to evidenco v krški občini čimprej vzpostavijo. Tesneje so se

povezali s Centrom za socialno delo in upajo, da bo kmalu vsak občan imel svojo »socialno kartico«, da bo pomoč dobil tisti, ki jo res potrebuje.

Ukrep pet minut pred dvanajsto

Izvršni svet v Stillesu razrešil delavce s posebnimi pooblastili

SEVNICA — Za sejo občinskega izvršnega sveta minuli torek je bil pripravljen ukrep družbenega varstva za kroničnega sevnškega izgubarja, kolektiv Stillesa.

Zanimiva je primerjava še ne tako starih občinskih gradiv. V analizi (iz novembra 1984) dosedanjega razvoja in razvojnih možnosti sevnške občine do leta 2.000 beremo: »Organizacija je vsled prevelikih zadolžitvev in nelikvidnosti zašla v težave in sta oba tozda v letu 1982 zaključila z izgubo, tozda Stilno pohištvo pa še v letu 1983. Izdelan je bil sanacijski program in stanje v letu 1984 se izboljšuje.« (Podčrtal A. Ž.) Optimistično so v istem gradivu našeta »investicijska vlaganja v izboljšanje tehnološke, predvsem skladiščne in sušilne prostore, modernizacijo notranjega transporta, ostale posodobitve in zamenjavo opreme. Kar se tiče proizvodnih programov govorijo o stalnem dopolnjevanju »glede na tržno situacijo«.

Brez zlobe bi ta dokument lahko vstrelili v zbirko »Sevnica skozi čas«. Podatki iz analize SDK in Ljubljanske banke namreč govorijo o naraščajoči izgubi začeni z letom 1981, ko je znašala vsega 2.063.000 din; v letu 1984 je od 21,5 milijona iz leta 1983 narasla na 28,2 milijona dinarjev; v tričetrtletju lani pa je skočila na 160,7 milijona in je do konca minulega leta po oceni znašala samo v tozdu Stilno pohištvo 300 milijonov dinarjev! Razumljivo, da je optimizem iz

Krčani so bili odlični organizatorji 6. delovnega tekmovanja slovenskih kovinarjev, k tovrstnim občinskim prireditvam so pritegnili še brežiške in sevnške kovinarje in dosegli, da v posavskih delovnih kolektivih po številnih uspešnih svojih kovinarjev začenjajo tudi primerno nagradjati najboljše delavce.

Imenovane občinske analize splahnel že za predloženo resolucijo za letošnje leto, kjer Stillesa ni mogoče več najti med tistimi, ki predvidevajo še kaj naložb.

Predloženi ukrep družbenega varstva pa ugotavlja še cel kup drugih pomanjkljivosti. Razen tega, da je DO Stilles oškodovala družbene interese, ker je nesmotrno uporabljala zaupana ji družbena sredstva, jih ni trajneje obnavljala, povečevala in zbojevala, v svoji podskupini tudi ni mogla uresničevati pravic delavcev do njihove socialne varnosti. Jubilejne nagrade in odpravnine so izplačevali v breme mase osebnih dohodkov. regresa za letni dopust v minulom letu pa sploh niso izplačali. Tozda Notranja oprema je v minulih petletkih poslovala na meji rentabilnosti, pri čemer ni ustvaril niti toliko denarja, da bi bil lahko pokrtil obvezni delež rezervnih sredstev, kaj šele kaj namenil za izboljšanje materialne osnove dela in s tem minimalno akumulacijo. Tudi ta tozda bi

Na nedavni skupni seji stalne akcijske konference ZK in sindikalne konference so med drugim sprejeli nezaupnico sedanjemu direktorju Stillesa inž. Jožetu Peternelju, medtem ko so menili, da sedanja direktorja tozdog Kragl in Šket lahko sedeta v novi začasni kolektivni poslovodni organ, k čemur pa ima pripombe družbeni pravobranilec za samoupravljanje v Posavju.

ALFRED ZELEDNIK

moral sprejeti program ukrepov. Izvršni svet zameri njegovim organom upravljanja, da niso odigrali svoje vloge, ko bi bili morali ugotoviti odgovornost poslovnih delavcev in delavcev s posebnimi pooblastili. Organom upravljanja v Stillesu in tozdu Stilno pohištvo IS zameri, ker občini niso predlagali, naj nastopi z ukrepi družbenega varstva, čeprav so sicer ugotavljali, da se program ukrepov za odstranitev vzrokov izgube ne izvaja.

V Stillesu sploh niso sprejemali letnih planov DO in tozdog do 15. decembra za naprej, temveč šele v februarju oziroma marcu naslednje leto.

Izvršni svet je še lansko poletje sprejemal dokaj optimistični sanacijski program. Čas izgubarjem ni več naklonjen. Karkoli bi bili odločnejšega sprejeli že prej, bi morali sprejeti, zakaj številke so vsekoli znane. Bo torej odgovornost zajela še koga drugega?

Zrcalo petih srečanj

Na Hrvaškem izdali zanimiv literarni zbornik — V njem objavlja tudi Jadranka Matić — Zupančič

Na Hrvaškem že vrsto let prirejajo srečanja delavcev, dijakov in študentov, ki se ukvarjajo z literaturo. Približno vsakih pet let izdajo tudi zbornik del udeležencev. V letih 1980 do 1984 so se take prireditve zvrstile v Crikvenici, Imotskem, Čakovcu, Kutini in Topuskem, na njih pa je sodelovalo trideset literarnih ustvarjalcev. O tem nas med drugim pouči zbornik s teh srečanj, ki je izšel pred tedni v Zagrebu, izdal ga je kulturno-prosvetni zbor Hrvatske.

Zrcalo, tako so namreč naslovlili imenovani zbornik, objavlja zanimive pesniške in prozne sestavke, ki so jih napisali avtorji različnih poklicev in starosti od, denimo, strojnih ključavničarjev in skladiščnikov do novinarjev, učiteljev in zdravnikov na eni ter srednješolcev in študentov na drugi strani. Literarna dela so daleč od začetniških poskusov, kar najprej pove, da je zbornik nastal pod vodstvom ljudi, ki znajo razlikovati med dobrim in slabim, potem pa tudi, da se samih srečanj udeležujejo pisci, ki niso brez talenta in literarnih ambicij.

V Zrcalu srečamo avtorje, od katerih so bili nekateri rojeni v Sloveniji (npr. na Jesenicah, Vrhniki itd.) in jih je kasneje pot zanesla na Hrvaško, pa tudi take, ki živijo in delajo med nami kot priseljeni in pri nas udomljeni. Med slednje sodi tudi Jadranka Matić — Zupančič, doma iz Konjščine, zaposlena pa kot knjižničarka v novomeški študijski knjižnici Mirana Jarca. Piše in objavlja poezijo. (V zborniku ima pesem Zmaj.)

Zbornik Zrcalo nikakor ni publikacija za tako imenovane amaterske pesnike in pisatelje. S svojo vsebino to odločno zanika. Veliko prispevkov so namreč napisali avtorji, ki je za njimi že po nekaj samostojnih knjižnih objav in vsaj za ožje kroge bralstva že dolgo niso več anonimni. Torej je to druge vrste publikacija, kot jo pri nas predstavljajo objave del sodelujočih na srečanjih literarnih začetnikov.

I. Z.

Pomanjkanje denarja zaprlo kulturni dom v Kostanjevici

Galerija Božidar Jakac s 1. januarjem zaprla kulturni dom — Sredstva kulturne skupnosti niso zadoščala niti za minimalno vzdrževanje doma, ki ga je galerija prevzela pred petimi leti — V vodo padli tudi načrti za knjižnico?

KOSTANJEVICA — Dobrih pet let je tukajšnji kulturni dom deloval kot enota Galerije Božidar Jakac, v njem so bile gledališke in filmske predstave ter druge prireditve za krajane in šolarje, zdaj pa niti filmov ne vrtijo več. Dom je namreč že od 1. januarja zaprt in bo tako tudi do nadaljnjega, dokler Galerija Božidar Jakac ne bo dobila ustrezne denarne pomoči za njegovo vzdrževanje in dejavnost v njem. Za zdaj je od občinske kulturne skupnosti dobivala v ta namen le po 40.000 do 270.000 dinarjev, zato so nastajale izgube in tega bremena ni več zmogla.

Zaprte doma je povzročilo negodovanje pri krajanin in prebivalcih okoliških vasi, saj je s tem nepričakovano popolnoma omtvela stavba, ki so jo pred dobrimi tremi desetletji prebivalci sami zgradili, pred šestimi leti pa so dom tudi temeljito popravili in prenovili. Če se zdi odločitev Galerije Božidar Jakac nekoliko neutemeljena in presenetljiva, pa je povsem razumljiva, saj ni denar, ki ga je prispevala kulturna skupnost, niti malo zadoščal za kritje najnujnejših stroškov, kaj šele za vzdrževanje.

V SOBOTO PREDSTAVA »UKROČENE TRMOGLAVKE«

ČRNOMELJ — »Ukročena trmoglavka« v izvedbi Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane, ki je bila napovedana v črnomeljskem kulturnem domu 14. decembra 1985 in je zaradi bolezni v ansamblu odpadla, bo na sporedu v soboto, 25. januarja, ob 19. uri. Vstopnice, prodane v predprodaji za decembrsko predstavo, veljajo za tokratno gostovanje.

● Odločitev o zapori kulturnega doma je prekrizala načrte o ureditvi knjižnice, ustanovljene pri kulturnem društvu »Lojze Košak« v tem kraju. Po predlogu odbora za knjižnično, literarno in založniško dejavnost krške kulturne skupnosti naj bi to knjižnico usposobili za delovanje prav letos, v prvem letu novega srednjeročnega obdobja. Knjižnica je namreč dobila prostore v kulturnem domu, vendar bi morali prostore zanjo še urediti. Predvideli so, da bi to napravili z združenimi sredstvi, ki bi jih prispevali republi-

ška kulturna skupnost, krajevna skupnost, delovne organizacije in prebivalci prek nabiralne akcije, medtem ko naj bi krška kulturna skupnost prispevala denar za opremo.

Kostanjeviška knjižnica premore nekaj nad 3.000 strokovno urejenih knjig, poleg tega ima na voljo kot dediščino dve veliki knjižnici znanih književnikov. Teh knjižnic do zdaj ni mogla prevzeti, ker ni imela prostorov pa tudi ne opreme. Preurejeno knjižnico, ki bi seveda vključevala tudi omenjeni osebni knjižnici, bi radi odprli za bralce ob obletnici smrti pesnika Otona Župančiča 11. junija. Kot rečeno, pa je z zaporo kulturnega doma to postalo zelo vprašljivo, čeprav niti v Kostanjevici niti v Krškem nihče ne verjame, da bi mogli ta dom kaj dolgo prepustiti usodi, v kakršni je trenutno.

I. ZORAN

GANGLOVO RAZSTAVIŠČE NE BO RAZOČARALO

METLIKA — V Ganglovo razstavišču, ki je v sklopu Belokranjskega muzeja v Metliki, je bilo v preteklem letu kar 12 razstav, kar je največ, odkar razstavišče obstaja. Tudi obisk je bil zadovoljiv, zlasti na razstavah likovnih del Božidarja Jakca in Cite Potokarjeve, ki ju je v povprečju obiskalo po 700 ljudi, torej vsak deseti prebivalec metliške občine. Tudi v letošnjem letu se, kot so povedali na nedavni seji razstavišnega sveta, obeta vrsta zanimivih razstav. Čeprav program razstavne dejavnosti še ni dokončno zaključen, pa je iz njega že moč zaključiti, da si bodo letos obiskovalci lahko ogledali slikarski razstavi Josipa Germa in Marije Rus, razstavo otroških izdelkov, industrijsko oblikovanje stekla, etnološko in filatelistično razstavo, razstavo belokranjskega jamarskega kluba ter dela, ki bodo nastala na otroškem ekstemporu.

KRES PLEŠE

ŠMARJEŠKE IN DOLENJSKE TOPLICE — Novomeška folklorna skupina, ki je ob koncu minulega leta poslala deseteročluno ustanovitve in delovanja z izjemno uspešnim nastopom, bo nocoj plesala za goste in druge obiskovalce v obeh dolenskih zdraviliščih. Ob 18. uri se bo z večerom ljudskih pesmi in plesov predstavila v Šmarješkem Toplicah, dve uri kasneje oziroma ob 20. uri pa z istim programom še v Dolenjskih Toplicah.

NOVA RAZSTAVA V NOVOMEŠKI KRKI

NOVO MESTO — Prejšnji teden so v avli poslovne stavbe novomeške tovarne zdravil v Ločni odprli razstavo del akademskega slikarja Jožeta Kumra, predstavnika najmlajšega in še ne povsem uveljavljenega slikarskega rodu. Na ogled je okoli 30 stvaritev, ki jih je slikar dokončal zadnja leta. Gre za pasteje in druge tehnike, slike pa so motivno vezane na Dolenjsko. Razstava bo odprta dobra dva tedna.

KRKIN ZBOR Z NOVIMI PEVCI

NOVO MESTO — Mešani pevski zbor Krka, ki ga vodi prof. Miro Kokoč, je v zadnjem času pridobil več novih glasov. Vabilu, naj se priključijo zboru, pa so se za zdaj odzvale le ženske, medtem ko so moški pokazali manj zanimanja. Z akcijo za pridobivanje novih članov bo zbor nadaljeval in poskušal pridobiti potrebno število moških, saj bi neokrepljen težje vadil in nastopal.

Jože Kotar: NOVOMEŠKI BREG

Kaj razumevanje, če ni denarja!

Kulturno življenje delovnih kolektivov v novomeški občini večinoma plačujejo njihove sindikalne blagajne — Le redko je kulturni program sestavina plana

NOVO MESTO — »Na prste ene roke lahko preštejemo delovne organizacije, ki so program kulturnega delovanja vnesle v plan kot enakovredno sestavino,« ugotavlja poročilo o uresničevanju usmeritev tukajšnjega občinskega sindikalnega sveta za obdobje 1982—1985, pripravljeno kot temeljni gradivo za skupščino občinske organizacije Zveze sindikatov, ki bo predvidoma v četrtek, 30. januarja.

Poročilo dodaja, da popuščata tudi sindikat kot glavni pobudnik in organizator kulturne aktivnosti v delovnih kolektivih. Pojemanje prizadevnosti sindikata pri teh zadevah je razvidno tudi iz analize, ki so jo izdelali na podlagi posebnega vprašalnika, poslanega osnovnim sindikalnim organizacijam. V oči je zbledelo dejstvo, da kar v tretjini teh organizacij, ki so odgovorile na vprašalnik, niso oblikovali programa za delo na kulturnem področju.

Takemu odnosu do kulture pa se niti ne moremo preveč čuditi, če hkrati vemo, da za kulturo ni niti pravega razumevanja, kaj šele denarja. Denar, kolikor ga pač je, je v večini primerov načrtovan v okviru vsote sindikalne blagajne in redke

so delovne organizacije, ki dajo kaj denarja za kulturne aktivnosti tudi iz sklada skupne porabe. Ne bi sicer mogli trditi, da je pri ljudeh, ki imajo v delovnih organizacijah pomembno besedo, čutili nasprotovanje kulturnemu delu, res pa je, da ostane pri besedah, ko je treba kulturni program denarno podpreti.

Kaže, da je tak odnos do kulture zmanjševal v nemo tudi ljudem, od katerih je sindikat največ pričakoval. To so tako imenovani organizatorji kulturne dejavnosti v delovnih kolektivih. Sindikat je v minulih letih kar precej naredil za njihovo usposobljenost. Med drugim je bilo organiziranih več srečanj, na katerih so jim predstavili

celotno kulturno ponudbo v novomeški občini in jim poskušali utreti

● Ni pa ostala brez rezultatov akcija »Knjige v knjižnice!«, za katero se je zavzemala zlasti komisija za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu. V tej akciji, kjer so seveda sodelovali še drugi, so zgrali sredstva za nakup 341 novih knjig, od katerih jih je šlo največ za obogatitev fonda potujoče knjižnice, ki dela v okviru študijske knjižnice Mirana Jarca in bo kmalu dobila tudi nov bibliobus. Ni se pa posrečilo ustanoviti vzajemno knjižnico, čeprav so pobudo podprle tudi druge družbenopolitične organizacije. Ker je tudi taka knjižnica v občini potrebna, prizadevanja za osnovanje najbrž še ni konec, le na ugodnejše razmere bo treba počakati.

pota do kulturnih dobrin. Žal pa se je teh srečanj udeleževala le slaba četrtina organizatorjev, tako da se je ta oblika pomoči komaj splačala.

I. Z.

Kot v življenju je tudi v šahu človek sam sebi najnevarnejši nasprotnik.

V. SMISLOV

Huda zver je človek, vsemu se privadi.

D. JANČAR

Krivulje tudi navzgor

Oddelki študijske knjižnice Mirana Jarca lani izposodili bralcem okoli 155 tisoč knjig, revij in druge literature — Obisk je občutno porasel

NOVO MESTO — Čeprav je knjižničarstvo v novomeški občini že dolgo, predvsem pa zadnja leta v precej nezavidljivem položaju, pa vse krivulje, s katerimi ponazarjajo dejavnost, le ne kažejo samo navzdol. Tako tudi ne v osrednji tovrstni ustanovi, v študijski knjižnici Mirana Jarca, ki ni samo največja in najpomembnejša knjižnica južno od Ljubljane in Save, ampak se lahko meri tudi z drugimi pokrajinskimi knjižnicami v Sloveniji. Da so tudi v življenju in delu novomeške študijske knjižnice svetle in razveseljive reči, povedo nekateri podatki za minulo leto.

jenh nad 86 tisoč enot. V primerjavi z letom 1984 sta obisk in izposoja občutno narasla.

● Zelo pomembno vlogo je imela potujoča knjižnica, ki ji je kljub majhnemu, neprimernemu in iztrošenemu vozilu uspelo prebiti na terenu kar 560 ur in na številnih postajališčih, tudi v najbolj oddaljenih oziroma odročnih krajih občine, predati bralcem v branje malo manj kot 17.700 knjig ali približno toliko, kot jih izposodi matična knjižnica v kaki srednje veliki občini.

Podobno razveseljive podatke ima študijska knjižnica tudi iz svojih drugih oddelkov, še posebej iz ljudske in pionirske knjižnice. Slednja je bila lani zaradi obnove kar dva in pol meseca zaprta, pa je dosegla tolikšen obisk kot prej vse leto. Sicer pa bo podrobno stanje prikazalo poročilo, ki ga v knjižnici že pripravljajo. Že zdaj pa je vtis, da minulo leto za knjižničarstvo ni bilo tako hudo, kot se je nakazovalo od četrtega do četrtega.

I. Z.

»GOSPODJE IN TOVARIŠI«

NOVO MESTO — Tak je naslov komedije sodobnega jugoslovankega dramatika Fadila Hadžića, ki je z njo zagrebški Jazavac včeraj in predvčerajšnjim gostoval na novomeškem odru v okviru gledališkega abonmaja. Ob tem delu so se gledalci počeno nasmajali, kar pa je tudi zasluga odličnih igralcev kot nosilcev posameznih vlog. Zagrebško satirično gledališče Jazavac je zadnja leta malone stalen gost novomeškega gledališkega odra.

LITERARNI VEČER V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE — Jutri ob 17.30 bo v salonu tukajšnjega zdraviliškega hotela literarni večer pesnika Ivana Zorana iz Novega mesta. Njegove pesmi bodo interpretirale recitatorke, o avtorju in njegovem delu pa bo govoril prof. Jože Skufca, tudi iz Novega mesta.

Krška knjižnica kliče na pomoč

Valvasorjeva knjižnica in čitalnica zaprosila za pogojno imenovanje za matično knjižnično ustanovo v krški občini, občinske dejavnike pa, da ji pomagajo do boljših prostorov, opreme in drugega, kar mora imeti vsaka matična knjižnica — Če tega ne bo, bo matično službo v krški občini prevzela ali brežiška ali novomeška knjižnica

KRŠKO — Republiška matična služba za bibliotekarsko dejavnost ugotavlja, da je krška občina v razvoju knjižničarstva povsem zaostala, tako da se je znašla že čisto na koncu slovenskega repa. V občini ne izpolnjujejo niti ene zahteve standardov, ki veljajo za to področje. V primeru Valvasorjeve knjižnice in čitalnice kot osrednje in edine tovrstne poklicne ustanove je neizpolnjevanje zahtev še posebej problematično. Knjižnica ima namreč vsega 12,5 odst. potrebnega prostora, 63 odst. kadra, 44 odst. knjižničnega gradiva itd. Najslabša je tehnična opremljenost, saj premore ustanova le telefon. Le kar zadeva strokovno urejenost gradiva ni nikakršnih pripomb, ker je to opravljeno stodoletno.

Ob takih ugotovitvah izgublja Valvasorjeva knjižnica in čitalnica tudi pogoje, da bi lahko ostala matična knjižnica za krško občino. Zato je republiška matična služba predlagala, da bi poslej matično službo za to občino prevzela dobro razvita občinska matična

knjižnica iz Brežic, če pa ta ne, pa študijska knjižnica Mirana Jarca iz Novega mesta, ki zahteva standardov presega.

Gledano z republiškega vrha, je tak predlog bržkone sprejemljiv, drugače pa je to videti v lokalnih razmerah. Kaj bi pomenilo za Valvasorjevo knjižnico in čitalnico, če bi dobila nadse matično službo od drugod, o tem upravnica Ljudmila Šribar pravi: »Ni treba posebej poudarjati, da bi Valvasorjeva knjižnica in čitalnica kot krajevna knjižnica gotovo ne imela bleščečega razvoja. V opozorilo pa naj dodam, da bi občina Krško morala novi matični knjižnici dati tudi ustrezna finančna sredstva, s tem pa bi za druge knjižnice pri nas ostalo znatno manj.«

Izguba matičnosti nikakor ne bi bila neboleča in brez trajnejših posledic za knjižničarstvo v krški občini, in tega se v Valvasorjevi knjižnici in čitalnici še kako zavdajo. Zato so še enkrat poskusili s potjo, da do tega ne bi prišlo.

Šribarjeva pravi: »Republiško matično službo in strokovni svet

za knjižničarstvo SRS smo zaprosili, naj privolita v pogojno imenovanje naše knjižnice za matično knjižnico. V tem primeru bi morala občinska kulturna skupnost in komite za družbene dejavnosti jamčiti, da bi Valvasorjeva knjižnica in čitalnica do leta 1990 imela dve tretjini potrebnega prostora ali 730 m² površin za dejavnost, zaposlila še poldruga strokovnega knjižničarskega delavca, v petih letih pridobila 31.000 enot knjižničnega gradiva ter deloma komunikacijsko in tehnično opremo, kar bi bilo sicer treba nabaviti v skladu z razvojem informacijskega sistema v Sloveniji.«

Ustrezan prostor naj bi Valvasorjeva knjižnica in čitalnica dobila v stavbi kapucinskega samostana. Izdelan je že načrt prenovne, za celotno obnovo pa bi bilo potrebno po zdajšnjih cenah odšteti 30 milijonov dinarjev, v kar pa ni všteta oprema. Za pomoč so že zaprosili občinsko in republiško kulturno skupnost, računajo pa, da se bodo v akcijo vključili tudi združeno delo ter

kultura in izobraževanje

Usmerjenci tudi odrasli

Avgusta poteče rok za izšolanje po starih srednješolskih programih

Odrasli, ki so začeli srednje šolanje pred uveljavitvijo zakona o usmerjenem izobraževanju, to je pred 7. majem 1980, lahko opravljajo izpite po starih programih še do 31. avgusta letos. Na ta rok je republiški komite za vzgojo in izobraževanje opozoril srednje šole že leta 1983, zadnje tedne pa je podobno opozorilo prišlo tudi z nekaterih srednjih šol, ki imajo več stikov z izobraževanjem odraslih in z občani, ki si izobrazbo pridobivajo s tako imenovanim samoizobraževanjem.

V naši republiki je vsako leto tisoč ali več kandidatov, ki so nekoč srednje šolanje prekinili, zdaj pa bi radi končali letnik oziroma srednjo šolo, kajpak po programih, ki so veljali do uvedbe usmerjenega izobraževanja. Vključitve so se v organizirano izobraževanje za odrasle, in sicer v okviru samih srednjih šol ali pa tudi v okviru delavskih univerz oziroma njim sorodnih ustanov. Večje število občanov ni vključeno nikamor, marveč prihajajo na šolo ali delavsko univerzo le opravljati izpite.

Kdor je šolanje vzel dovolj resno in redno opravljal izpite, je izobraževanje že lahko končal in zanj ne bi smelo veljati omenjeno opozorilo. Opozorilo je v prvi vrsti naslovljeno na počasnejše oziroma zamudnike, da bi pohiteli in končali šolanje po programu, s katerim so začeli. Časa za to ni več veliko, le še slabih sedem mesecev in pol. Za tiste, ki znajo stisniti, bo tudi to dovolj. Šesti še zadnjikrat dovolj resno pa se vsakor splača, kajti kdor ne bo ujel roka, mu ne bodo pogledali skoz prste, ampak se bo moral lepo podrediti zahtevam zakona o usmerjenem izobraževanju in se šolati po novem. To pa ne bo tako preprosto.

I. Z.

ŽELJA JE, MOŽNOSTI PA NI

SODRAŽICA — Nedavna anketa med učenci osnovne šole Sodražica je pokazala, da si kar 58 učencev želi obiskovati glasbeno šolo, obiskuje pa jo le pet. Ti srečneži so predvsem otroci tistih staršev, ki lahko vozijo otroke z avtom v Ribnico, kjer je glasbeni pouk. Včasih sta bila tudi v Sodražici dva oddelka glasbene šole, pa ju ni več.

Ljudmila Šribar: »V zadnjih letih je potreba po knjigi pri nas zelo narasla. Valvasorjeva knjižnica in čitalnica izposodi na dan povprečno 182 knjig, od tega 40 do 50 strokovnih. Se vedno pa knjižnico zapuščata nad 40 odstotkov nepostreženih bralcev.«

drugi krajevni in občinski dejavniki. »Zavedamo se, da je obdobje silno neugodno, je pa za knjižnico to zadnja možnost,« pojasnjuje upravnica Valvasorjeve knjižnice in čitalnice in upa, da pa zadnji vlak še ni odpeljal, kar zadeva ohranitev matične knjižničarske službe v občini.

I. ZORAN

MARSIKDO BI LAHKO POMAGAL

Doma sem iz šentjernejskega konca, v Nemčiji sem že 20 let. Zelo me je prizadel prispevek »Hiša na koncu vasi« v Prilogi zadnje lanske številke Dolenjskega lista. Pa to gotovo ni edina družina, ki je potrebna pomoči. Posebno mi je hudo zaradi otrok, ki ravnajo v mladih letih potrebujejo pomoč. Mati seveda nima denarja, da bi otrokom izplačala vse želje. Mislim, da bi marsikdo lahko pomagal. Jaz na primer imam petnajstletnega sina in dvanajstletno hčerko. Ostaja veliko oblačil in obutve, ki niti ni preveč izrabljena. S temi stvarmi bi mati lahko precej prihranila in porabila denar za druge stvari. Tak paket s kakšno sladkarijo bi razveselil marsikatero tako družino. Seveda bi bilo treba urediti, da bi bili taki paketi prosti carine.

ANČKA ROTHERT Frankwaldstr. 7 Helmbrechts

Libuše Jesih

Na pokopališču v Črnomlju smo se 11. januarja letos poslovili od naše sodelavke in dobre učiteljice Libuše Jesih. Rodila se je leta 1941 v kraju Rožnov na Češkem, v letu 1961 pa je končala višjo glasbeno šolo v Kromeržu. Iz notranjih pobud in nagibov se je odločila za odgovorno, težko in hkrati vabljivo in častno delovno pot pedagoškega delavca, ki jo je vodila od prvega službovanja v Vsetinu in nato v Ostravi na Češkem. Po prihodu v Jugoslavijo se je najprej zaposlila na Glasbeni šoli v Črnomlju, od 15. februarja 1982. leta pa je bila naša sodelavka oziroma članica kolektiva glasbene šole »Marjan Kozina« Novo mesto, kjer smo kmalu občutili toplino prijateljskih odnosov in spoznali, da je imela rada delo, kateremu se je predajala s srcem in ljubeznijo.

Številni učitelji in učenci, ki so jo poznali, z nami vred ne morejo doumeti, da je smrt tako hitro ugrabila našo učiteljico harmonike in plemenito ženo. Življenje ji ni izpolnilo vseh upov in želja, kljub temu pa je optimistično gledala na prihodnost. Praznino, ki je ostala za njo, nam bodo pomagali blažiti njeni vzvišeni cilji življenja, s katerimi se je zapisala v naših in otroških srcih v trajen spomin. V imenu kolektiva ZDRAVKO HRIBAR

ZAŠČITILI LESNEGA TATU

V Dolenjskem listu sem 9. januarja bral članek »Gozdarji niso več kos krajam«. Spodbudil me je, da napišem, kako se je zgodilo pri nas, v 432 kvadratnih metrov velikem gozdu, ki je last mojega žene. Že 31 let ni bilo nobenega spora z mejaši. 5. novembra leta 1984 pa je dal en mejaš, velik kmet, posekati v ženinem gozdu dva hrasta za prodajo. Merila sta 4 kubične metre lesa in drv. Pri delu jih je dobila žena. Zadevo sem prijavi na milico v Sevnici. Čez dva meseca je prišel miličnik in rekel, naj zasebno tožim. Šel sem na sodišče, kjer mi je sodnik povedal, da mora vsako tatvino prijavit javni tožilec. Napolit me je k javnemu tožilcu v Brežice, da tam prijavi tatvino. Ta je potem telefoniral na milico, rekoč, da jim pošilja prijavo tatvine, ki je niso oni poslali njemu, itd. Tako je bil zaščiten kmet pri kraji reveževskega lesa, ki ima za dve osebi dva stara milijona pokojnine. Tatu je prvi zaščiti miličnik, drugi gozdar, potem pa še javni tožilec. Ni čudno, da je vedno več tatvin. Kaj še bo, če jih bodo tako ščitili? MIRKO TIBLJAŠ Log 60 Boštanj

Psi lajajo, karavana gre dalje

Zakaj nobena kritika nič ne zaleže? — Tudi znani krivci nekaznovani

Nisem vajen pisanja, a se moram izpovedati. V Dolenjskem listu in drugih časnikih berem, kako so kmetje in delavci vedno bolj nezadovoljni z našimi funkcijonari. Berem o škandalih, ki jih delajo. Nisem pa še bral, da bi kdo odgovarjal za svoja škodljiva dejanja. V nekaterih člankih so natančno označeni krivci, na primer v članku Iveta Staniča »Moč in nemoč Mozoljčanov«. Prav nič ne verjamem, da se bo moral kdo zagovarjati. Tudi članek »Samoupravljanje po kočevsko« Jožeta Primca je kritičen in zahteva odgovor.

Ljudje kritizirajo našo ureditev, ker imajo eni preveč, drugi pa premalo.

IN ŠE ODLOMEK IZ (DRUGE) ANONIMKE KOČEVSKIH ŠTUDENTOV: »Čestitam uredništvu, da se je odločilo objaviti zapis Samoupravljanje po kočevsko, s katerim ste razkrili slabe strani obveščanja v občini in tudi samovoljo posameznikov, ki hočejo na vsak način obdržati informiranje nas občanov le v svojih glavah in to tako obveščanje, kot si ga sami zamišljajo. Zakon o obveščanju in nekateri drugi predpisi sicer zagotavljajo vpliv družbene skupnosti na informiranja občanov, vendar je ta vpliv omejen. V tem primeru se v praksi dogaja povsem drugače, da smo naročniki, če nas je res čez 1.000, kakor trdite, močno omejeni in zlorabljeni prav od tistih, ki bi morali poskrbeti za čim boljše obveščanje...«

gi pa premalo, kritizirajo napačne odločitve, sestankarije, nizke pokojnine, podražitve, nesposobne ljudi na visokih položajih in še vse mogoče. Toda vse je bob ob steno. Zakaj sploh še objavljate kritične članke, če je vse brez pomena? Vse ostaja po starem, pa naj se ljudje razpočijo. Slišim, kaj gradijo Jovanki Broz. Če je to res, ne verjamem nobenemu časniku več. Upam, da boste razumeli, zakaj ne morem biti podpisane s celim imenom in priimkom. Živim pač v Kočevju, kjer je to zelo zelo nevarno.

J. K. Kočevje

Zelena bistroumnost

Ob uvedbi 500 din kazni za potnike na zelenem vlaku

Zeleni vlak, roko na srce, je pogrunjavščina. Iz Metlike pride v Ljubljano v malo manj kot dveh urah. Potniki uživajo v vožnji, pijejo kavo, dobe sendviče, poslušajo prijetno glasbo in še pivo si lahko kupijo. Kot v Ameriki. Toda: za Metličane je rezerviranih celih pet sedežev. Kdor hoče potovati preko tega števila, ga opozorijo: »Sedeži za Metliko so že razprodani, vendar lahko kljub temu potujete.« Naivneži se zabežajo v vlak, kjer jih dobe sprevedniki brez vozovnic. »Plačali boste 500 din kazni, ker nimate vozne karte.« Hrumenje, preklinjanje, razburjanje, grožnje in vse drugo je odveč. Tako so se dogovorili pri ZTP. Morda tudi kje drugje, ni pomembno. Seveda ne, kajti odrt je potrošnik, potnik, ki verjetno nikogar več ne zanima. Kdo pa se pri nas ozre še za človekom brez lastnega avtomobila? Takšnemu poslovanju bi lahko rekli mirne duše — zelena bistroumnost. Da nasankajo potujoči, je jasno vsakomur, pa če ima končano osemletko ali ne.

Dobri človek plačal 10 naročnin Nenavadno darilo

NOVO MESTO — Dobri človek iz Ljubljane, ki, žal, ne želi biti imenovan, se je tudi letos odločil, da bo del lanskega honorarnega dohodka porabil v dobrodelne namene, in sicer v obliki desetih celoletnih naročnin Dolenjskega lista za »dobre, delavne, ostarele in invalidne občane, ki kljub svoji skromnosti ne morejo plačati naročnine«. Denar je že nakazal, odločitev, komu pošiljati časopis, pa je prepustil nam. V zadnjem času je precej ljudi odpovedalo Dolenjski list, med njimi so tudi taki, ki so bili časopisu zvesti celo dvajset in še več let, zdaj pa naročnine zaradi draginje ne zmorejo več poravnati. Za deset med njimi je to storil, kot rečeno, dobri človek iz Ljubljane, kateremu se v njihovem imenu uredništvo Dolenjskega lista najlepše zahvaljuje.

Tretjič ne gremo na led...«

Odmev na prispevek o nujnem izboljšanju šolskih razmer v Straži

K temu pisanju me je spodbudil članek Rie Bačar »Tretjič ne gremo na led...« (DL 4. 11. 1985). O sporni zadevi, ki jo obravnava (prizadevanje za novo šolo v Vavti vasi), sem bil sicer deloma poučen že poprej, toda ker nimam stalnega bivališča na območju prizadete krajevne skupnosti, žal nisem imel priložnosti izraziti svoje prizadetosti in zagovarjati svojega stališča po redni delegatski ipd. poti. Iz odličnega članka R. Bačar zvedo, da je med krajinami zaradi zdaj dosti hude krvi, zato se kot »zunanjci« članraje ne bi vmešavali in ne bi prilivali olja na ogenj, če ne bi bil prepričan, da je treba v prid obeh stranem, t. j. solarjev in kmetov, povedati nekaj jasnih besed, preden bo prepozno.

Predsednik sveta krajevne skupnosti Straža je časnikarki v bistvu povedal, da je krajevna skupnost v prizadevanju za novo šolo nemočna. Pri občinskem šolskem programu iz samoprispevka so bili Stražani že dvakrat izgnani. Tretjič, pravijo, zlepa ne bodo odnehali: zato hočejo odkriti, po čigavi krivdi se zdaj, tik preden bi morali zasadiť lopate za zidavo šole, spet nekaj zatika.

Mislím, da bi odkrili samo navidezne krivice, če bi s prstom pokazali na tiste kmete, ki se ne dajo pogovoriti, da bi prodali »za dva hektara najlepše kmečke zemlje« za dograditev stare šole. Ti kmetje pravzaprav zaslužijo pohvalo, ker skoraj sami vztrajajo, kljub pritiskom tistih, ki bi že po svojem uradnem položaju morali najboljšo kmetijsko zemljo varovati pred pozidavo, saj je to varstvo širši, nadkrajevni pa tudi nadobčinski družbeni interes. Upam, da kmetov vsaj občinska zemljiška skupnost ne bo pustila na cedilo in da ne bo pustila spremiti namembnosti spornega zemljišča.

Nekateri mislijo, da je težava samo v tem, ker krajevna skupnost nima zemlje za zamenjavo zaščitenim kmetom, in upajo, da bo zadruga vendarle odstopila nekaj hektarov še v ta namen. Toda tako pojmovanje je zelo ozko in površno, saj ne upošteva, da bi zamenjava zemlje pomenila rešitev le za neposredno prizadete kmete, ne pa za samo kmetijsko zemljo. V širši perspektivi namreč ne gre samo za dva hektara oziroma za dva zaščiteni in enega navadnega kmeta, kot je zapisano v članku, temveč za dosti več — po sedanjem občinskem predlogu (če bi zaščiteni kmetje popustili in bi prišlo do zamenjave ali prodaje zemlje) bi z dograditvijo stare šole in njenih pritoklin od ceste do Krke nastal širok pozidan pas, ki bi velik del polja v neposredni sosesčini vasi odrezal od širšega kmetijskega obdelovalnega kompleksa med Vavto vasjo in Jurko vasjo ter tako ustvaril osamljen otok parcel, ki bi ga ob prvi naslednji priložnosti za izpolnitve zazidalnega načrta prav lahko namerili pozidavi, češ da gre za zaokrožitev naselja ipd.

Za ustrežnejšo rešitev teh težav še ni prepozno, kajti dolgoročni plan razvoja občine še ni sprejet. Njegova vsebina mora posebno glede spornih vprašanj (torej tudi glede lokacije vavtovaške šole) ponuditi alternativne rešitve, da se bodo krajevne skupnosti lahko izrekle o njih. Tako občinski razvojni plan kakor tudi iz njega izhajajoče listine morajo biti seveda skladni z dolgoročnim prostorskim planom Slovenije, z zakonom o urejanju prostora, z novim zakonom o kmetijskih zemljiščih in z drugimi predpisi, ki ne dopuščajo pozidave najboljše kmetijske zemlje, razen v izjemnih primerih. Da predlagano zemljišče pri vavtovaški šoli ni tak izjemen primer, na občini dobro vedo.

Republiška Komisija za presojo prostorskih družbenih planov je glede predlagane lokacije za vavtovaško šolo posebej opozorila na nezakonitost in občinskem organu svetlovala, naj zadevo znova resno pretehtajo. Na občini najbrž tudi vedo, da je republiški ustavno sodišče v novem času za te reči zelo občutljivo in da je razveljavilo več občinskih odlokov, ki so bili v nasprotju z omejenimi zakonskimi predpisi (npr. v Kranju).

Da ne bo nesporazuma: nikakor ne nasprotujem zidanju nove šole v Vavti vasi, prav nasprotno, potegujem se za čisto novo, moderno šolo, potegujem pa se tudi za njeno postavitev na ustreznem zemljišču. Kakor je znano, je to zemljišče (za kmetijsko pridelavo neuporabno gmajno za vasjo) krajevna skupnost že ponudila za zidavo šole.

Gre za širok, miren in zračen, za šolsko delo tako rekoč idealen prostor v bližini športnega stadiona in gozda (ne pa ob zelo prometni cesti in 50 metrov od bencinske črpalke, kakor stoji stara šola). Najbrž bi na tem prostoru lahko stal tudi otroški vrtec.

Zadeva je med ljudmi že več let poprej veljala za nekako dogovorjeno in v tem prepričanju jih je potrjevalo občinsko dovoljenje za zidanje stanovanjskih hiš v neposredni okolici šole. Potem pa so ljudje z občine nenadoma dejali, da zidanje nove šole na gmajni »ne pride v poštev«.

O utemeljevanju te odločne zavrnitve v omejenem članku ne zvedo ničesar. Domnevamo pa lahko, da gre za pomanjkanje denarja. Toda pri razpisovanju referendumov so krajanom objubiljati prepodobno novo šolo, ne pa prizidkov, koridorjev, depandans, ipd. Ljudje že 13 let solidarno plačujejo samoprispevke za občinski šolski program. V tem času bi s svojim zbranim denarjem, ki je šel tudi za nove in drage škole za drugih krajevnih skupnostih, za svoje otroke in vnuke lahko že sami postavili moderno šolo, zdaj pa jim grozi, da bodo zaradi občinskega ultimata tudi iz tretjega samoprispevka dobili zelo malo ali celo ničesar.

Sicer pa je treba pri preračunavanju stroškov za dražjo čisto novo šolo na gmajni in pri poudarjanju dodatnih stroškov za kanalizacijo ipd. upoštevati, da ima lokacija na gmajni tudi nekaj finančnih prednosti, ne samo pedagoških:

- a) zemljišče na gmajni je tako rekoč zastojen, medtem ko bi bilo treba pri dograditvi stare šole drago plačevati najboljše kmetijsko zemljo; b) ker je na gmajni že urejen in priljubljen nogometni stadion, bi bila občinska telesnokulturna skupnost gotovo zainteresirana za sofinanciranje asfaltne ceste do tam; c) ker bi bilo mogoče deloma uporabljati stadion, bi bilo dosti manj stroškov z urejanjem novih športnih igrišč; e) precej denarja bi lahko dobili, ko bi bila nova šola postavljena in bi staro stavbo prodali; d) ne nazadnje — če rodovitna zemlja v okolici stare šole ne bo šla pod beton, bo iz nje v prihodnjih letih prišlo še dosti kruha, mesa in mleka (na gmajni pa uspevajo samo robidnice).

Ne samo prizadeti vavtovaški kmetje, temveč tudi številni drugi krajinani se vsega tega zavedajo, treba pa je bilo povedati tudi javno, da ljudje ne bi šli še tretjič na led in da se ne bi grebli za

● Ko sem hotel to pismo že odpisati, sem zvedel, da se je zadeva medtem premaknila, toda ne za dosti in ne v bistvenem. Po najnovšem predlogu bi ostali pri dograditvi stare šole, vendar v nekoliko skrčenem obsegu, tako da bi pozidali nekaj manj kmetijske zemlje, kakor je bilo mišljeno po prejšnjem predlogu (zdaj bi pustili kakih 40 metrov širok pas tik ob Krki — za koliko časa?). To pomeni: a) da mislijo nekaj prvovrstne kmetijske zemlje vendarle pozidati; b) da objubljen čisto nove šole Vavti vasi ne mislijo dati, temveč vztrajajo pri drobtinah, pa še teh bo zaradi skrčenega prostorskega obsega manj, kakor je bilo mišljeno poprej.

drobtine z občinske mize. Pravico imajo zahtevati in dobiti vse, kar jim je bilo pri referendumih trikrat objubljeno in kar so delovni ljudje v 13 letih vnaprej pošteno plačali. JANEZ DULAR Ljubljana

Zakaj je križanka brez rešitve?

Tako bi reševalci vsaj vedeli, kje so pogrešili

V 3. številki Dolenjskega lista s 16. januarja ste objavili, da ste prejeli 313 rešitev noveletne križanke, vendar je bila skoraj polovica napačnih. Tudi jaz sem poslal 12 rešitev na več naslovov in morda je tudi katera izmed mojih romala v koš. Seveda, vi ste izbrali samo pravilne rešitve. Ne vem, kje je bilo pri rešitvah križanke v Dolenjskem listu največ napak, a ne verjamem, da je bilo toliko napačnih.

Križanke rešujem že več kot 40 let, a ne le slovenske, zato sem prepričan, da bi znal rešiti tudi to v Dolenjskem listu. Novoletna nagradna križanka v vašem listu ni bila dobra. Tudi rešitve niste objavili, kot delajo vsi jugoslovanski časopisi in revije, sicer bi vsak reševalec vedel, kje je naredil napako. Tako pa se lahko le tolaži, da je bila rešitev morebiti pravilna, ni pa imel sreče pri zbranju.

Naročnik Dolenjskega lista sem že od vsega začetka, kot sindikalni funkcionar — volonter pa sem takrat pridobil več kot 50 naročnikov, zato mislim, da bi si zaslužil kakšno nagrado, morda knjigo ali vsaj značko. Odkrito vam povem, da me ima, da bi kar odpovedal časopis, čeprav bi ga potem pogrešal. Upam pa, da se boste nekako opravičili, zakaj niste mogli objaviti noveletne nagradne križanke. JOŽE ŠOBAR Rarovska 2 Novo mesto

PRIPIS UREDNIŠTVA: Na vašo željo objavljamo rešitve noveletne nagradne križanke, objavljene v našem listu: K. P. S. U. KRONA, EPIR, STATIV, OLIKA, LIPAN, TRDE, KOLINE, VARAN, OŽE, AARE, SVIRKA, TRAGANT, KAKOSTOMIJA, KARAMELA, JO, AJAS, EVIDENCA, ALAN, PLAN, BRAK, IKE, GDR, STEBRI, TON, INČ, EG-OIZEM, RJA, TOR, JASMINA, MA, SAVO, AT, OKAN, ANGARSK, KUŽA, IRAK, TALES, TORBAR, PL, SOBA, ABONENT, SMER, ATILA, KROJ, OSTANEK, AMIGDALIN, RENESANCA, RALNICA, SONG, NS, VRTNARJENJE, OTOČEC, KARENCA, BERAC, KATION, IT, ASANA, EDIL, PTA, PEKAČ, RIK, ANA, ILONA, ALEŠ, NOVOLETNA, SEKT, AJKA, APA, AKITA, KEPER, CER, DARILA, AR.

Dedek Mraz, pred katerim je vse bežalo

Pripombe h komentarju, objavljenemu 9. januarja

Razlog za naše pisanje je članek, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu 9. januarja. Svoji glasbene skupine Popolnočne kočije in smo preoblečeni v palčke spremljali dedka Mraza na njegovem potepanju po metliški občini. S spornim prispevkom se sicer strinjamo, vendar bi želeli osvetliti problem, ki ga je avtorica prikazala precej enostransko, saj je bil prisoten le na enem od prihodov dedka Mraza med otroke. Obiskov dedka Mraza pa je bilo v občini v tistih dneh kar dvajset. Predvsem ne bi želeli, da bi Dolenjci in Belokranjci prevladali mnenje, da je v Metliki strašil neki »vampir«, preoblečen v dedka Mraza, ki je psihično mučil otroke in jim zagrebel otroštvo ter njihove idealistične predstave o tem dobrem pravljičnem bitju.

Avtorica članka se spotika ob prireditve, ki je bila v osnovni šoli in je bila namenjena otrokom od drugega do petega leta starosti, ki živijo v sami Metliki. Resnično je bil program predolg in za to starostno stopnjo neprimeren. Dedek Mraz kot »glavna zvezda« programa je prišel šele takrat, ko je koncentracija otrok že popolnoma popustila. Vendar očitno ne le otrokom, ampak tudi staršem, a ne toliko, da bi pozabili vzeti darila. Za predolg program pa ni bil kriv dedek Mraz, saj je ta sedel za odrom v popolni opremi, se znožil in govoril besede, ki jih dedek Mraz pač ne bi smel. (Upamo, da tega ne berejo otroci). In če še dodamo, da je bil Dedku to četrty prihod med otroke tisti dan, je bil lahko še bolj ogorčen. Res je, da je sestavljalec programa za to prireditve naredil napako, a njemu v opravičilo lahko povemo to, da je ZPM sestavila komisije za pripravo pričakovanja dedka Mraza v občini, vendar je na koncu od teh silnih komisij ostalo le nekaj ljudi, ki so resnično delali. (Tudi avtorica članka je bila eden od tistih formalnih članov, ki so bili le na spisku.)

Pri vsej zadevi nas je najbolj motilo tole: z dedkom Mrazom smo bili na Lokvici, Suhorju, Radovici, v Rosalnica, Draščih. Povsod so bili otroci navdušeni, program je bil prav takšen, kakršnega je želela avtorica članka. Ali si lahko predstavljamo lepši prizor, kot je bil takrat, ko je cela dvorana, otroci in starši skupaj z dedkom Mrazom, zapela: »Siva kučma, bela brada...«

Prav tako je kritičarka pozabila omeniti veliko prireditve na Partizanskem trgu, katere organizacija res ni bila najlažja, še posebej, če vemo, da je delala le peščica ljudi. Člani OO ZSMS Metlika so že v jutranjih urah postavili ozvočenje in otroci so stali pod zvočniki in poslušali pravljice. Na sami prireditvi pa so nastopili poleg dedka Mraza in snežne kraljice tudi Mateja Koležnik, lanskoletna dobitnica Severjeve nagrade Violeta Tomič, metliška godba in mnogi drugi, ki so žrtvovali svoj čas in povsem brezplačno pomagali. Glede na odmeve, ki jih je omenjeni članek sprožil med vsemi njimi, pa se bomo verjetno naslednje leto resnično morali obrniti na sosednje občine, a ne le v zvezi s samim programom pričakovanja dedka Mraza, ampak si bomo pri njih morali spodobiti tudi Dedka samega in vse ostale nastopajoče, pa tudi kostume bo treba uvoziti. Letošnji akterji in številni statisti, ki so pomagali, verjetno drugo leto ne bodo pripravljali žrtvovati čas in dela zato, da bodo skupaj z »grdim dedkom Mrazom« preganjali in strašili otroke po metliški občini.

Avtorici spornega članka pa bi rekli tole: Prav je, da se kritizira slab kamen v mozaiku. Vendar je še bolj prav, da se pogleda mozaik v celoti. Vedno se bodo našle napake, a biti pretirano kritični do brezplačnega, ljubiteljskega dela peščice »norcev« ni potrebno biti, saj so verjetno stvari, ki so veliko bolj potrebne kritike in odnašajo težke denarce. (Verjetno pa je to preobčutljivo področje.)

POPOLNOČNE KOČIJE (ki drugo leto ne bodo sodelovale)

Kandidat brez »madeža« Predlog: kdor je na listi »Imaš hišo — vrni stanovanje!«, ne bi smel kandidirati

NOVO MESTO — Ko so v izvršnem odboru sindikalne organizacije Pionirjevega tozda Gradbeni sektor 15. januarja razpravljali o listi možnih kandidatov za odgovorne funkcije v Zvezi sindikatov na občinski ravni, so menili, da na kandidatih listah za odgovorne funkcije v sindikatih in ostalih družbenopolitičnih organizacijah in v občinski skupščini ali kjerkoli drugod na višjih mestih ne smejo biti imena ljudi, ki so na seznamu »Imaš hišo — vrni stanovanje!«. Pri tem gre za osebe, ki v resnici imajo hišo in še družbeno stanovanje. »To zahtevamo zaradi tega, da bi v bodoče to akcijo lahko uspešneje in bolj odprto vodili. Gre tudi za socialistično moralo in ugled, ki ga mora imeti občan, kateremu je poverjena funkcija. S tem v zvezi gre tudi za ugled organizacij ali organov, ki jih občani z moralnim madežem vodijo. Naše stališče naj bo objavljeno v Dolenjskem listu, da bi z njim seznanili tudi širšo javnost.«

OBNDARITEV PREDŠOLSkih OTROK

Kakor vsako leto smo imeli tudi letos dedka Mraza. Obdarili smo vse predšolske otroke, zato je moralo DPM Mirna peč kupiti darila. Da bi darila bila čim cenejša, je tovarna Betti dala že izrezane kroje medvedkov šiviljskemu krožku, da bi jih učenke sešile. Za delo smo morale hitro poprijeti, saj imamo na šoli samo 3 šivalne stroje. Najprej smo medvedke na roke »sheftale«, jih na starih sešile, napolnile z gobo, jim prišile gumba namesto oči, dodale smrčke in, da bi bili še lepši, smo jim dodale še pentlje. Tako smo sešile 150 medvedkov. Mislim, da smo s tem veliko pomagale DPM. NATAŠA PERKO, 8.a šiviljski krožek

Ima solidarnost v zdravstvu pravi ključ?

Iskanja ključev za novo solidarnost v zdravstvu so na koncu znova dvignila na površje razmišljanja, da bi del republiške solidarnosti nadomestili z regijskimi. Tako govori tudi zloglasni 19. člen zakona o zdravstvenem varstvu.

Sevničani že 15 let, torej kolikor je od nastanka občinskih zdravstvenih skupnosti, govorijo o nujnosti financiranja zdravstva iz enotne zdravstvene rizične skupnosti v republiki. Sedanje so z novim letom uveljavili celo v Črni gori. Če bi ravnali tako, bi enkrat za vselej presekali prerekanja o pravičnosti oziroma nepravilnosti tega ali onega sistema. V Sevnici vedno znova opozarjajo na povsem matematični problem, ki je jasen vsakomur, kdor pozna pojem majhnosti števil. Pri premlevanju svojih težav (navkljub eni najvišjih stopenj za zdravstvo v republiki, po drugi strani pa majhni porabi na zavarovanca) so v Sevnici prišli do šolskega primera nepravilnosti sedanje ureditve. Da jim ne bi kdo očital enostranosti podatkov, so se poslužili študije dr. Vladimira Kozoleta, objavljene lani v Reviji za planiranje. Ta strokovnjak je proučeval podatke o dnevnih migracijah delavcev v Sloveniji. Za leto 1981 podatki kažejo, da je sevniška občina premogla 6.135 zaposlenih. Od tega jih je imelo kruh doma 4.736 ali 77,20 odstotka, kar 1.399 ali 22,80 odstotka pa se jih je vozilo na delo drugam. Od vsega 5.133 zaposlenih občanov te občine je le 4.736 ali 92,27 odst., na delu v sevniški občini, k njim pa je prihajalo po kruh vsega 397 ali 7,73 ljudi. Domala tretjina se jih torej vozi na delo drugam. Podatki kažejo, da so morali delavci iz sevniške občine s truhom za kruhom kar v 25 slovenskih občin. Največ jih je odhajalo v sosednjo krško občino — 351, v ljubljanske občine 32, samo v bežigradsko občino 12. Posavje nosi zastavo s 6,86 odstotka dnevnih migracij.

V starih sistemih regijskih solidarnosti je kot poglavitni pogoj za upravičenost do regijske solidarnosti veljal prav podatek o številu delavcev, ki so se dnevno vozili v občino, ki so solidarnost dajale. Ti podatki so tokrat sevniško občino uvrščali med »pogojno dominantne regije«, kar je pomenilo, da ta občina v letih 1981 — 1985, torej celo minulo petletko, ni prejela regijske solidarnosti na širšem Celjskem. Krajši konec bo sevniška občina verjetno potegnila tudi v novih sistemih regijskih solidarnosti, čeprav ima nadpovprečno dnevno migracijo.

Zadeva ni nič kaj rožnata tudi z drugih vidikov. Ker se delavci iz sevniške občine, kot smo že omenili, vozijo kar v 25 ostalih slovenskih občin, bi morala sevniška občinska zdravstvena skupnost sklepati samoupravne sporazume z vsako od teh skupnosti. Vprašanje je, če bi jim razen potovanja ostalo še kaj časa za delo v sami skupnosti. Vsa nesreča pa ni zgolj v tem. V zdravstvu je v veljavi kombinirani sedežno-domicilni princip zavarovanja.

● Gre za aktivne občane in po njih zavarovane družinske člane in upokojence, kajpak tudi njihove družinske člane. Prvi plačujejo prispevek, kjer je sedež njihove zaposlitvene organizacije, drugi pa v skupnosti, kjer imajo stalno prebivališče. To ima za skupnosti z veliko dnevno migracijo dodatne negativne posledice. Z leti lahko izračunajo, za koliko se jim bo povečevalo število zavarovancev, ki v času svojega aktivnega dela v to skupnost niso prispevali dinarja, ko pa bodo za zdravstvo postali velika rizična populacija — upokojenci, bodo breme te skupnosti! Skupnost, v kateri so ves svoj delovni utrip vtigali denar, le-tega lahko ves čas uporablja za višji standard svojih zavarovancev. Je to pravično?

Kajpak so revnejše zdravstvene skupnosti, kot je dokazala ekonomistka Marta Vahčić iz Smarj pri Jelšah, obremenjene še z velikim številom kmetijskih zavarovancev. Že praviloma so občine s takimi zavarovanci na vzhodnem obrobju Slovenije.

Začarani krog revščine po svoje zapečati še novi zakon o oblikovanju celotnega prihodka. Iz tekočih denarcev sisov se namreč ne sme več plačevati tako imenovana razširjena reprodukcija, (nove klopi v šolah ali stoli v čakalnicah zdravstvenih domov), čeprav bi to zahtevala nova rojstva. Da je takšen sistem popolnoma nesmiseln, kaže že to, da je denar za te stvari mogoče dobiti le iz čistega dohodka, ki pa ga tod običajno ni. Da je zagata še večja, je ta dohodek praviloma tam, kjer so ga delavci tudi ustvarili. Če se ponovno spomnimo na uvodoma našete številke, bo vseh 1.399 delavcev, zaposlenih zunaj sevniške občine, plačevalo za tamkajšnje vrtnice, kulturne in telesnokulturne objekte, svoje potrebe in nezadovoljstvo pa bodo izkazovali tam, kjer stanujejo.

Sevničani opozarjajo tudi na ustavno dvojni način reševanja naložb v družbenih de-

javnostih. Kar 31 slovenskih občin je prikrajšanih, to je kar 15 odstotkov vseh zaposlenih. Resda bi lahko dobile del tega denarja s samoupravnim sporazumevanjem z delovnimi organizacijami, kjer so ti delavci zaposleni. To pa je zapletena, težka in ne vedno uspešna pot.

ALFRED ŽELEZNIK

S figo v žepu ali ne, to je vprašanje

Decembra lani so v svetu posavskih občin prišli do enotnega stališča, da Posavje potrebuje svoj razvojni center. Povedali niso nič novega, saj je tako institucijo predvidevala že zelena knjiga iz leta 1975. Pozabljeno študijo z naslovom Razvojni koncept gospodarskega, socialnega in regionalnega razvoja Posavja za obdobje 1971 — 1985 so lani ponovno vzeli iz predalov, da bi potrdili in uresničili, kar je sicer zamujeno, a še vedno aktualno. Premaknilo se ni veliko, vsaj pri združevanju pameti ne.

Razmišljanja o močni strokovni organizaciji v regiji je pospešil projekt za gradnjo hidroelektrarn na Savi, regionalna gospodarska zbornica pa je dala pobudo, da bi se predstavniki izvršnih svetov in obeh projektivnih organizacij skupaj z zborničnimi organi sočasno lotili reševanja urbanizma in izvedbe že registriranih razvojnih programov. Za izhodišče je strokovni sodelavec MGZ inž. Jože Jenič izpostavil projekt Krškega polja, zakonsko zahtevo po bodočem urejanju prostora in dosedanji skupni nastop Posavja ob gradnji savskih elektrarn. Udeleženci so pritrtili nakazanim pobudam in toliko da govorniku niso zaploskali. V praksi pa so stvari krenile v drugo smer.

tako so vsaj ugotovili minuli teden, ko je predstavnik izvršnih svetov in projektantskih organizacij spet sklicala zbornica.

● Najmanj je bilo storjeno glede bodoče upravne organizacije za urejanje prostora. Ta naj bi namreč izdelovala lokacijsko dokumentacijo, vodila javne razprave ter nudila pomoč nosilcem planiranja in občanom. Zakon spodbuja medobčinsko varianto, ki naj po možnosti obsega celovito družbeno planiranje. Toda občine se očitno niso ujele ne časovno ne kako drugače. Prvi se nikamor ne mudi, druga je v dilemi, tretja hiti, ker si od čakanja ne obeta nič koristnega, in tako vsaka razmišlja po svoje in vsaka nekoliko drugače. Da pa zbornici kot povezovalki interesov občine ne bi ušle z vjati, je te stvari ponovno pripeljala na začetek.

Razpravo so minuli teden začeli s pozivom, da ne bi govorili s figo v žepu. Za eno ali več organizacij za urejanje prostora se bodo odločali potem, ko bo delovna skupina proučila možne variante in nakazala tudi kadrovske in finančne potrebe, saj bo to zagotovo vplivalo na končno odločitev. Udeleženci so zahtevali, naj gradivo za zdaj vsebuje samo upravno plat, izhodišče pa mora biti politična nevtralnost in strokovnost. Argumenti »za« in »proti« morajo biti nepristranski, da bi olajšali odločanje. V tem času naj tudi projektantski organizaciji nadaljujeta vzporejanje svojih interesov, vendar se razume, da ne moreta imeti kadra v pripravljenosti in v nedogled čakati na občinske odločitve, ker sta odvisni od tržnih zakonitosti in morata sami skrbeti za dohodek.

Do zdaj v pogovorih iz oči v oči ni bilo nikogar, ki bi menil, da je sodelovanje v Posavju odyec, vendar res sodelovanje, ne skrbništvo. Šele čas bo pokazal, kdo je držal figo v žepu.

JOŽICA TEPPEY

Vlada na zatožni klopi papirničarjev

Septembra lani je zvezni izvršni svet krški tovarni Djuro Salaj in Matrozu iz Sremske Mitrovice začasno prepovedal izvoz časopisnega papirja. S prepovedjo pa se je jugoslovanska vlada hkrati obvezala, da bo edinima našima proizvajalcema rotopapirja zagotovila pravico nakupa 10,6 milijona dolarjev deviz pri Narodni banki Jugoslavije. NJB bi morala zagotoviti devize najpозnejše do konca prejšnjega leta, toda v Djuru Salaju so dotlej od 5,9 milijona dolarjev lahko kupili le za okrogel milijon. Krška tovarna potrebuje za uvoz lesa, kemikalij in rezervnih delov za izrabljene stroje lep kupček zelenih bankovcev. Da se ne bi stroji, ki se vrtijo dan in noč, ustavili, so Krčani morali skrajno smotno gospodariti z devizami. Devizni blokadi so se tako izognili, ne pa tudi tožbi zoper ZIS — zaradi neizpolnitih obveznosti.

»Djuro Salaj« je moral zmanjšati izvoz časopisnega papirja za 30.000 ton in ga zmanjšuje še zdej, da bi skupaj z Matrozom pokrili celotno povpraševanje po papirju doma. Poslovni skupnosti časopisnih hiš so papirničarji obljubili, da bodo do 1. marca izpolnjevali vse zahteve po sedanjih cenah, vendar morajo do tega datuma urediti vsa odprta vprašanja, glede dolgovanz za nazaj in glede letnih potreb po uvozu.

Če je izvoz večji od uvoza, naj bi bila večina vprašanj z novim deviznim zakonom rešena, le da se je treba po uvozni plati prilagajati s kontingenti. Po besedah v. d. direktorja tozda Komerciala Franca Čarga imajo zdej »Djuro Salaju« težave, ker so dobili kontingente iz leta 1984, spremenili pa so njihovo sestavo in tudi avansi kontingentov so premajhni. Čimprej bodo morali v Beograd z zahtevo po povečanju kontingentov za posamezne izdelke v izvozu. Djuro Salaj ima namreč v glavnem vse artikule v izvozu in uvozu na kontingentih. Podobno kot v »Djuru Salaju« verjetno razmišljajo tudi drugod, da se ekonomsko, dohodkovno ne splača izvažati, saj pri takih pogojih ne morejo biti kos hudi konkurenci na Zahodu. Le redki so ekonomisti, ki verjamejo, da bo načrtovani izvoz dosežen. Če ne bo, je nemogoče, da bi uresničili načrtovan devizni priliv in tudi veliko želja po uvozu. To vse pa utegne, tudi v Djuru Salaju, najpозnejše v drugem polletju povzročiti zastoje v proizvodnji.

● Lanska prepoved izvoza časopisnega papirja je naredila »Djuro Salaju« veliko škodo v tujem poslovnem svetu. Več njegovih partnerjev je zvedelo, da bomo v Jugoslaviji prepovedali izvoz, prav tedaj, ko so Krčani sklepali pogodbe za naslednje leto. Zato jih niso jemali resno. Tovarna Djuro Salaj občuti tudi velik tehnološki zaostanek, ker se zaradi izgub v preteklih letih ni mogla ustrezno razvijati. Ob takem odnosu zvezne vlade oz. družbe se v »Djuru Salaju« sprašujejo, ali bo proizvodnja časopisnih papirjev še smotna. V mislih imajo tudi preusmeritev proizvodnje, da bi izdelovali papirje, za katere bi dobili čimveč surovin doma.

PAVEL PERC

Se kazni na koncu splečajo?

Zakonito ravnanje pri gospodarskem in finančnem poslovanju je osnova za pravilno funkcioniranje celotnega sistema. Vsi se pritožujejo, da je ta sistem slab, čeprav zaradi neverjetne spretnosti Jugoslovancev pri izigravanju zakonitih določil morda sistema sploh ne poznamo. Dolenjska in Posavje gledé kršitev nista nobeni izjemi, o čemer zgovorno pričajo podatki gospodarskega oddelka novomeškega sodišča. Analizirali so 360 zadev — gospodarskih prestopkov, ki so postale pravnomočne leta 1984 in v prvi polovici preteklega leta. Dobra tretjina vseh gospodarskih prestopkov, storjenih v sedmih občinah na območju dveh regij, odpade na občino Novo mesto. Znak, da tu zakonitost v gospodarstvu še posebno šepa.

Med 360 pravnomočnimi zadevami jih je 140 s cestnoprometno tematiko; bilo je 38 kršitev predpisov o zavarovanju plačil, 35 kršitev interventnih predpisov (bencin, dnevnice itd.). V 33 primerih so imeli opraviti z oporečnimi živili, v 9 primerih s kršilci predpisov o onesnaževanju okolja itd.

Ni iz trte zviti sum, da gre v resnici za dosti več kršitev, kot jih je obravnavalo sodišče. Težko je kršitvam priti do dna, kajti področje gospodarskih prestopkov ureja nič manj kot 200 predpisov! Službe, ki imajo dolžnost odkrivati prestopke, so preobremenjene, ker pa imajo opravka še s tlikermi predpisi, je njihovo delo dolgotrajno in zapleteno

Zanimivo, da so pri 38 kršitvah zakona o zavarovanju plačil v več primerih obdolžene odgovorne osebe izjavljale, da so prekršek storile namerno; da raje kršijo zakon, kot da bi prenehali nabavljati repromaterial, ker bi to povzročilo zastoje v proizvodnji in težave za ves kolektiv. V javnosti se često govori o kršitvah predpisov o cenah, vendar sodišče ugotavlja, da teh kršitev ni toliko in da so govornice pretirane. Seveda če pustimo ob strani možnost, da nekatere kršitve niso odkrite, kajti kjer ni tožnika, ni sodnika.

Dolenjski in posavski regiji je v čast, da skoro nimata kršitev predpisov in ugotovljenih špekulacij na področju enotnosti jugoslovanskega trga. Tudi deviznih kršitev je bilo pred sodiščem zelo malo. Še v teh primerih ni šlo za nakup ali prodajo deviz med pravnimi osebami, marveč le za nepravilno evidentiranje odkupljenih deviz, kar pa ni imelo posebnih posledic.

Pred gospodarskim oddelkom sodišča se pojavlja novo področje dela: kršitev predpisov o varovanju ok-

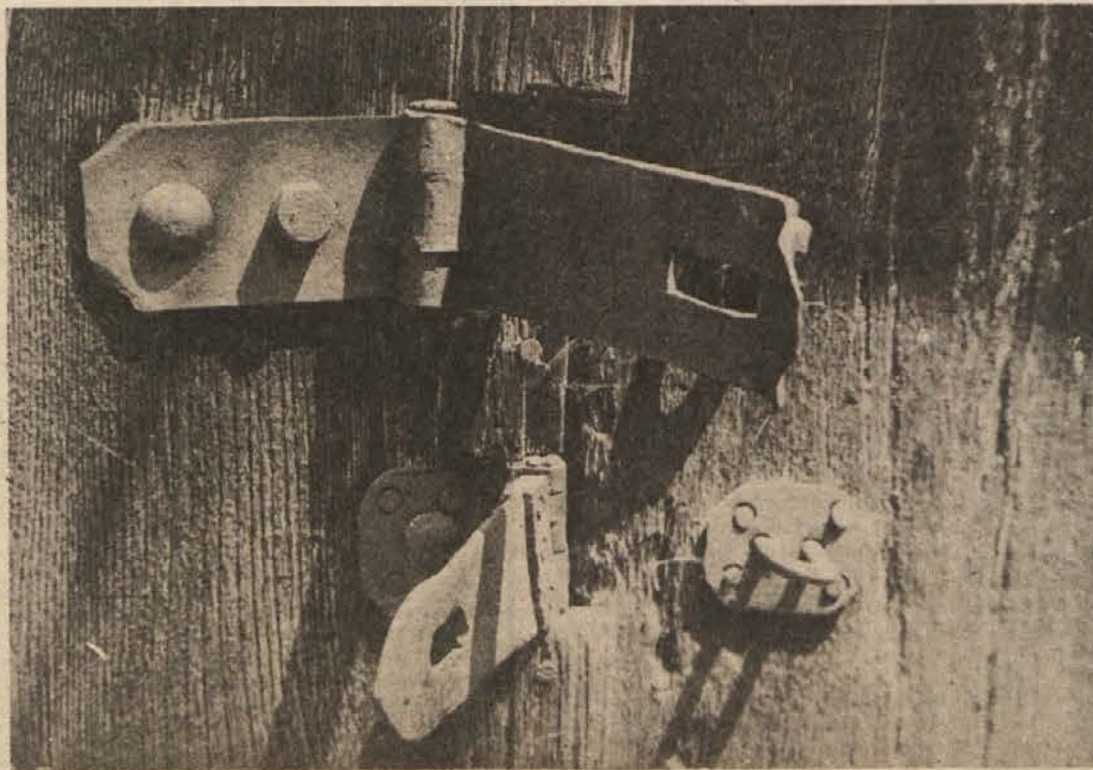
olja. V 9 obravnavanih zadevah Iskra Semic zavoljo Krupe ni upoštevana, kajti zadeva še ni pravnomočno rešena. Sodišče vse tovrstne primere obravnava prioriteto in tudi izreka razmeroma visoke kazni. Najresnejši je bil primer izlitja nafte pri Kronovem, kjer Dvornogospodarsko podjetje ni pravočasno ukrepalo in je obstajala resna nevarnost, da bi nafta prišla v Krko ter unicila vse življenje v njej!

Dokaj pogosto so predvsem trgovci kršili predpise o oporečnosti živil. Ni pa šlo toliko za pokvarjena živila, kot za taka, ki jim je pretekel rok uporabnosti. Družbena kontrola je na tem področju pogosta in stroga, ker pa so tudi delovne organizacije same začele bolj kontrolirati rok uporabnosti živil, v obeh regijah tovrstne kršitve upadajo.

Materiale škode pri gospodarskih prestopkih sodišče ne ugotavlja, izreka pa denarne kazni. V analiziranem obdobju so kazni pravnim osebam znašale od 10.000 do 500.000 dinarjev, odgovornim osebam pa od 5.000 do 50.000 dinarjev. Če podčrtamo še podatek, da je skoro 80 odst. odgovornih oseb plačalo le 5.000 din kazni, se ne bi smeli čuditi izjavam, da so predpise vedoma kršili, ali pa temu, da gospodarske prekrške delajo ljudje, ki so poklicani čuvati zakonitost.

Verjetno se plačilo kazni v taki ali drugačni obliki oškodovancu povrne. V končni fazi gre seveda kazen iz potrošnikovega žepa, ker so stroški poslovanja višji in je cena izdelku zato višja. Prestopkov s področja gospodarstva, ki sem jim pridružuje še 300 prekrškov (blažja oblika kršenja predpisov), ne morejo zajeziti samo organi pregona ali sodišča z izrekom visokih kazni. Čeprav bi bile tudi te po mnenju mnogih občanov hudo potrebne. Kolikor bolj nezakonitosti v gospodarstvu postajajo splošne, toliko bolj je lahko učinkovita pomoč le v širši družbeni akciji. Ne taki, da bi ji na simpozijih in konferencah določali smer in o njej na veliko pisali člene v razne dokumente. Potrebujemo le drugačno obnašanje, ki se mu po domače reče: več poštenosti in poslovne morale. Pri kateri plasti naše družbe, je menda tudi jasno. V gospodarske nezakonitosti se zagotovo ne spuščajo delavci iz proizvodnje.

RIA BAČER

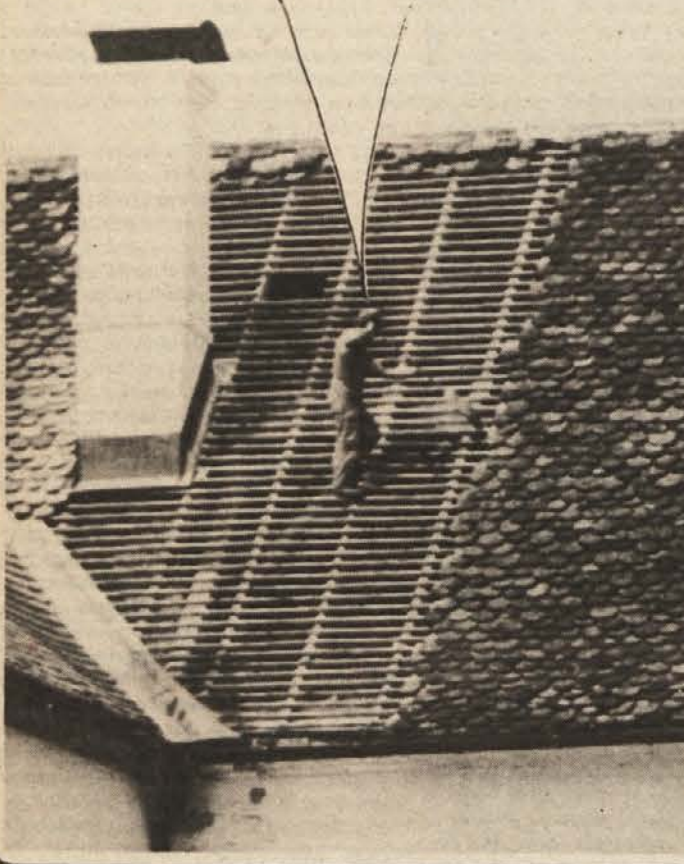

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal: Milan Markelj

ZADEV SE JE TREBA LOTITI TAKO: POMETA-TI SE ZAČNE PRI VRHU!

PO SVETU OKOLI

KAR JE PREVEČ, je preveč. Ker se tega ljudskega navodila ni držal, bi stavo kmalu plačal z življenjem. Komaj 15 let star mladenič je v nekem lokalu v Schaafheimu spil enega za drugim 50 kozarčkov žganja, ker je tako stavil z nekim gostom. Fant se je po zaužiti pijači zgrudil na tla in le hiter poseg zdravnikov ga je rešil žalostnega konca.

KOT KAŽEJO statistični podatki, tudi Madžari dostikrat ne vedo za pravno mero pri uživanju alkoholnih pijač. Vsak Madžar namreč zapravi za alkoholne pijače kar 11 odst. svoje plače. Nič čudnega ni torej, če so se prebivalci te naše sosednje države uvrstili na peto mesto na lestvici najhujših pivcev. Temu ustrezni so tudi podatki o žrtvah alkohola: kar 3.425 jih je bilo predlanskim.

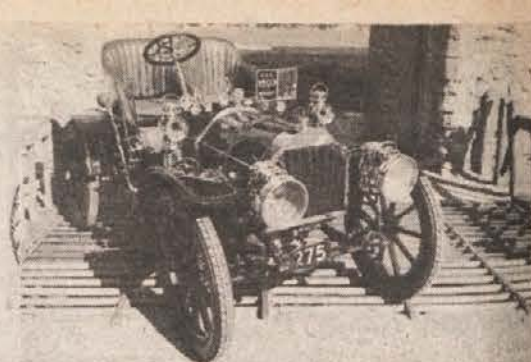
TUDI SLADKO Najbrž izgubi svoj čar, kadar ga je preveč. O tem sta se na lastne ustnice prepričala 30-letni Eddie Levin in 26-letna Delphine Chra. Poljubljala sta se 17 dni, 10 ur in 30 minut. Dosegla sta nov svetovni rekord v poljubljanju. Če se bosta na tem svetu še kdaj poljubila, pa skoraj ne bi verjeli.

NEKEMU ŽIVINOREJCU na Švedskem je presedlo, da ga tu in tam lovci na losa prikrajšajo za katero od njegovih krav, zato je vzel belo barvo in čopič in na vsako svojo kravo napisal z velikimi črkami KO, kar pomeni po švedsko krava. Ker so Švedski dokaj pismeni ljudje, bo ukrep najbrž zalegel.

LE NEČESA NI nikoli preveč: pameti. Norveška ustanova za zaščito potrošnikov je skušala ljudi rešiti pred lažnimi reklamami, zato je objavila oglas o čudovitem sredstvu 3000 X, ki zanesljivo odpravlja plešavost in hkrati zmanjšuje v avtu porabo goriva za 20 odst. Oglas so opremili z oznakami, da so reklame dostikrat prav taki nesmisli in da jim gre le toliko verjeti kot temu oglaš. A kaj pomaga. Več kot 300 bralcev se je pozanimalo, kje bi se dobilo 3000 X, cena da ni važna.

Benzov trikolesni avto iz leta 1888 in eden prvih mercedesov iz leta 1903.

Avto praznuje stoletnico rojstva

Pogled v zgodovino rojstva prvega avtomobila — Motorne kočije zbujele veliko začudenje — Kako je nastal prvi mercedes — Zdajšnji mercedesi pojem kvalitete

Prejšnjo nedeljo, 19. januarja, je avtomobil praznoval stoletnico obstoja. Tega dne leta 1886 je namreč Carl Friedrich Benz patentiral prvi pravi avtomobil, ki je oče vseh današnjih avtomobilov. Bil je to trikolesnik z enim kolesom spredaj in dvema zadaj, pogonjal pa ga je štiritaktni motor z zelo primitivnim zaganjačem in presnosom na kolesa. Toda po vsem skupaj je bil to prvi resnični avtomobil na svetu.

Šele do poletja 1886 je Benz svoj prototip toliko dodelal, da se je upal z njim pokazati v javnosti. 3. julija zjutraj se je prvi avto zapeljal po Ringstrasse v Mennheimu in »deloval zadovoljivo«, kot je zapisal lokalni časopis.

Seveda je imel prvi uporabni avtomobil svojo zgodovino, ki so jo ustvarjali mnogi konstruktorji in inovatorji, saj prvi patenti za vozilo na motor z notranjim izgorevanjem segajo v leto 1807, vendar tega načrta niso nikoli uresničili. Motor z notranjim izgorevanjem je moral še skozi veliko rok in glav, preden je postal uporaben. Med pionirji je vsekakor treba omeniti Francoza Lenoira, ki je izdelal v letih 1858—1860 dvotaktni motor na plin in z električnim vžigom. Marcus je v Nemčiji kot prvi uporabil bencin kot gorivo za svoj motor že leta 1875. Končno obliko pa je motor z notranjim izgorevanjem dobil z motorji, ki jih je izumil Gottlieb Daimler od leta 1885 do preloma stoletja. Daimler je izdelal tudi prvo motorno kolo, medtem ko je Benzu uspelo narediti prvi avtomobil z Daimlerjevimi motorjem.

Šele leta 1888 je Benz menil, da je čas dozorel za prodajo novega motornega vozila. Z novo, dopolnjeno inačico svojega trikolesnika se je podal na septembrsko razstavo motorjev v Muenchnu. V času razstave je naredil več voženj po mestnih ulicah. To je bil dogodek, da mu takrat ni bilo para.

»Le redko, če sploh kdaj, so meščani na ulicah videli bolj začudujoč prizor kot v nedeljo popoldan, ko je

kočija pripeljala na Sedlingerjev trg brez konjske vprege z gospodom za krmilom in krenila proti središču mesta. Začudenje vsakogar na ulici je bilo tolikšno, da ni mogel verjeti svojim očem, osuplost pa je bila splošna in široka,« je zapisal novinar v enem od monakovskih časopisov.

Prodaja pa ni bilo. Prvi avtomobil je imel še veliko pomanjkljivosti, med katerimi je bila gotovo največja, da je imel eno samo prestavo, kar se je zelo poznalo pri vožnji v hrib. Toda čeprav uradno ni bilo prodano nobeno od prvih vozil, pa so jih zasebniki imeli v lasti vsaj dvoje. Eno je imel zastopnik Benza v Parizu, drugo pa Emile Roger iz Velike Britanije. To vozilo je še zdaj shranjeno v londonskem znanstvenem muzeju.

Do leta 1893 je Benz izdelal štirikolesni avto, ki je imel dve prestavi in prestavo za vzvratno vožnjo. Bil je celo nekoliko hitrejši kot njegov prednik, saj je dosegel največjo hitrost okoli 20 kilometrov na uro. In kar je najvažnejše, ta model je prvi avtomobil na svetu, ki so ga serijsko izdelovali.

Medtem je Daimler skupaj z Wilhelmom Maybachom uspešno presadil svoj motor v čolne in na kočijo, nekoliko kasneje pa tudi na balon in gasilsko vozilo. Leta 1900 je Emil Jelinek, uspešni poslovnež in avstrijski generalni konzul v Nici, naročil pri Daimlerju 36 vozil, ki naj bi bila nižja od dotedanjih motornih kočij in nekoliko hitrejša. Po tem naročilu so nastali prvi modeli avtomobilov, ki so dobili ime Mercedes, kot je bilo ime 11-letni konzulovi hčerki.

Tako je svet dobil avto, ki je še najbolj podoben sedanjim avtomobilom. Namesto nevarnih visokih motornih kočij je nastalo zraven vozilo z za tiste čase neverjetno hitrostjo okrog 80 kilometrov na uro. Model je služil kot

osnova za vse avtomobile naslednjega četrta stoletja.

Daimler ni doživel uspeha svojega avtomobilskega modela, umrl je že leta 1900. Tako ni doživel združitve svojega podjetja z Benzovim leta 1926.

To je rojstno leto avtomobilske tovarne, ki se danes edina na svetu lahko ponaša kot direktna naslednica prvega avtomobila. In ne ponaša se samo s tem. Mercedes, kot pravimo avtomobilski tovarni Daimler-Benz, se je v svetu uvrstil kot ena najbolj solidnih avtomobilskih tovarn, katere izdelki uživajo nedeljen sloves po vseh državah sveta. V Keniji imajo soferji mercedesov celo posebno ime, pravijo jim wabenzi, kar bi lahko prevedli kot pripadnik plemena Benz (namig na tovarno mercedesov). Jasno pa je, da je šofer znamenje novega bogatega sloja prebivalstva. Enako je v mnogih arabskih državah, ne nazadnje tudi pri nas, saj je povsod avto mercedes zunanje znamenje pomembnosti njenega lastnika.

Mercedes ima tudi svetovni rekord, kot piše v Guinnessovi knjigi rekordov. Eno od teh vozil je prevozilo največ kilometrov od vseh avtomobilskih modelov sploh: rekord znaša 1.895.808 kilometrov. To je nedvomno tudi zadosten dokaz, da so mercedesi zares kvalitetna vozila. Kvaliteta je sploh prvo in osnovno vodilo v Daimler-Benzovi tovarni, od katerega ne odstopajo. Zato tudi žanjejo bogato žetev.

Kupci mercedesov kupujejo nova vozila leta naprej, ne da bi pravzaprav vedeli, kakšen bo videti nov model. Zaupanje v mercedes je pač tolikšno, da kupec proizvajalčevim načrtom verjame, da bodo vztrajali pri kakovosti, pa naj pride iz tovarne katerikoli model že.

MiM
(Vir: The Automobile, Reader's Digest)

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Ukrepati in kaznovati!

Reporterja RTV sprožila nalašč metliško siren — Žalostno stanje podeželskih šol

KOMUNISTI na področju občin Črnomelj morajo dosledneje izvajati program in naloge, začrtane na zveznem in republiškem kongresu, ter se morajo mnogo bolj kot doslej zavzemati za uresničitev reforme. Vsak komunist naj bi po svojih sposobnostih, bodisi umskih ali fizičnih, prispeval na svojem delovnem mestu k uresničitvi naloga, ki jih zastavlja nov gospodarski sistem. Proti onim, ki ne bodo pripravljeno sodelovati, pa je treba ukrepati in jih kaznovati. Če ne drugače, tudi z izključitvijo iz organizacije.

MALO PRED NOVIM letom sta prišla pred občinsko stavbo dva reporterja RTV ter sprožila siren, ki je namešena globoko v zidu, vendar dosegljiva. Ob znaku za požar v mestu so gasilci vsi zasopli leteli na pomoč, gasilski avtomobil je bil že pred garažo, ljudje so se prestrašeni zbirali na cestah, nakar se je izkazalo, da sta na gumb pritisknila dva moška in nato zbežala. Ko so ju dobili, sta na postaji milice povedala, da sta to storila nalašč, da bi kot reporterja preskusila, kako ta naprava v Metliki deluje.

VEČINA PODEŽELSKIH ŠOL na Kočevskem nima ne učil, ne telovadnice in ne mlečne kuhinje. Šola v Strugah, ki je ena najbolj opremljenih, ima na primer od vseh učil le nekaj nagačenih ptičev in epruvet, telovadnice nima. Na podeželskih šolah uči običajno en učitelj vse razrede, zato ni čudno, če je uspeh učencev slab.

CEKINČKU SE mirenska tovarna Dana ne namerava odpovedati, ker ji ne dela izgub. Še nadalje bodo proizvajali ocrtv krompir in razširili prodajo. Krompir bodo pekli trikrat na teden.

NA MESTNIH NJIVAH, kjer je v zadnjih letih zrastle novo naselje, so pred kratkim dokončali dva bloka. V enega so se stanovalci vselili že pred snegom, medtem ko so za drugega dobili ključ v roke šele te dni, zdaj pa selitev ovira slabo vreme. Naglica zadnjih tednov botruje tudi mnogim drobnim pomanjkljivostim.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 20. januarja 1966)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Volivna preosnova v duhu časa

Razprave o volivni preosnovi bodo viharne — Začeli bodo trasirati belokranjsko železnico — Podivjana ogrska tolpa — Svinjske sejnice v Mokronogu

(G l e d e) volivne preosnove se čujejo najrazličnejše vesti. Gotovo je, da se število poslancev precej zviša. Ministerski predsednik baron Gauč hoče dati Avstriji res duhu časa in potrebam narodov primerno volivno preosnovo, ki naj bo kolikor le mogoče pravična vsem. Volivna preosnova se ne izvrši vsako leto in zato treba postopati pri tako važnem vprašanju res s preudarkom. Razprave prihodnjega zasedanja bodo za to jako zanimive, pomenljive, pa tudi gotovo viharne.

(V z a d e v i) belokranjske železnice je stvar dospela tako daleč, da se skoraj gotovo letošnjo pomlad začne s trasiranjem. Konsorciju sta pristopila gg. Ivan Hribar, župan ljubljanski, ter Josip Lenarčič, predsednik trgovske zbornice.

(K a k o) podivjani so Ogrji, priča tale dogodek: V mesto Debrecin se je pripeljal novo imenovani veliki župan Gustav Kovac, že star mož. Na kolodvoru ga je množica surovo napadla, ga položila na mrtaški voz ter ga neprestano pretepajoč peljala na

njegovo namenjeno mu stanovanje. Polomili so mu dva prsta, ga prav po cigansko okradli vseh dragocenostij ter ga pustili vsega in krvi. Šele došli vojaki so iztrgali nesrečnega podivjani tolpi. To so tisti olikani Mažari, ki hočejo vladati tudi pri nas.

(S v i n j s k e) sejnice v Mokronogu se prav dobro razvijajo, dasiravno imamo še le polovico leta. Na te sejnice pripelje se jako veliko prašičev toda žalibog še vedno premalo, ker veliko oddaljenih kupcev mora oditi, ne da bi kaj kupili. Kakor kaže, postale bodo te sejnice središče kupčije s prešiči za celo Dolenjsko.

(I z R u s k e g a) prihajajo dan na dan še vedno jako žalostne vesti. V Petrogradu je zadušen splošni štrajk, tudi v Moskvi je zatrt upor, a na Kavkazu se je dvignilo vse prebivalstvo in si sestavilo samo svojo vladu. Tudi proti nova nevarnost, ko se vrnejo nezadovoljni vojaki z mandžurskega bojišča.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. januarja 1906)

Premog in para nazaj na tire

Načrtujejo nove lokomotive na paro in premog

Pred leti so železničarji dali slovo dobrim starim lokomotivam na paro in na premog. Zamenjale so jih električne in dizelske motorne lokomotive. To so bili pač časi, ko se tudi železničarji niso kaj prida spraševali o bodočnosti, zato jih je zdaj tako kot druge stisnilo za vrat vse dražje pogonsko gorivo. Nič nenavadnega ni, če v razvitem svetu, kjer so ljudje nekako bolj nagnjeni k razsodnemu načrtovanju, že razmišljajo o vrnitvi parnih lokomotiv, ki bi jim paro dajal premog. Samo da to ne bodo več tiste stare romantične lokomotive z oblaki dima, marveč moderne, hitre, ekološko čiste in ekonomsko učinkovitejše nove lokomotive.

Neka ameriška družba načrtuje gradnjo parnih lokomotiv, ki bi jih pogonjal preoblikovan parni stroj, gorivo za pridobivanje pare pa naj bi bil premog. Seveda ne na star način, marveč fino zmlet. Premogov prah naj bi izgoreval popolnoma in mnogo bolj učinkovito v posebej za to narejenih pečeh. Pridobljene pare pa ne bi spuščali v zrak, marveč bi se v zaprtim sistemu vracala v kotel. Tudi izgorevalne pline bi lovili s posebnimi filtri, tako da bi iz teh lokomotiv prišli le okolju neškodljivi plini.

Da zamisel ni zgolj fantazija, je razvidno iz zanimanja, ki ga kažejo tudi druga večja podjetja. General Motors in General Electric prav tako načrtujeta parne lokomotive na premogov prah, medtem ko je družba NSP izdelala sistem, kako stare dizelove lokomotive preurediti na premogove, če jim smemo tako reči.

Prizor, ki postaja del vsakdanjika: žrtev terorističnega napada nesejo v reševalni avto, zraven pa je »vsemogočni« predstavnik sedme sile.

Terorizem — znosno zlo

Dejanja teroristov vse bolj krvava, žrtve pa nedolžni ljudje — Del vsakdanjika

Svet se dandanes srečuje s terorizmom tako rekoč vsak dan. Terorizem je postal »banalno zlo«, na katero so se ljudje navadili. V mnogih državah sveta so ga vzeli že kar za danost, na katero uradniško računajo in jo vklapljujejo v stroške in izdatke. Strokovnjaki pravijo, da se je terorizem institucionaliziral.

Posebno poročilo, ki so ga pripravili v ZDA, navaja, da se število terorističnih dejanj, od umorov politikov, odvetnikov in povsem nedolžnih ljudi do bombardiranj stavb, komunikacij in drugih nevojaških objektov, iz leta v leto povečuje za 12 do 15 odst. Še posebno zaskrbljujoče je, da se nasilna teroristična dejanja vse pogosteje dogajajo na javnih prostorih, kjer padajo kot žrtve povsem navadni in nedolžni ljudje. Zadnja pokola na dunajskem in rimskem letališču sta dovolj grozljiva dokaza za to, da razstrelitve indijskega potniškega letala, ki je terjala 329 življenj, niti ne poudarjajo.

Porast nasilja je, kot meni strokovnjak za ta vprašanja Brian Jenkins, povezan s sredstvi javnega obveščanja na poseben način. Teroristi žele zbuditi pozornost

vse javnosti, zato se odločajo za vse bolj krvava dejanja. Prve ugrabitve diplomatov, znanih osebnosti in politikov so zbudile veliko pozornost tiska, kasneje pa ne več, zato so ugrabitve pojenjale. Teroristi so se lotili bolj drastičnih in krvavih dejanj, da so ponovno prišli na naslovnice velikih časopisov. Porast nasilja je zakon, ki se ga morajo držati, če hočejo zbuditi pozornost javnosti, ki se nasilja sploh vse bolj navaja. S tem pa teroristična dejanja izgubljajo zaželjeno učinkovitost, ki gotovo ni samo v uresničevanju določenih zahtev teroristov, marveč ima predvsem namen zbuditi pozornost in ustvariti pritisk javnega mnenja na državne ustanove.

»Razmere se bodo še slabšale,« meni Jenkins. Terorizem je že postal nekaj rutinskega. Ukrepi zoper teroriste postajajo prav tako del našega vsakdanjika. In prav to je najbolj nevarno in zavratno. Terorizem postaja sprejemljivo dejstvo sodobnega življenja, vsakdanjost, nič nenavadnega, banalnost in zaradi tega postaja tudi že kar nekako »znosno«.

MiM
(Vir: Newsweek)

Celo v uniformi na kriva pota

Dve leti zapora za 32-letnega Dušana Šveigla — Kradel šest let, ne da bi v podjetjih to opazili — Nekaj časa zaposlen tudi pri Varnosti

KOČEVAJE — Dušan Šveigla, 32-letni nezaposlen kovinostrojar iz Kočevja, je bil 13. januarja pred sodiščem v Kočevju obsojen zaradi več tativin in vlomov na dve leti zapora. Sodba še ni pravomočna.

Obtožnica, ki jo je zagovarjal namestnik javnega tožilca Bojan Šobar, je Šveiglu očitala, da je od leta 1979 do oktobra lani kradel v Itasu, Zidarju, SCT, SŠTU, kegljišču Gaj, LIK, na železniški postaji Kočevje, v gozdarskem domu Marof in pri nekaterih zasebnikih razni material, potrošni material, delovna orodja itd., kot so stružni noži, vidia ploščice, rezkarji, pištola za barvanje, pištola za polnjenje pnevmatik, električna priključka, razni svedri, ključki, klešče itd. Skupaj je bilo ukradenih preko 100 vrst raznih predmetov. Razen tega je obtoženeц kradel še jedajo, pijačo, oblačila, pisarniški material, jedilni pribor in drugo. Skupna vrednost predmetov je znašala po obtožbi okoli 1.450.000 din. Tativine so bile opravljene tudi na vlom in vdoren način. Nakradeno blago je imel shranjeno doma in v skrivališču v gozdu pri Mahovniku, kjer so miličniki predmete tudi našli in jih okoli 90 odstotkov vrnilo oškodovanim delovnim organizacijam in posameznikom.

Šveigla je skoraj vsa očitana dejanja priznal, le nekaj ne. Njegov

zagovornik Lado Orel je v zaključnem govoru med drugim poudaril, da je obdolženec razvečan in oče mladoletnega otroka, da ukradenega ni preprodajal, da ni nastala velika škoda (saj so oškodovanci dobili skoraj vse vrnjeno) in

Grenka je pot do učenosti.
IVAN CANKAR

Vsaka žival pusti sledove tega, kar je bila, samo človek pušča sledove tega, kar je ustvaril.

J. BRONOWSKI

Če bi lahko zasledovali velika dejanja in misli do njihovega vira, bi pri marsikterem odkrili, da se sploh ne bi rodilo, ko bi ostala zamašena steklenica, ki mu je dala življenje.

G. C. LICHTENBERG

Toliko je velikih misli, ki ne napravijo nič drugega kakor meh: napihujejo se in postajajo še bolj prazne.

F. NIETZSCHE

da so bile tativine možne zaradi slabe evidence v ukradenih OZD (saj sploh niso vedeli, da jim je kdo kaj ukradel, dokler jim miličniki niso prinesli ukradenega).

Senat peterice, ki mu je predsedoval sodnik France Kralj, je razsodil, da je storilec kriv očitane dejanja s katerim si je pridobil 1.203.276 din protipravne premoženjske koristi, zaradi česar je obsojen na dve leti zapora. V kazni se mu šteje tudi pripor od 29. oktobra lani, pripor pa se mu podaljša do pravomočnosti sodbe. Ker je brez zaposlitve in sredstev za preživljanje, obstaja namreč nevarnost, da bi s takimi kaznivimi dejanji nadaljeval. Oškodovancem je dolžan povrniti povzročeno škodo odzame pa se mu tudi protipravno pridobljena premoženjska korist.

J. PRIMC

Bodi spreten v govoricah, da boš močan. Jezik je meč in govor je pogumnejši od vsakega boja.

Staroegipčanski zapis

Mrtvi bivajo le toliko, kolikor jim dajejo bivati živi.

A. FRANCE

Vojna je tu

Prenekateri Finec se je zadnje nedelje v lanskem letu naučil strahu in groze. Kako tudi ne? Kdor je slučajno odprl radio tistega dne popoldne, je slišal strašna poročila o tem, kako je sovjetski jedrski izstrelek zadel veliko zahodnonemško pristanišče Hamburg in ga spremenil v kup pepela. Radiokativni pepel, ki naj bi se dvignil v ozračje ob eksploziji, pa naj bi začel ogrožati tudi finksko ozemlje. Nadaljnje novice so bile še hujše. Zahodna stran je, kot so poročali reporterji, odgovorila na sovjetski udar in eksplozije jedrskega orožja so morale na obeh vojskujočih se straneh. Mrtvih naj bi bilo že okoli 500 milijonov ljudi.

Seveda je nastala prava panika. Telefoni so kot ponoreli zvonili na radijskem uradništvu, na policiji in drugod po Finskem. Prestrašeni poslušalci so pač želeli zvedeti kaj več.

Seveda ni šlo za prava radijska poročila, marveč za dve uri in pol dolgo radijsko igrano Naslednja vojna, ki jo je napisal Jan Hartman. Igra je prešla celo eno od ameriških nagrad. Pred oddajo so na radio opozorili, da gre za igrano, opozorilo so ponovili tudi med oddajo in na koncu. Za mnoge zaman!

Dogodek spominja na paniko, ki je nastala leta 1938, ko so po radiu oddajali Wellsovo Vojno svetov. Takrat so poslušalci verjeli, da so se v ameriški zvezni državi New Jersey izkrcali Marsovci.

odkritje geologov, da se je debelina ledu na Antarktiki večkrat močno spremenila. Če njihova odkritja držijo, potem to pomeni, da se je ogromna ledena gmota v preteklosti večkrat otopila. Tu pa smo že pri grozljivih scenarijih, o katerih so že govorili nekateri znanstveniki. Odtalitev dela antarktinega ledu bi dvignila višino svetovnih morij, velike dele kopnega bi morje zalilo, velika pristaniška mesta, od New Yorka do Sidneya, pa bi se znašla pod vodo.

Kot so ugotovili geologi, se je nazadnje ogromen del ledu z Antarktike odlomil in stalil v morju pred 125.000 leti.

Natančneje poznavanje strukture ledenega pokrova nad Antarktiko in dinamike lomljenja in taljenja ledu bo strokovnjakom omogočilo, da bodo pravočasno ugotovili, ali preti svetovna katastrofa. Morda bo takrat človeštvo že tudi našlo način, kako jo preprečiti.

To je le en primer, ki kaže, da so nova spoznanja iz raziskav na Antarktiki, naj bodo na prvi pogled videti še tako nekoristna, tisto resnično in največje bogastvo, ki nam ga ta neprijazni in divje lepi kontinent daje.

MiM
(Vir: Newsweek)

Vračji in zdravniki skupaj

Stara ljudska modrost o zdravljenju pomaga moderni medicini — Tudi duševne moči nekaj veljajo

Bolnišnica v Kao I Dangu na tajsko-kampučijski meji je nekaj nenavadnega. Verjetno je edina zdravstvena ustanova na svetu, kjer složno zdravijo bolnike šolanjski zdravniki in ljudski vrčji, ki jim v tem delu sveta pravijo kruji.

V bolnišnici redno dela 10 krujev. Bolnike zdravijo na star ljudski način, to je z zdravilnimi zelišči in starodavnimi magičnimi obredi in izreki. Z uspehom uporabljajo tudi masažo. Vse to menda prav dobrodejno deluje na bolnike. Zato imajo v bolnišnici kruje kot nekakšno vzporedno dejavnost, ki bolnikom ni škodljiva, daje pa jim duševne moči in zaupanje v ozdravitev, česar nikakor ne gre zavreči.

»Zaupamo krujem,« pravi francoski zdravnik Philippe Collet, ki že več let dela v ekipi tujih zdravnikov. »V petih letih nismo imeli zaradi njihovega zdravljenja nobenih zapletov.« Collet celo pripominja, da so jih kruji marsičesa naučili, kar kot znanstveno izobraženi zdravniki preradi pozabljajo, da je namreč v zdravljenju zelo važno tudi duševno počutje človeka, saj njegove duševne moči lahko odločilno pripomorejo premagati bolezn.

Do sodelovanja med zdravniki in domačimi vrčji je prišlo bolj po naključju. Bolnišnica v obmejnem mestu je po sili razmer morala v delo vključiti tudi kruje. V Kao I Dang so se leta zgrinjali ubežniki iz Tajske, med njimi je bilo tudi nekaj obolelih, mnogi pa so obolevi v samem taborišču. Mnoge ubežnike je bilo zelo težko pre-

pričati, da bi se prepustili skrbi zdravnikov, ki so prišli v kraj po posredovanju OZN. Domačini niso zaupali tuji medicinski znanosti, marveč so se zanašali na svoje lastne ljudske zdravnike. Zaradi tega so zdravniki kruje vključili v delo bolnišnice. In kot se je hitro pokazalo, zelo uspešno.

Učinek njihovega zdravljenja je v glavnem psihološki. »Mi na Zahodu smo iz medicine izključili duha, pravimo, da je to sama znanost. Tukaj pa padarji vzdržujejo ravnovesje,« pravi Collet in dodaja, da ne bi škodilo nekaj tega vrniti v moderno medicino.

Vse v zdravljenju krujev pa le ni vraževerje in psihologija. Nekateri njihovi zeliščni zvarci imajo resnične zdravilne učinke. Predvsem najrazličnejše mešanice betlovega lista in limone delujejo kot naravna razkužila in antiseptiki, medtem ko različni čaji blažijo bolečine, odvajajo vodo iz telesa in učinkujejo na različne druge načine, kar vse v zahodni medicini dosega z različnimi umetnimi zdravili, katerih stranski učinki niso vedno zdravju koristni.

S sodelovanjem so zadovoljni tudi vrčji. Nič se ne branijo pogledati rentgenske posnetke zlomov in notranjih poškodb, da vedo prav usmeriti čarobne sile na obolele organe.

Ker je poskus dokaj uspešen, bodo podobno sodelovanje okrepili in vzpostavili še v nekaj drugih bolnišnicah na Vzhodu.

MiM
(Vir: Time)

ZAUPANJE

Ko sem bil »na prevzgoji« v KPD Dob pri Mirni, sem doživel tudi to-le: Ravno sem se pripravljala, da bom nekaj napisal za domsko glasilo »Razpotja« in tako ustreget glavnemu uredniku (tudi robijaš), ki me je za to že nekajkrat prosil, pa sem se vedno izgovarjal, češ da bo cenzura moj prispevek itak črtala, ko vstopi naš šef z oddelka Kmetijsko gospodarstvo (KG), tovariš Nace. Prisedel je in mi potihem, kot da je nekaj izredno važnega in zaupnega, povedal, da se je, potem ko se je posvetoval s kolegijem, odločil zaupati mi v rejo 48 mladih pujskov, ki so jih tega dne pripeljali s sejma v Novem mestu. Pristavil je še, da je s tem malo dela, vendar bi jih ne zaupal vsakomur.

Presenečen in seveda tudi vesel sem rekel: »Če je za tako čast, kot je zaupanje tolike vrednosti meni, ubogemu ničvednežu, potrebno podpisati kakšen samoupravni sporazum, ga bom podpisal, ko bom gledal skozi okno.« »Zaupanje — za zaupanje!« sem pribil.

Ko sem si živalce ogledal in o tem zvečer razmišljal, nisem mogel zaspati. Kako naj svoja čustva s tem v zvezi zlijem na papir? Ali me bodo na upravi razumeli? Ali bo cenzura Razpotij prizanesla? Zaupati tako veljavo, in to živih bitij, nekomu, ki ni zanesljiv, kar se je že uradno ugotovilo!

Naslednje jutro je pujske pregledal veterinar. Ugotovil je, česar s šefom prej nisva opazila, da je eden brez repa. Pristavil pa je, da tega ni kriv »robijaš« (pri tem me je pomilovalno pogledal), ampak se je ta nezgoda pripetila že pri skotitvi in so mu ga verjetno takrat tudi odrgali. Naročil mi je, naj temu posvečam več pozornosti, ker se ne bo moglo kot pri drugih pujskih ugotoviti, kdaj bi bil bolan. Kadar žival ima rep zafkrnjen, je to znamenje, da je zdrava, oziroma bolna, če ji rep visi dol. Dvignil sem roko kot v prisego, da bom za tega reveža skrbel in ga razvajal kot kakega bogataševga dojenčka.

Seveda nista ne šef in še manj veterinar vedela, da sem že zjutraj tega dne sklenil pogodbo s sotrpinom Binetom, da bo on poleg bikcev v prav tem hlevu krmil in čistil tudi meni zaupane pujske za ceno enega zavitka cigaret na dan. Kontroliral pa sem ga vsako jutro, malo pred prihodom nadzornika oziroma šefa, tako da smo se največkrat srečali, ko sem jaz že »opravil svoje«.

Ko me je nekega jutra šef srečal prav na pragu hleva, me je potrepljal po rami, rekoč: »Vedel sem, komu bom zaupal te mladiče!«

Ko je enemu od svojih kolegov vpričo mene povedal, da so se lepo popravili, kar da je vsekakor moja zasluga, sem mu naročil, naj v bodoče vsakogar, ki bo prišel prašičke gledat, opozori na mojo skrb za njih zdravje in da mora vsak, kdor bi jih prvič videl, nanje trikrat pljuniti, sicer bi se ga prijeli uroki ali pa bi ga celo sesala mora. Obljubil mi je, da se bo držal mojih navodil.

SIMON PREGREŠNIK

SPOMINI IZ OTROŠTVA

Pri hiši nas je bilo deset otrok. Res velika družina, da skoro nismo imeli vsi prostora okrog velike javorove mize. Jaz sem bila nekako v sredi po starosti, po mnenju stare mame pa najlepši in najbolj pridren otrok, vsaj dokler sem bila še majhna.

V prijetnem spominu so mi zgodnja leta, ko sem hodila z brati na pašo. Pekli smo krompir, kostanj, koruzo, včasih pa so se fantje tudi udarili. Sosednja skupina pastirjev je prišla naši nagajat, razbrskali so nam ognjišče ali ga pogasili z vodo. Jaz se teh bojev seveda nisem udeleževala, ampak sem se na paši učila ali pletla, če sem dobila kaj volne.

Na šolo imam mečane spomine. Najtežje mi je šlo pri računstvu. A imela sem dobrega učitelja, ki je razumel, da vaški otroci nimamo toliko časa za učenje, zato me ni mučil z računstvom. Iz šolskih let še v stari Jugoslaviji se dobro spominjam dneva, ko je do nas prišla novica, da so v Franciji ubili kralja Aleksandra. Takoj smo prenehali s poukom. Toda otroci se nismo žalostili, za nas je bil to dan veselja. In tudi potem, ko je pouk za cel teden odpadel, smo bili vsi razposajeni in radostni.

Pri naši hiši smo bili vsi od prvega do zadnjega dobri gobarji. Nabirali smo lisičke, jurčke, storovke, karžlje in parkeljčke. Drugih gob se nismo dotikali. Kadar je oče šel zjutraj kosit otavo, sem čakala in gledala, ali se bo vrnil s klubokom na glavi ali pa bo razoglav. Če je prišel razkrit, sem takoj vedela, da je našel karžlje. To je bila dobra enolončnica iz njih! Boljša od vsake pečenke. Med vojno pa so bile gobe sploh zaželeno, ko je bilo vsega malo. Nekega dne sva proti večeru s sestro odšli po jurčke. S seboj sva vzeli naramni koš. Gob sva našli toliko, kot že dolgo ne. Kar leži, sva za njimi vse globlje v roške gozdove. Še malo, pa bi se bili izgubili. Prenehali sva lažiti za gobami in začeli iskati pot nazaj domov. Prav takrat pa sva v goščavi nekoga zagledali. Bil je videti hudo izmučen in utrujen. Hitro sva prepoznali, da gre za partizana. Sprva smo se ustrašili eden drugega, potem pa je beseda dala besedo. Partizan je povedal, da je zašel in da išče partizane. Moja sestra je vedela za približno pot do njih, zato se je ponudila, da mu jih pomaga najti. Ker je bil že večer, sem jaz krenila domov, sestra pa s partizanom v drugo smer. Tisto noč je potem prespala pri sorodnikih v Podturnu, mi doma pa smo bili zanj v velikih skrbeh, še posebej, ko so takrat po kočevskih gozdovih lomili medvedje in druga nevarna zverjad. Skrb nam je kalila veselje, ki bi ga sicer imeli z gobami. S sestro sva namreč bili nabrali oba koša do vrha.

Ali čez trgatve ga ni bilo lepšega časa. Otroci smo se trgatve zelo veselili, saj sta takrat prišla k nam stric in teta iz Ljubljane. Prinesla sta nam suhih tig in lepo zapčene ljubljanske zemlje. To je bil praznik za nas otroke! Veselja v vinogradu pa ni bilo veliko. Stric je bil zelo natančen in niti ena grozdna jagoda ni smela po trganju ostati ne na trtju ne na tleh. »Otroci, je pobirajte jagode,« nam je pel ves dan, »iz njih bodo oče stisnili božjo kapljico!«

Tako smo živeli. V delu, skrbeh in veselju. Največkrat v delu. Ali življenje bi bilo brez dela pusto in prazno.

PAVLA ŠMALC

TANJA STRNIŠA Iz Dolenjskih Toplic je bila izžrebana izmed številnih reševalcev 1. letošnje nagradne križanke. Za nagrado bo dobila zanimivo napisano knjigo Geniji v dolgih hlačah Slavka Pregla, ob branju katere bo gotovo uživala.

Rešite današnje križanko in pošljite rešitev najkasneje do 31. januarja na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 3. Lepa knjižna nagrada čaka.

Sleheri monopolizem v ime-nu rodu, nazora, skupine in interesa vodi v samouničenje in izničenje.

B. ŠTIH

Napredek je možen samo na ramenih tradicije.

A. TRSTENJAK

Kriza ni čas za lepotečje.

Z. BOŽIČ

Pravičnosti ni mogoče iztrebiti s sveta.

Č. AJTMATOV

Kaj bo z belim kontinentom?

Zanimanje za Antarktiko se povečuje, in to ne samo znanstveno — Velika rudna bogastva mamijo — Bo Antarktika svetovni park ali uničen svet?

Stoletja, preden je človek videl strašno in lepo pokrajino Antarktike, so morjeplovci sanjali o bogatem sedmem kontinentu, ki da leži na jugu. In ko je francoski pomorščak in raziskovalec Yves Joseph Kerguelen — Tremarec zagledal od daleč obale Antarktike, je očitno pod vtisom teh davnih sanjarij zapisal, da »se bo tam brez dvoma našlo obilo lesa, rudnin, diamantov, rubinov in drugih dragih kamnov«. Kapitan Cook, ki je Antarktiko pogledal bolj blizu, je imel povsem drugačno mnenje o tem kraljestvu mrza. Zapisal je, da od tega sveta ne bo kaj prida.

Oba velika pomorščaka sta se zmotila. Antarktika se je pokazala kot najbolj negotoljubno okolje na svetu, okolje s strahotno nizkimi temperaturami, gosto meglo in divjimi ledenimi vetrovi. Namesto gozdov in bogastva je ljudem ponudila sprva samo izziv, ki so mu sledili pogumni pustolovci in raziskovalci, kot sta bila Amundsen in Scott, oba slavna osvojevalca in iskalca južnega zemeljskega pola. Prvi je stopil nanj leta 1911 Amundsen, Scott pa je pot plačal z življenjem. Njima so sledili drugi raziskovalci. Po zadnji vojni pa je Antarktika postala največji raziskovalni laboratorij, iz katerega so znanstveniki dobili in še dobivajo zelo dragocene podatke o vremenu, geologiji, življenju oceanov, biologiji in celo o sivi davnini našega rodnega planeta.

Zadnje raziskave kažejo, da je bilo morda v sanjarijah starih pustolovcev le nekaj resnice. Pod ledeno puščavo se skrivajo rudna bogastva, predvsem strateške rudnine in nafta. Geologi so odkrili dovolj znamenaj, da se na Antarktiki najbrž nahajajo tudi dragocene kovine, od zlata, platine do titana, kroma, molibdena in drugih strateških kovin. Toda to bogastvo je zaenkrat še nedostopno.

Kljub temu se zanimanje za beli kontinent povečuje. Mnogim se ne zdi prav, da si je Antarktiko v bistvu razdelilo 18 držav, ki so 1961 podpisale Dogovor o Antarktiki, v katerem so zapisali, da sicer nimajo ozemeljskih zahtev, vendar pa da imajo pred drugimi prednost pri morebitnem izkoriščanju naravnih bogastev. Gre torej za nekakšen mandat nad Antarktiko, ki si ga lasti le nekaj držav sveta.

Nemalo je tistih, ki se pridružujejo idejam mirovne organizacije Greenpeace (Zeleni mir), da naj bi Antarktika postala svetovni naravni park, dostopen le znanstvenikom in raziskovalcem, vsakršno komercialno izkoriščanje naravnih bogastev pa naj bi prepovedali, saj je beli kontinent med drugim izjemno pomemben za ekološko ravnovesje našega planeta.

A kako za to zamisel navdušiti države, ki menijo, da imajo pravico zaradi dosedanjih vlaganj v raziskave in dolgoletno prisotnost na antarktiških tleh do domnevnih bogastev? Nekateri raziskave kažejo, da se morda pod večnim ledom skrivajo največje zaloge

Dal ji je srce

Želja mladega Felipeja se je prehitro uresničila

Za zaljubljenca pravimo, da si dajo srce, češ moje srce je tvoje. Felipe Garza iz Pattersona v Združenih državah Amerike pa je svoje srce zares dal svoji izbranki.

15-letni Felipe se je rad videval s 14-letno Donno Ashlock. Toda dekle je bilo resno bolno na srcu. Nedo dolgo tega se je kar naenkrat začela dušiti in je hlatala za zrakom. Zdravniki, ki so jo pregledali, so ugotovili, da ima kardiomiopatijo, hudo oslABLJENO srčno mišico. Napovedali so tudi, da dekle ne bo živelo več kot osem tednov.

Ko je Felipe slišal to žalostno vest, je dejal materi: »Umril bom in lahko bom dal srce svojemu dekletu.«

Seveda se zaradi teh besed starši niso vznemirili. Fant je bil videti dobrega zdravnika. Niso pa vedeli tega, kar so njegovi prijatelji, da ga dostikrat boli glava in da včasih za trenutke oslepi.

Že nekaj tednov po tej izjavi je fant nenadoma obležal nezavesten. Hitro so ga prepeljali v bolnico, a mu ni bilo pomoči. V možganih mu je počela žila in umrl je, preden bi mu zdravniki lahko kaj pomagali. Le nekaj ur po ugotovljeni smrti so Felipevi starši sporečili zdravnikom sinovo željo, da daje svoje srce Donni. Tako je imelo dekle zagotovljeno zdravo srce za presaditev. Fant ji je zares dal svoje srce.

Krvav davek meglenega jutra

Pri Zalokah se je prejšnji teden pripetila ena najhujših prometnih nezgod doslej na dolenjski magistralki — Dva mrtva in 13 ranjenih

ZALOKE — Voznikova malomarnost, ob njej pa še gosta megla in spolzko voznišče so glavni krivci hude prometne nesreče, ki se je pripetila 15. januarja ob 7.45 na magistralski cesti med Ljubljano in Zagrebom pri Zalokah. Dva mrtva, trije hudo in enajst lažje ranjenih, ob tem pa še zli domala 30 milijonov dinarjev materialne škode so posledice, ki to nesrečo uvrščajo med eno najhujših na tej cesti doslej. 41-letni Josef Kuska iz Gaja v Voivodini je tisto jutro okoli 5.30 prišel s tovornjakom, na katerem je prevažal 2.100 kilogramov špirta, do dela ceste pri Zalokah, kjer je moral vozilo zaradi potrganih vi-

jakov na kolesu polpriklonpika ustaviti. Stojee vozilo je označil le z utripajočo rumeno lučjo, ki jo je postavil kakih 13 metrov za tovornjakom. Ob 7.45 je iz zagrebške smeri s tovornjakom, na katerem je imel naloženo živino, pripeljal 52-letni Anton Grlovič iz Globočic pri Brežicah. Oviro na cesti je opazil še pravi čas in svoje vozilo ustavil, takrat pa je za njim v gosti megli s hitrostjo kar 80 kilometrov na uro pripeljal avtobus, 46-letni Jože Klakočar iz Bizeljske vasi, voznik avtobusa, ki je last »Zagrebških transportov« in v katerem je bilo 30 potnikov, zaradi zmanjšane vidljivosti ni utegnil pravi čas ustaviti in je silovito tresčil v tovornjak, naložen z živino. Grlovičev tovornjak je pri tem porinil na levo stran ceste, avtobus pa je zatem trčil še v stojee vozilo Josefa Kuske, ki je prevažalo špirt. Najhuje pa se je takrat še pričelo. Iz ljubljanske smeri je namreč le malo zatem pripeljal še en tovornjak, vozil ga je 37-letni Jože Zorčič iz Kapel pri Brežicah, ki je prevažal blizu 6 tisoč litrov kurilnega olja. Zaradi goste megle ni opazil pravi čas dogajanja na cesti in je z vso močjo tresčil v tovornjak Antona Grloviča, ki se je po trčenju z avtobusom znašel na levi strani ceste. Koj zatem je iz ljubljanske smeri z osebnim avtom prehitro pripeljal 29-letni Bojan Učakar iz Ljubljane in trčil v Grlovičev tovornjak, za Učakarjem pa je vozil 22-letni Silvo Kastelic iz Dolnjih Ponikev, ki se je s svojim tovornjakom zaletel v Učakarjevo vozilo. Črno dogajanje tega jutra pri Zalokah se je končalo le minuto zatem, ko je iz ljubljanske smeri pripeljal še 36-letni Zoran Božič iz Ljubljane in se z osebnim avtom zaradi prevelike hitrosti zaletel v Kastelčev tovornjak.

DVA MRTVA IN ŠTIRINAJST RANJENIH — Takšno podobo je dajala magistralska cesta pri Zalokah v sredo le nekaj minut po tragičnem verižnem trčenju. Na gornjem posnetku je videti osebni avto Ljubljancina Bojana Učakarja, vkleščene med dva tovornjaka in del stoenke, v kateri je izgubil življenje Zoran Božič iz Ljubljane. Na spodnjem posnetku pa je v ozadju nič krivi tovornjak, naložen z živino, v ospredju pa cisterna, iz katere je izteklo okoli 2.700 litrov kurilnega olja.

dežurni poročajo

ZENI IN OTROKOM GROZIL Z UBOJEM — V ponedeljek, 20. januarja, so mokronoški miličniki pridržali do izteznitve 31-letnega Edijada Želcnika iz Gorenjega Zabukovja. Možakar je vinjen prikolovratil domov, nato pa pričel prepetati ženo in otroke. V besu jim je zagrozil celo z ubojem, tako da so morali posredovati miličniki in vročkrvneza odpeljati na varno. Zoper Želcnika na napisano prijavo sodniku za prekrške.

TROJNO TRČENJE

NOVO MESTO — 38-letni Jože Nagelj z Velike Cikave je 18. januarja peljal tovornjak po dovozni cesti na regionalno in pri stanovanski hiši št. 1 tudi zavil nanjo. Takrat pa je iz šentjernejske smeri z osebnim avtom pripeljal 28-letni Samo Medved iz Novega mesta in trčil v prednji desni del tovornjaka. Po trčenju je tovornjak odbilo v levo, kjer je s prednjim stranjo zadela še na dvorišču parkirani osebni avtomobil Novomeščana Ivana Retlja. Pri nezgodi se je Samo Medved hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Materialno škodo so ocenili na okoli 500 tisočakov.

PO DOLENJSKI DEZELI

● V noči na 14. januar je neznanec vlomil v kokušnjak Antona Šuštaršiča iz Brezja pri Vinjem vrhu in ga oškodoval za 5 tisočakov v obliki dveh ukradenih kokoših. Še pred dobrim letom bi lahko za pol starega milijona ukradel kar šest kokodajsk.

● Tragična prometna nesreča, do katere je prišlo prejšnji teden na magistralski cesti med Ljubljano in Zagrebom pri Zalokah, je imela še en epilog: ob trčenju so poginili trije prašiči, ki so bili naloženi na tovornjaku, štiri so morali prisilno zaklati, dva pa sta izginila. Verjetno v kak bližnji hlev.

Sreda le črna izjema?

Sredina tragedija splet kopice nepravilnosti — Popoldne na istem mestu novo izlitje nevarnih snovi

NOVO MESTO — Prevelika hitrost, megla in spolzka cesta, najpogostejši vzroki prometnih nezgod v zimskem času, so bili tudi v sredo krivci tragedije na cesti pri Zalokah. Posredni, najbolj neposredni pa zagotovo nepravilnost voznika, ki je ne okvarjenem vozilu menjaval kolo.

Najbolj kruto in tragično so se tokrat pokazale pomanjkljivosti pri označevanju vozil v okvari, ki pa smo jim na naši magistralski vsak dan priče, pravi Iztok Likar, komandir prometne postaje milice Novo mesto, ki je tudi obravnavala nesrečo. »V tem primeru je šlo celo za vozilo, ki je prevažalo nevarne snovi (špirt — op.p.) in bi moralo biti še posebej zavarovalo. Voznik bi moral v primeru okvare, kot je bila tale, ostale udeležence opozarjati na oviro na cesti z utripajočo rumeno lučjo, seveda na primerni razdalji, postavit bi moral dva varnostna trikotnika, poleg tega bi moral njegov sopotnik ostale voznike opozarjati še z mahanjem zastavice. Namesto tega je sopotnik pomagal pri menjavi okvarjenega kolesa. Naj povem še, da tudi drugo vozilo, ki je bilo udeleženo v nesreči in je prevažalo nevarne snovi (kurilno olje — op.p.) prav tako ni bilo pravilno označeno. Po znaku sodeč, bi moral biti v cisterni bencin, ne pa kurilno olje. Tokrat to sicer ni bilo usodno, kaj lahko pa taka napaka prinese usodne posledice. Ukrepi v primerih različja nevarnih snovi so namreč različni.«

Vse torej kaže, da je bilo tokratno verižno trčenje splet kopice nepravilnosti, ki smo jim, posamično seveda, sicer vsak dan priče na naših cestah.

gajanje ni zmenil, pač pa je hladno odpeljal naprej. Ne le da bi lahko pomagal ponesrečenim, pač bi z opozarjanjem ostalih voznikov lahko preprečil nadaljnje krvave dogodke. Tega voznika še iščemo.«

Kot v posmeh jutranji tragediji je na istem mestu popoldne prišlo še do ene nesreče.

»Človek skorajda ne bi verjel. Domala na istem mestu je prišlo popoldne ob 15.40 do novega izlitja nevarnih snovi; na cesto je namreč izteklo 900 kilogramov boro-fena, zelo nevarne in strupene snove, ki ne sme priti v stik z vodo. Naši miličniki, ki so varovali mesto jutranje nesreče, kjer so še zmeraj odpravljali posledice izlitja kurilnega olja, so ustavili tovornjak prilipske registracije, ki ga je vozil Dančo Markovski. Možakar je vozil tovor iz kemične tovarne v Borovnici, naši fantje pa so opazili, da se vsebina izteka po cesti. Na srečo so bili blizu krški in novomeški poklicni gasilci in delavci Vodnogospodarskega podjetja, ki so bili tam še od jutra. Kdo ve, kaj bi se sicer zgodilo. Šofer namreč za poškodovani kontejner ni vedel, vozil bi pač naprej, smola pa bi tekla po vozišču. Da gre za kaj nevarnega, ne bi nihče pomislil, saj vozilo sploh ni bilo označeno za prevoz nevarnega tovara.«

B. BUDJA

Iztok Likar: »Vsega skupaj je bila magistralska cesta v sredo zaprta za promet domala 6 ur, slabih pet popoldne in eno uro še zaradi popoldanske nezgode.«

Krogla zadela lonec z juho

Krogla iz lovske puške priletela v stanovanje upokojenega učitelja Karla Moharja iz Kočevja — Preluknjala roletu, šipo, zaveso in lonec z juho

KOČEVJE — V ponedeljek, 13. januarja, ob 16.20 se je zgodilo. Jaz sem bral dnevni sobi, žena pa je pletla v otroški spalnici, ko je nekaj močno zaropotalo. Žena Pavla je pohitela na hodnik, ker je mislila, da je kdo podrl tamkaj zložene ploščice na pod, jaz pa sem bil prepričan, da sem pri pomivanju nerodno zložil posodo in da se je podrla, je povedal upokojeni učitelj Karel Mohar iz Kočevja Tesarska 3/B, drugo nadstropje.

Med pregledom kuhinje sta nato najprej odkrila, da je posoda, iz katere je malo prej jedla žena Pavla, preluknjana, da pokrovke ni na njej in da je rižovo juho razneslo vse naokoli. Še vedno pa nista vedela, kaj je to razdejaje povzročilo. Odsšla sta še na balkon in videla, da je luknja v zastornici, da je luknja v šipi, ki je tudi počena podolgem in počez, odkrila pa sta tudi luknjico v zavesi. Prav zaradi zavese, ki je s kuhinjske strani balkonskih vrat nista poškodb opazila že prej. Za zaključek pa sta na tleh v kuhinji našla tudi kroglo.

Obvestila sta miličnike. Na postaji milice smo zvedeli, da so balisti

doslej ugotovili, da je bila krogla izstreljena iz lovske puške in da je tako rekoč »zašla« v Moharjevo stanovanje. Iz čigave puške je bila izstreljena, do 20. januarja še niso ugotovili.

Moharjeva sta povedala, da se je vse skupaj še srečno končalo. Njihova kuhinja je običajno polna otrok, domačin in sosedovih, ki se v njej igrarajo ali kaj pomagajo, pri kuhinjski mizi je tudi pogosto živahno, saj na njej igrajo karte in šah — in prav prek te mize je letela krogla.

Kaže pa, da je bila krogla izstreljena precej daleč, nekje z območja Trate ali še dalj in da je njena hitrost že upadala. Steklo na vratih je bilo preluknjano 176 cm od tal, posoda, ki jo je krogla preluknjala, pa je bila na okoli 80 cm visokem kuhinjskem elementu, kar pomeni, da se je njena višina na 425 cm dolgi poti po kuhinji znižala kar za preko 80 cm.

J. PRIMC

Do smrti povozil zakonca

V nedeljo huda prometna nezgoda v Krškem

KRŠKO — V nedeljo, 19. januarja nekaj pred 18. uro, je prišlo v Rostoharjevi ulici v Krškem do tragedije, v kateri sta bila ob življenje zakonca Napret. Vzrok: prehitra in objestna vožnja avtomobilista, ki je bil za nameček še pod vplivom alkohola.

22-letni Ladislav Arh iz Kobil pri Krškem se je v nedeljo ob 17.50 peljal z osebnim avtom Z-101 po lokalni cesti med Velikim Trnom in Krškim. Ko je zapeljal v Rostoharjevo ulico, je pričel z nezmanjšano hitrostjo prehitovati vozila pred seboj. In prav ko je prehitoval zadnje od vozil pred seboj, je zapeljal blizu levega roba cestišča, tam pa na kratki razdalji pred seboj opazil pešca, 55-letnega Jožeta Napreta in njegovo 52-letno ženo Marijo iz Krškega, ki sta hodila ob levem robu ceste proti Krškemu. Arh je sicer pričel zavirati, vendar naleta v pešca ni mogel preprečiti. S prednjim levim delom vozila je silovito trčil v zakonca Napret, ki sta padla na pokrov motorja. Kako močno je bilo trčenje, pove podatek, da je Jožeta Napreta po nekaj metrih vožnje vrglo preko strehe avtomobila za živo mejo ob cesti. Marijo pa je Arh peljal še kakih 40 metrov na pokrovu motorja, ob ustavljanju vozila pa jo je vrglo še domala deset metrov naprej po cesti. Oba sta bila seveda takoj mrtva.

Morda še tole: zavorna pot avtomobilista je bila dolga kar 62 metrov, kar dovolj zgornovo govori o hitrosti avtomobila in možnostih, da bi zakonca Napret takšno trčenje preživel.

B. B.

PRELUKNJANA POSODA IN BALKONSKA VRATA — Upokojeni učitelj Karel Mohar iz Kočevja nam je pokazal, kje v kuhinji je zablodela krogla iz lovske puške prebila balkonska vrata, in luknjo v posodi, ki jo je krogla tudi zadela. (Foto: Primc)

Ob koncu je potrebno omeniti še nekaj

Med nezgodo je iz cisterne izteklo okoli 2.700 litrov kurilnega olja, ki je grozilo, da bo onesažilo bližnji potok in seveda tudi Krko, v katero se potok izliva. Na srečo je bila akcija gasilcev in nato še delavcev novomeškega VGP dovolj uspešna, tako da ni prišlo do ekološke nesreče. Navzlic tako tragičnemu in krutemu davku nezgode pa bi bile lahko posledice še bistveno hujše. Na kraju nezgode je bilo namreč preko dva tisoč litrov špirta in blizu 6 tisoč litrov kurilnega olja...

Na kraju nesreče sta izgubila življenje voznika Zoran Božič in Jože Klakočar, Grlovič in Zorčič sta bila hudo ranjena, prav tako 18-letni Bojan Klakočar, sin v nesreči umrlega voznika avtobusa. Kot smo že omenili, je bilo lažje ranjenih še 10 potnikov v avtobusu in sopotnik v Grlovičevem tovornjaku, materialna škoda pa znaša blizu 30 milijonov dinarjev.

B. BUDJA

MOTORIST PELJAL PO SREDI CESTE

DOLNJA NEMŠKA VAS — 52-letni Franc Meglič iz Dolnje Nemške vasi se je v ponedeljek, 20. januarja, peljal z osebnim avtomobilom po cesti iz Ponikev proti domu. V Dolnji Nemški vasi mu je pod viaduktom nasproti po sredi cesti na kolesu z motorjem pripeljal 35-letni Jože Fluhar iz Dečje vasi. Ker je sekal ovinek, je čelno trčil v avtomobil in se hudo poškodoval.

Kdo je nočni obiskovalec trgovin?

PODTURN, ZAGORICA — Vse kaže, da se je na Dolenjsko naselil vlomilec, katerega posebnost so nočni obiskivi trgovin. Po krajšem premoru se je namreč znova pojavil v noči na minulo sredo, ko je vlomil v trgovini v Podturnu pri Dolenjskih Toplicah in Zagorici pri Velikem Gabru.

Neznani vlomilec je v prodajalno Jelendol v Podturnu, last Mercator Velepreškrbe, toz Standard Novo mesto, prišel skozi skladišče, kamor je seveda vlomil. V trgovini se je polotil vzdane železne blagajne znamke »Primat«, velike 42 krat 45 cm. Uspelo mu jo je odpreti, iz nje pa je pobral 2 prazni kaseti za prenos denarja, zraven pa še 215.000 din gotovine. Da bo podoba o povzročeni škodi popolnejša, je pristojno 105.000 din škode, ki jo je storilec naredil s samim vlomom.

Isto noč pa je bilo, kot že rečeno, vlomljeno še v Mercatorjevo prodajalno v Zagorici pri Velikem Gabru. Neznaneec je odnesel 10 zavitkov cigaret, s police pa je vzel še 24 desetdekugramski zavitkov prave kave. Škode je za 25 tisočakov.

O storilcu ali storilcih še ni sledi.

Smrt zaradi zastrupitve

Huda delovna nezgoda v trebanjskem Trimu — Iz cisterne uhajal plin — 52-letni Franc Lovše podlegel posledicam

TREBNJE — Minulo sredo, 15. januarja, je okoli 10. ure prišlo v trebanjskem Trimu — toz jeklenih konstrukcij in profilov do hude delovne nezgode, v kateri so se trije delavci zastrupili.

V Trimu so tisto popoldne praznilo cisterno, napolnjeno s kakšnimi 15 kubiki poliol mase. Med praznjenjem sta delavca 52-letni Franc Lovše iz Puščave in šest let mlajši Marjan Kos iz Odrge stopila v jašek, kjer je stala cisterna, in hotela preveriti, kako delo poteka. Pri tem sta opazila, da nekje iz cisterne uhaja plin, isti hip pa sta to tudi sama občutila: postala sta omočnina in med tem, ko je Kosu še uspelo splezati iz ja-

ška, je Lovše izgubil zavest in tam obležal. Ko je to opazil Janez Gašperšič, 21-letni Lovšetov sodelavec iz Gornjega Medvedjega sela, se ni prav nič obotavljal: splezal je v jašek, da bi Lovšetu pomagal, vendar je bila koncentracija plina v jašku prevelika. Zato je na pomoč poklical druga dva sodelavca, katerima je nezavestnega Lovšeta uspelo izvleči iz jaška, prav tako pa tudi Gašperšiča, ki se je med reševanjem prav tako zastrupil s plinom. Vse tri so nemudoma prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer pa je Franc Lovše še istega dne ob 11.30 podlegel posledicam zastrupitve.

BI KRESNICKE PREPREČILE NESREČO?

NOVO MESTO — V ponedeljek, 20. januarja, ob 7. uri je prišlo na cesti med Mačkvcem in Novim mestom do prometne nezgode. 33-letni Jože Geodani iz Klenovnika je tega jutra vozil osebni avtomobil proti Novemu mestu, v Ločni pri hiši št. 2 pa se je srečal z neznanim vozilom. Zaradi slabe vidljivosti, saj je deževalo, se je umikal na skrajni desni rob vozišča, takrat pa prepozno opazil, da mu nasproti prihajajo trije pešci. Nihče od teh namreč ni imel pripete kresničke. Dvema je uspelo, da sta se trčenju z avtomobilom še pravi čas izognila, 43-letnega Luko Jukiča iz Novega mesta pa je vozilo zadelo, po udarcu pa ga je vrglo na pokrov motorja. Jukič se je ob tem na srečo le lažje poškodoval in je bil po nudi pomoči v novomeški bolnišnici odpušen domov.

KRONIKA NESREČ

V KRŽIŠČU IZSILJEVAL PRE-DNOST — 22-letni Jože Krevs iz Globodola je 17. januarja peljal osebni avto iz Regerče vasi proti Gotni vasi. Ko je pripeljal v križišče z magistralsko cesto, je nepredvidno zapeljal nanjo, prav takrat pa je po njej pripeljal avtobus, ki ga je vozil Florijan Pavlin. Zaradi Krevsovega izsiljevanja prednosti je prišlo do trčenja, v katerem je nastalo za 500.000 din škode.

PRI TRČENJU PET RANJENIH — 17. januarja je 34-letni Stojan Stevič iz Ajdovšine peljal tovornjak s priklopnikom iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Pr-lipah je med vožnjo v koloni pričel prehitovati vozilo pred seboj, takrat pa mu je nasproti z osebnim avtom pripeljal 30-letni Esad Jakupović iz Novigrada. V močnem trčenju so se poškodovali voznik Jakupović in sopotniki: 55-letni Jusuf Jakupović, 51-letna Stetka Jakupović, 54-letna Amina Jakupović in 23-letna

Haila Jakupović. Vse poškodovance so prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer so ostali na zdravljenju.

KRIVCA: MEGLA IN PREVELIKA HITROST — Le dobro uro po hudi prometni nezgodi, ki se je pripetila pri vasi Zaloke, je v sredo na magistralski cesti pri Gmajni vnovič počilo. Zaradi popolne zapore magistralske so namreč miličniki usmerjali promet na obvoznice. Voznik tovornjaka, 32-letni Franc Nadu iz Škojčana, je svoje vozilo pravilno ustavil ob miličniku, ki je usmerjal promet, takrat pa je za njim v megli s preveliko hitrostjo pripeljal z osebnim avtom 31-letni Sašo Simončič iz Ljubljane. Navzlic zaviranju vozila ni mogel pravočasno ustaviti, tako da je trčil v tovornjak. Simončič se je v nezgodi poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, medtem ko so materialno škodo ocenili na preko 200.000 din.

Prošnje polnijo arhiv

Janez Pezelj o novomeški ženski košarki — Poslali preko 80 prošenj za pomoč, odgovorov pa le nekaj — Kdo bo pokrovitelj košarkaric?

NOVO MESTO — Dobrih deset let je tega, kar so trije zanesljivi pričeli v Novem mestu ustanoviti žensko košarkarsko vrsto. Eden med njimi je bil tudi Janez Pezelj. »Rad se spominjam tistih začetkov,« pravi, »Vsega leto dni je preteklo in že sem imel v trenerskem bloku zapisana imena petnajstih igralok, od katerih sta dve v dobrem letu postali članici republiške kadetske reprezentance.«

Ženski košarki je ostal Pezelj zapisan še danes, ko je predsednik IO kluba, ki je po desetletju trdega dela in životarjenja pred svojim daleč največjim uspehom, naslovom prvakinj v I. republiški ligi.

»Vzroke temu uspehu gre iskati v strokovnem delu mladega trenerja Andreja Šventa in pa srečni kombinaciji izkušenih igralok z mladostjo. Vse skupaj je prepletano še z veliko željo po uspehu in kaže, da bi lahko le huda smola preprečila tisto, kar se celo večini trenerjev I. slovenski ligi zdi samo po sebi umevno — da Novomeščanke osvojijo naslov prvakinj.«

Ena od značilnosti novomeške ženske košarke pa je, žal, tudi spoznanje, da klub dela v slabih pogojih, brez ustrezne finančne podpore. Kako naprej?

»Na potezi sta sedaj izvršilni odbor in predsedstvo v ustanavljanju. Vsekakor bi moral biti njihov odgovor na uspeh deklet enako kakovosten. Kajti tudi v Novem mestu bi naposled morali prelomiti s staro miselnostjo, da se v ženski šport ne spleča vlagati. Danes je, žal, še tako. Člani IO smo v zadnjem letu in pol obiskali veliko delovnih organizacij. V arhivu imam preko 80 prošenj za pomoč, ki smo jih odposlali, odgovorov pa

je sila malo. Ob vsem tem me moti tudi izredno podcenjujoč odnos do ženskega športa, češ tja do 18. leta z dekleti se gre, potem pa pridejo študij, fant, poroka. To je nedvomno res, ni pa pravilo. Znidaršičeva, denimo, ki je bila ena prvih igralok v klubu, je danes v klubi upravi nepogrešljiva, enako računamo na pomoč še nekaterih bivših igralok. Močda ob tem še tole: zelo me moti, ko vidim, kakšni denarji gredo za nakup igralcev. Takih primerov je bila v Novem mestu zadnja leta kar nekaj, učinki pa pihi, kratkotrajni. Denar, ki bi ga lahko namenili za delo po šolah, je tako izpuhtel.«

Kako torej premagati denarne težave? Morda s sponzorstvom?

»Kako je danes z denarjem za šport in sploh za družbeno porabo, vemo. Nahajamo se v nekakšnem sistemu brez sistema, kjer uspeva ribarjenje v kalnem. V prvi vrsti ga omogočajo spretni člani nekaterih klubskih uprav, kjer igrajo na karte znanstev, protiuslug ipd. Na srečo se časi očitno spreminjajo. Zadnji primer je novomeška Iskra, ki je prevzela sponzorstvo nad atletiki. Tudi mi smo mnogim ponudili roko sodelovanja, a pravega odziva še ni. Veliko upanja imam z Labodom, pa z novomeško Novotehno.«

Gre za kolektiv z veliko tradicijo, ki pa deluje nekako v ilegali. V primeru, da bi prevzeli patronat nad nami, bi šlo, o tem sem prepričan, za pravo obliko svobodne menjave dela. Podatek, da imamo samo iz minule sezone preko 100 izrezkov iz časopisov, ki so poročali o naših uspehih, govori o tem, kakšna reklamna bi bila to za pokrovitelja.«

In načrti?

»Najprej moramo temeljito preveriti izvršilni odbor, imenovati predsedstvo in tako močni moramo uspeti. Navsezadnje gre za dekleta, doma iz Novega mesta in okolice, za naš naraščaj, in če pomislimo, da je Novo mesto veliko srednješolsko središče, kamor se vsak dan zliva nekaj tisoč mladih, se lahko zgrozimo ob dejstvu, koliko malo denarja posvečamo za njihovo izvenšolsko dejavnost. Organizirana oblika takšne dejavnosti — sem sodi brez dvoma tudi košarka — pa še nikomur ni škodila. Prej obratno.«

B. BUDJA

Janez Pezelj: »Veliko je še ribarjenja v kalnem, vendar se časi na srečo spreminjajo.«

Dvojna zmaga kolesarjev Krke

Jože Smole republiški prvak v ciklokrosu, Sandi Papež drugi — Med šesterico najboljših 5 Novomeščanov in Bojan Ropret

NOVO MESTO — Lepo vreme, odlični rezultati domačih kolesarjev in pa dobra organizacija so poglavitne značilnosti nedeljskega republiškega prvenstva v ciklokrosu, ki ga je ob sodelovanju KS Drska in tamkajšnje mladinske organizacije pripravilo KD Krka. Na progi okoli Drske je merilo moči kar okoli 180 najboljših slovenskih kolesarjev, zato je uspeh novomeškega zastopstva še tolikanj večji.

Največ zanimanja gledalcev — ob 600 metrov dolgi krožni progi se jih je zbralo kakih 500 — je seveda veljalo nastopu naših najboljših kolesarjev v članski konkurenci. Z izjemo Pavliča so bili tokrat na startu domača vsi najboljši, med njimi tudi letos izredno močno novomeško zastopstvo. Ob treh reprezentantih Papežu, Smoletu in Glivarju še Bojanc in Novak ter Janez Božič, še lani mladinec, ki to sezono prvič tekmuje v članski konkurenci. In prav Božič je bil najprijetnejše presenečenje nedeljske članske tekme. Takoj po startu je namreč povedel skupino tridesetih najboljših slovenskih kolesarjev, od katerih se je kmalu ločilo kar pet Novomeščanov.

Božič, Papež, Smole, Glivar in Bojanc so svojo prednost povečevali iz kroga v krog in šele nekje na polovici tekme se jim je po velikih naporih pridružil tudi Bojan Ropret, lanskoletni državni prvak v ciklokrosu. To pa je bila tudi šesterica, ki je odločila o najvišjih mestih, saj so ostale tekmovalce prehiteli za krog ali več. Med petimi Novomeščani Ropret ni imel prav nikakršnih možnosti za zmago in se je moral zadovoljiti s 3. mestom. Zmagal je Jože Smole, Sandi Papež je bil 2., Janez Božič 4., Srečko Glivar 5. in Branko Bojanc 6. Tak uspeh Novomeščanov je presenetil vse, tudi zveznega trenerja Franca Hvastija, ki je po tekmi dejal:

»Vse kaže, da bo letošnje leto v znanju novomeških kolesarjev. Večletno trdo in načrtno delo navsezadnje mora obroditi sadove, nova priložnost za potrditev tega pa bo že v nedeljo, ko se bodo najboljši jugoslovanski kolesarji pomerili za državne naslove v ciklokrosu v Poreču.«

Poglejmo še rezultate ostalih kategorij, kjer velja še posebej omeniti odlične nastope mladih kolesarjev iz Metlike in Krškega: pionirji A: 1. Bizjan (Astra), 2. Vajda (Metlika), 3. Fink (Krka), 4. Kranjec (KD Matija Gubec Krško); pionirji B: 1. Pavlin (Rog), 2. Matekovič (Metlika), 3. Skenderovič, 4. Staniša (oba Krka), 5. Petkovič (Metlika); mlajši mladinci: 1. Krevs, 2.

Le trinajst parov na tekmi »ona-on«

NOVO MESTO — Mnogi Dolenjci, ki si žele rekreativnega smučanja, bi

NAJBOLJŠI PAR — Prva zmagovalca tekmovalca »ONA-ON« na Gorjancih sta bila Kim Glavan in Jože Jankole. Medalji jima je podelil Jože Malenšek. (Foto: J. Pavlin)

minulo nedeljo na Gorjancih prav gotovo prišli na svoj račun. Pri Pionirjevem počitniškem domu so prizadevni člani smučarskega društva Gorjanci vzorno pripravili prvo veslalomsko tekmo pod naslovom »ONA-ON«. Žal se je tekmovalca za najhitrejši par Dolenjske udeležilo le trinajst parov. Pokroviteljica tekmovalca, ki bo zagotovo postala tradicionalna, je bila delovna organizacija Labod-Commerce, ki je za najboljšo pare pripravila tudi vrsto lepih nagrad.

Pari so vozili na 300 m dolgi progi, ki je imela 13 vratic in 60 m višinske razlike.

Rezultati: 1. Jože Jankole in Kim Glavan, 2. Robert Medle in Nataša Tratar, 3.—4. Gorazd Medle in Janja Galič, Metod Jerman in Damjana Jerman, 5. Jože Ravbar in Milena Ravbra, itd. J. P.

FLISARJEVA IN GOLEŠ LANI NAJBOLJŠA

TREBNJE — Najboljša tekmovalca trebanjskega Mercatorja v minulem letu sta kegljača Niko Goleš in Rozi Flisar. Ta naslov sta si priborila z dobrimi nastopi v klubskem dresu, kjer sta od vseh pokazala največ, poleg tega pa sta oba sodelovala tudi na republiškem prvenstvu.

NAJBOLJŠI V MINULEM LETU — Predrag Lazič, 31-letni ključavničar mariborske Hidromontaže, je zaslužen osvojil naslov najboljšega sevnjskega šahista za leto 1985 na hitropoteznih mesečnih turnirjih. Od 80 možnih je zbral kar 75 točk in bil celo leto v vodstvu, kar je seveda dokaz več, da je pokal prišel v prave roke. (J. Blas)

ŠAHOVSKI TRIATLON SE NADALJUJE

ŠENTRUPERT — Pred dnevi se je nadaljevalo tekmovalstvo v šahovskem triatlonu, ki ga organizira ŠK Trebnje. Tekmovalci so se tokrat v Šentrupertu pomerili v počasnem šahu. Zmagali sta vrsti Svobode iz Krmelja in Mokronoga, ki sta zbrali po 20 točk, medtem ko so jih Trebanjčani osvojili 18. V skupnem seštevku vodi Svoboda z 58,5 točke, sledijo pa: Mokronog 49, Trebnje 42,5, Metalna Krmelj 36 in Šentrupert 30 točk. Naslednji turnir je na programu jutri ob 17. uri v Trebnjem. J. HOČEVAR

ZLAHKA DO NOVIH TOČK — Veliko laže, kot so pričakovali, so košarkarji Novolesa v soboto prišli do zmage v srečanju s tradicionalno neugodnim Heliosom. Škoda le, da je bila tekma pred domačo praznimi tribunami. Na posnetku je uspešna akcija Cerkovnika (svetli dres, številka 6), ki je bil med najuspešnejšimi strelci, dosegel je 23 točk. (Foto: B. Budja)

ZLATO IN SREBRNO NOVOMEŠČANOM — Nedeljski članski nastop na republiškem prvenstvu v ciklokrosu, ki je bilo v Novem mestu, je prinesel kolesarjem Krke popoln uspeh. Zmagal je Jože Smole (na posnetku v sredini), drugi je bil Papež, četrti presenetljivo Božič, peti Glivar in šesti Bojanc (na posnetku desno), edini, ki je novomeščanom mešal štrane, pa je bil Ropret na 3. mestu. (Foto: B. Budja)

KLONILI ŠELE V FINALU

LJUBLJANA — Ekipa Bleda je zmagovalka tradicionalnega zimskega odbojkarjskega prvenstva v Sloveniji, ki je bilo tokrat v Ljubljani. Moške ekipe so bile razdeljene v štiri predtekmovalne skupine, odbojkarji novomeškega Pionirja pa so v skupini C najprej premagali Salonit z 2:0, nato pa z enakim izidom še Topolšico. V polfinalnem srečanju so nato igralci Pionirja premagali Izolo z 2:0, v finalnem srečanju pa so se pomerili z vrsto Bleda in izgubili z 0:2. Omenimo še, da je na prvenstvu nastopila tudi vrsta Kočevja, ki je v svoji predtekmovalni skupini najprej izgubili proti Vuzenici z 0:2, nato pa premagala ekipo Črnuč z 2:1.

PARTIZAN MIRNA — ČRNOMELJ 132:97

MIRNA — Košarkarji Mirne so v soboto v nadaljevanju prvenstva II. republiške lige prepričljivo ugnali goste iz Črnomlja. Mirenčani so še posebej v napadu pokazali odlično igro, zato velja pohvaliti prav vse igralce, medtem ko sta bila pri gostih najboljša Medek in Zunič.

TURNIR V MALEM NOGOMETU

TREBNJE — V nedeljo, 2. februarja, bo v telovadnici osnovne šole v Trebnjem turnir v malem nogometu za ekipe iz trebanjske občine. Turnir se bo začel ob 9. uri dopoldne. Organizatorji opozarjajo, da je turnir zaprtega tipa, torej namenjen samo trebanjskim klubom.

ZMAGI ŠIMUNIČA IN HRENOVE

CELJE — Na otvoritvenem dvoranskem mitingu letošnje atletske sezone, ki je bil v Celju, sta atleta iz Dolenjskih Toplic Milan Šimunič in Greta Hren zabeležila lepa uspeha: Hrenova je zmagala v skoku v daljino s 566 centimetri, Šimunič pa v isti disciplini s skokom 720 cm. Hrenovo čakajo že jutri kvalifikacije za sestavo državne reprezentance v Celju, medtem ko se bo Šimunič potegoval za dres z državnim grbom v soboto v Beogradu.

JUTRI SKUPŠČINA KEGLJAČEV

TREBNJE — V prostorih doma na Grmadi bo jutri ob 18. uri skupščina KK Mercator, na kateri bodo pregledali dosedanje delo, sprejeli program in zastavili cilje nove tekmovalne sezone.

TREBNJE — LOKAINVEST 76 : 86

TREBNJE — V nadaljevanju prvenstva II. republiške košarkarske lige so Trebanjčani ostali praznih rok. V dvoranah osnovne šole jih je premagala vrsta Lokainvesta, njihova zmaga pa je povsem zaslužena. Pri gostiteljih je največ pokazal M. Grandovec.

Jubilej kočevskega športa

Mesto ob Rinži proslavilo 75 let organizirane športne dejavnosti — Sokolski dom danes hram kulture

KOČEVJE — V prostorih Šeškovega doma v Kočevju je bila pred dnevi svetovna vojna izredno pestro in bogato dejavnost. V svojih vrstah je zbiral mlade, zavedne Slovence in bil nosilec športnega in kulturnega življenja kraja. Podobno vlogo je društvo odigralo tudi pred pričetkom II. svetovne vojne. Čeprav je bilo že leta 1931 v Kočevju ustanovljeno društvo »Kulturbund«, ki je širilo nacistične ideje, so sokoli neposredno pred vojno pričeli graditi Sokolski dom in ga 21. avgusta 1938 tudi odprli. Naključje je hotelo, da bo ta dom za vedno zapisan z velikimi črkami v zgodovino slovenskega naroda: v njem je bilo namreč od 1. do 3. oktobra 1943 zasedanje odposlancev slovenskega naroda in danes je ta dom, ki je kasneje dobil ime Dom Jožeta Šeška, kočevski kulturni hram.

M. GLAVONJIČ

ZLATA PLAKETA ZTKO — Za rezultate in delo v povojnem obdobju, ko se je kočevski šport postavil na noge, jo je iz rok predsednika kočevske ZTKO Toneta Prelesnika prejel Leo Smole (na desni).

SEMIČANI ZAKLJUČILI Z ODBOJKO

SEMIČ — V okviru športno-rekreativnih tekmovalj, ki jih tukajšnji TVD Partizan pripravlja med večjimi vasi in semiški krajevni skupnosti, se je pred kratkim končalo tekmovalstvo v odbojki. Sodelovalo je 8 ekip, zmagala je Kašča, sledili pa sta ji ekipi Semiča in Črešnjeveca. Tako v skupnem seštevku po štirih disciplinah še naprej vodijo Blokariji (35 točk) pred Kaško (32 t.) in Semičem (31 t.). V kratkem se bodo tekmovalci pomerili v smučanju, če ne bo dovolj snega, pa v kegljanju.

KMALU ZIMSKE IGRE UPOKOJENCEV

BOHINJ — 20. februarja bodo v Bohinju že 3. tradicionalne zimske igre slovenskih upokojenecv. Pomerili se bodo v veslalomu, ki bo na Kobli, in smučarskih tekih, ki bodo na Dobravi pri Bohinjski Bistrici, organizator tekmovalca pa je občinska Zveza društev upokojenecv Radovljica. Vsi, zainteresirani za nastop, dobijo vse potrebne informacije pri občinskih društvih upokojenecv, zadnji rok za prijave pa je 10. februar.

ŠPORT IZ RIBNIŠKE DOLINE

• Že nekako po običaju iz preteklih let je sneg tudi tokrat tisti, ki greni počitnice otrokom v Ribniški dolini. Čeprav je bilo organiziranih kar precej tečajev in oblik splošne rekreacije na snegu, se ta program v celoti ni realiziral. Smučišča na Danah, v Bukovici, Sodražici in še kje so tako navzlic počitnicam večidel samevala ali obratovala z zmanjšanimi kapacitetami.

• Ribniški nogometni klub je pred dnevi pripravil skupščino, na kateri so pretresli rezultate in delo minule sezone, ob tem pa se dogovorili tudi, kako naprej. V Dolenjski nogometni ligi so igralci zabeležili pričakovani uspeh, zasedli so 2. mesto, spomladi pa bodo skušali narediti še tisti odločilni korak do končnega uspeha in vstopa v republiško ligo. Udeleženci skupščine so pohvalili tudi organiziranost lige v malem nogometu, kjer pa je še nekaj pomanjkljivosti, ki jih bo potrebno v prihodnje odstraniti.

• Že 7. januarja so pričeli s pripravami na novo sezono tudi rokometiški ribniškega Inlesa, tretjevrščne ekipe SRL po jesenskem delu. Trener Nikola Rudič ima na vojo vse igralce iz jesenskega dela, izjema sta le T. Ilc, ki je odšel k vojakom, in Ambrožič, ki bo prenehal igrati. Tako zgodnji pričetek priprav brez dvoma kaže željo Ribničanov, da spomladi nadoknadijo zamujeno in se skušajo prebiti na vrh lestvice.

• Tudi letos bo na sporedu zimsko rokometno prvenstvo Ribnice, kola pa se bodo igrala ob petkih, 7., 14., 21. in 28. februarja. Organizator pričakuje udeležbo Itasa, Donita, Črnomlja, Mokra, Prul, DVZ Ponikev, Slovana, Grosupelj in dveh domačih ekip.

M. GLAVONJIČ

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 24. 1.

8.30 PERISKOP: Vojska
9.00 ŠPORTNIK BILI. 10. del
9.25 KJE. KAM. KAKO MED
POČITNICAMI
9.30 POSLEDNJA OAZA: Nadaljevanje vrste. 4. del jugoslovanske dokumentarne serije
10.00 DVORCI V HRVAŠKEM ZAGORJU. izobraževalna oddaja
10.25 RISANKA
10.35 NERED V NEBEŠKI PALAČI. kitajski film
17.20 — 23.40 TELETEKST.
17.35 POROČILA
17.40 OŽIVELE STRANI. 4. del. nizanke TV Skopje
17.55 SOKOLI. 13. del angleške nadaljevanke
18.25 OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA

18.40 RAČUNALNIŠKI INFORMACIJSKI SISTEMI: Evropski pogled na informacijske sisteme in procese. 3. del izobraževalne nizanke
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 VOJNA: Poklic vojskovanje. 3. del kanadske dokumentarne serije
21.00 NE PREZRITE
21.15 POD KRINKO. 3. del ameriške nizanke
22.00 DNEVNIK
22.10 SIBILA. 2. del ameriškega filma

DRUGI PROGRAM

17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Daj mi krila — 18.15 Družinski magazin — 18.45 Železi ste, pogledite —

19.30 Dnevnik — 20.00 Tretje uho (resna glasba) 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Slikar Petar Lubarda — 21.40 Ljubezenski trikotnik (švedski film)

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 Videostrani — 8.30 Daj mi krila — 9.00 Zimski šolski spored — 10.30 Poročila — 10.35 Zimski šolski spored — 12.30 Poročila — 13.45 Poročila. Prezri ste, pogledite — 16.00 Dober dan — 17.10 Videostrani — 17.20 Poročila. Kronika občine Reka — 17.45 Daj mi krila — 18.15 Družinski magazin — 18.45 Številke in črke — 19.05 TV koledar — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vihre vojne (2. del) — 20.55 Narodna glasba — 21.40 Dnevnik — 21.55 Kultura srca — 23.25 Poročila

DRUGI PROGRAM

13.30 Test — 13.35 Kako nazaj — 14.05 Miti in legende — 14.20 Otroška predstava — 15.20 Ubogi Joanide (romunski film) — 17.40 B. Pečić: Rešitelj (gledališka predstava) — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mini show portret — 20.30 Pisana beseda na hrvaških tleh — 21.20 Poročila — 21.25 Športna sobota — 21.45 Glasbeni večer

TV ZAGREB

8.45 Poročila — 8.50 Videostrani — 9.00 Zimski šolski spored — 10.30 Poročila — 10.35 Zimski šolski spored — 15.45 Sedem TV dni — 16.15 Narodna glasba — 16.45 Poročila — 16.50 TV koledar — 17.00 Košarka Zadar: CZ — 18.30 To je to — 19.30 Dnevnik — 20.00 Izdajalec (ameriški film) 21.35 Dnevnik — 21.55 Zabava vas Miroslav Ilić — 23.15 Poročila

21.30 ZAKONI. CASI ... DVA ZAKONA. dokumentarna oddaja
22.15 POROČILA

DRUGI PROGRAM

17.25 PJ v boksu Pulj: Priština — 18.25 Dediščina za prihodnost — 19.10 Prometni krog — 19.30 Dnevnik — 20.00 Novi Pacifik (4. del ameriške dokumentarne serije) — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Franz Liszt — 20.00 Hit meseca

18.25 PODRAVSKI OBZORNIK
18.45 NAŠA PESEM — MARIBOR 84
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 VIHRE VOJNE. 2. del ameriške nadaljevanke
21.00 OMIZJE
23.00 POROČILA

NSEEJU. nemška drama
Drama se odvija v Berlinu 20. januarja 1942. prizorišče pa je razkošna vila ob Wannseeju. Reinhard Heydrich, vodja glavnega oddelka za varnost Reicha, najožji Himmlerjev sodelavec in zaupnik, je povabil 14 vodilnih osebnosti Reicha na tajno konferenco. Edina točka je končna odločitev v zvezi z židovskim vprašanjem. Zapisnik s te konference so skupaj z drugimi dokumenti odkrili po mnogih letih in na njegovi osnovi pripravili dokumentarno dramo, gre torej za eno najpomembnejših in najtočnejše rekonstruiranih tajnih konferenc nacističnega režima.
21.30 INTEGRALI
22.45 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Benji. Zax in deček iz vesolja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Ladjarji — 21.50 Dnevi jazza 85 — 22.35 Povodi in sledi

DRUGI PROGRAM

16.25 Vsi na sneg — 17.25 Dnevnik — 17.45 »Fore i fazoni« (otroška serija) — 18.15 Rekonstruktivna urologija — 18.45 Rock festival Montreux 85 — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (4. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 EP v umetnostnem drsanju

TOZD Opekarna — Rudnik Globoko, Brežice

Komisija za delovna razmerja

objavlja

potrebo po delavcih za opravljanje del in nalog:

strojnega vzdrževalca

— 2 delavca — za nedoločen čas

Pogoji za sprejem: končana poklicna šola strojne ali druge ustrezne smeri in 1 leto delovnih izkušenj pri opravljanju navedenih ali sorodnih del in nalog. Prednost imajo kandidati s končano poklicno šolo za strojnega mehanika. Poizkusno delo je 3 mesece. Osební dohodek je 65.000 din

administratorja

v obratu Rudnik Globoko — za določen čas (zamenjava delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji za sprejem: končana poklicna šola administrativne smeri in 6 mesecev delovnih izkušenj pri navedenih ali sorodnih delih in nalogah. Poizkusno delo je 1 mesec. Osební dohodek je 48.000 din.

Naloge se opravljajo s polnim delovnim časom. Prijave zbira komisija za delovna razmerja v roku 8 dni po objavi razpisa. O izbiri bomo prijavljene kandidate pisno obvestili v 30 dneh po poteku razpisa.

63/4-86

OGLAS V DOLENJSKEM LISTU — USPEH

Dolenjski list je najbolj razširjen pokrajinski časopis v Jugoslaviji. Pokriva devet občin in izhaja v 29.000 izvodih.

Vse informacije o oglasih dobite po telefonu na številko 24-006, osebno pa se lahko oglasite pri nas v torek, sredo, četrtek in petek od 7. do 14. ure, v ponedeljek pa od 7. do 16. ure. Oglasi za tekočo številko morajo biti oddani najkasneje v torek do 8. ure zjutraj. Naslov: Germova 3, Novo mesto.

☎ 24-006

SOBOTA, 25. 1.

7.45 — 22.30 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 CIBIBAN SMUČA. 1. del
8.20 OŽIVELE STRANI. 4. del nadaljevanke
8.35 MITI IN LEGENDE — Biblijski miti: ZGODBA O TOBIJI IN SUZANI
8.50 PEDENJŽEP
9.20 PERISKOP
9.50 POTOVANJE SKOZI OSONČJE: Venerina tančica. 3. del ameriškega izobraževalnega niza
10.20 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: PREKMURJE. 1. del
10.50 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA: Začimba Indije, ponovitev 7. dela
11.15 SPOZNANO-NEZNANO, ponovitev
11.55 POROČILA
12.05 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SUPER VELESALOM (Ž). prenos iz Megeva
14.10 PRISLUHNI MO TIŠINI. oddaja za slušno prizadete
14.55 RIBJI OREL. kanadski mladinski film

ski film
16.25 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN: Orhideje ali kukavičnice. 13. del francoske serije
16.55 POROČILA
17.00 PJ V KOŠARKI — ZADAR: CZ. prenos
18.25 KNJIGA
18.55 SANKAČI. češkoslovaški kratki film
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 LEGENDA O CUSTERJU. ameriški film
Ameriški general Custer je v ameriški zgodovini zapisan kot vojskovođa v bojih proti Indijancem in njegova protislovna osebnost je že večkrat spodbudila razne biografije pa tudi filmske ustvarjalce, da ga predstavijo. Avtorji tega filma so hoteli predstaviti zgolj tisti »legendo«, ki ohranja njegov svetel lik, k čemer sodi tudi srečen konec. Ne gre torej za zgodovinsko resnico, ampak zgolj za western, v katerem junak iz zmage v zmago premaguje razne težave.

21.35 ZRCALO TEDNA
21.55 VIDEO GODBA
22.25 POROČILA

DRUGI PROGRAM

13.30 Test — 13.35 Kako nazaj — 14.05 Miti in legende — 14.20 Otroška predstava — 15.20 Ubogi Joanide (romunski film) — 17.40 B. Pečić: Rešitelj (gledališka predstava) — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mini show portret — 20.30 Pisana beseda na hrvaških tleh — 21.20 Poročila — 21.25 Športna sobota — 21.45 Glasbeni večer

TV ZAGREB

8.45 Poročila — 8.50 Videostrani — 9.00 Zimski šolski spored — 10.30 Poročila — 10.35 Zimski šolski spored — 15.45 Sedem TV dni — 16.15 Narodna glasba — 16.45 Poročila — 16.50 TV koledar — 17.00 Košarka Zadar: CZ — 18.30 To je to — 19.30 Dnevnik — 20.00 Izdajalec (ameriški film) 21.35 Dnevnik — 21.55 Zabava vas Miroslav Ilić — 23.15 Poročila

21.30 ZAKONI. CASI ... DVA ZAKONA. dokumentarna oddaja
22.15 POROČILA

DRUGI PROGRAM

17.25 PJ v boksu Pulj: Priština — 18.25 Dediščina za prihodnost — 19.10 Prometni krog — 19.30 Dnevnik — 20.00 Novi Pacifik (4. del ameriške dokumentarne serije) — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Franz Liszt — 20.00 Hit meseca

18.25 PODRAVSKI OBZORNIK
18.45 NAŠA PESEM — MARIBOR 84
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 VIHRE VOJNE. 2. del ameriške nadaljevanke
21.00 OMIZJE
23.00 POROČILA

NSEEJU. nemška drama
Drama se odvija v Berlinu 20. januarja 1942. prizorišče pa je razkošna vila ob Wannseeju. Reinhard Heydrich, vodja glavnega oddelka za varnost Reicha, najožji Himmlerjev sodelavec in zaupnik, je povabil 14 vodilnih osebnosti Reicha na tajno konferenco. Edina točka je končna odločitev v zvezi z židovskim vprašanjem. Zapisnik s te konference so skupaj z drugimi dokumenti odkrili po mnogih letih in na njegovi osnovi pripravili dokumentarno dramo, gre torej za eno najpomembnejših in najtočnejše rekonstruiranih tajnih konferenc nacističnega režima.
21.30 INTEGRALI
22.45 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Benji. Zax in deček iz vesolja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Ladjarji — 21.50 Dnevi jazza 85 — 22.35 Povodi in sledi

DRUGI PROGRAM

16.25 Vsi na sneg — 17.25 Dnevnik — 17.45 »Fore i fazoni« (otroška serija) — 18.15 Rekonstruktivna urologija — 18.45 Rock festival Montreux 85 — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (4. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 EP v umetnostnem drsanju

NEDELJA, 26. 1.

8.05 — 22.20 TELETEKST
8.20 POROČILA
8.25 ŽIV ŽAV
9.20 SOKOLI. ponovitev 13. dela
9.55 St. Anton: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SLALOM (M). prenos 1. teka
11.00 A. Ivanov: VEČNI KLIC. 4. del sovjetske nadaljevanke
12.25 SLALOM (M). prenos 2. teka
13.30 DRUŽINSKO PETJE NA KOROŠKEM

15.15 SLALOM (Ž). posnetek
16.00 F. Žižek: IPAVCI — Benjamin. ponovitev 2. oddaje nadaljevanke
16.25 POROČILA
16.30 ČRNI MONOKEL. francoski film (ČB)
18.10 TV KAVARNA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 G. Mihić: SIVI DOM. 3. del nadaljevanke
21.00 ŠPORTNI PREGLED

21.30 ZAKONI. CASI ... DVA ZAKONA. dokumentarna oddaja
22.15 POROČILA

DRUGI PROGRAM

17.25 PJ v boksu Pulj: Priština — 18.25 Dediščina za prihodnost — 19.10 Prometni krog — 19.30 Dnevnik — 20.00 Novi Pacifik (4. del ameriške dokumentarne serije) — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Franz Liszt — 20.00 Hit meseca

18.25 PODRAVSKI OBZORNIK
18.45 NAŠA PESEM — MARIBOR 84
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 VIHRE VOJNE. 2. del ameriške nadaljevanke
21.00 OMIZJE
23.00 POROČILA

NSEEJU. nemška drama
Drama se odvija v Berlinu 20. januarja 1942. prizorišče pa je razkošna vila ob Wannseeju. Reinhard Heydrich, vodja glavnega oddelka za varnost Reicha, najožji Himmlerjev sodelavec in zaupnik, je povabil 14 vodilnih osebnosti Reicha na tajno konferenco. Edina točka je končna odločitev v zvezi z židovskim vprašanjem. Zapisnik s te konference so skupaj z drugimi dokumenti odkrili po mnogih letih in na njegovi osnovi pripravili dokumentarno dramo, gre torej za eno najpomembnejših in najtočnejše rekonstruiranih tajnih konferenc nacističnega režima.
21.30 INTEGRALI
22.45 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Benji. Zax in deček iz vesolja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Ladjarji — 21.50 Dnevi jazza 85 — 22.35 Povodi in sledi

DRUGI PROGRAM

16.25 Vsi na sneg — 17.25 Dnevnik — 17.45 »Fore i fazoni« (otroška serija) — 18.15 Rekonstruktivna urologija — 18.45 Rock festival Montreux 85 — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (4. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 EP v umetnostnem drsanju

PONEDELJEK, 27. 1.

8.30 PERISKOP: Televizija
9.05 ŠPORTNIK BILI
9.30 KJE. KAM. KAKO MED POČITNICAMI
9.35 PUSTI ME NA MIRU
10.35 POMLAD ŽIVLJENJA. otroška drama
11.30 RISANKA
11.40 VESELA DVAJSETA LETA

Z LAURELLOM IN HARDYJEM. ameriški film
13.05 KJE. KAM. KAKO MED POČITNICAMI
17.15 — 23.05 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 CIBIBAN SMUČA. 2. del
17.50 PESMI IN ZGODBE ZA VAS: Zlata goska
18.05 MITI IN LEGENDE — Biblijski miti: JOBOVA KNJIGA

18.25 PODRAVSKI OBZORNIK
18.45 NAŠA PESEM — MARIBOR 84
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 VIHRE VOJNE. 2. del ameriške nadaljevanke
21.00 OMIZJE
23.00 POROČILA

NSEEJU. nemška drama
Drama se odvija v Berlinu 20. januarja 1942. prizorišče pa je razkošna vila ob Wannseeju. Reinhard Heydrich, vodja glavnega oddelka za varnost Reicha, najožji Himmlerjev sodelavec in zaupnik, je povabil 14 vodilnih osebnosti Reicha na tajno konferenco. Edina točka je končna odločitev v zvezi z židovskim vprašanjem. Zapisnik s te konference so skupaj z drugimi dokumenti odkrili po mnogih letih in na njegovi osnovi pripravili dokumentarno dramo, gre torej za eno najpomembnejših in najtočnejše rekonstruiranih tajnih konferenc nacističnega režima.
21.30 INTEGRALI
22.45 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Benji. Zax in deček iz vesolja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Ladjarji — 21.50 Dnevi jazza 85 — 22.35 Povodi in sledi

DRUGI PROGRAM

16.25 Vsi na sneg — 17.25 Dnevnik — 17.45 »Fore i fazoni« (otroška serija) — 18.15 Rekonstruktivna urologija — 18.45 Rock festival Montreux 85 — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (4. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 EP v umetnostnem drsanju

TOREK, 28. 1.

8.40 PERISKOP: Astronomija
9.15 ŠPORTNI BILI
9.40 KJE. KAM. KAKO MED POČITNICAMI
9.55 Adelboden: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — VELESALOM (M). prenos 1. teka
11.05 PUSTI ME NA MIRU
12.05 G. Mihić: MAMUTOVA KOST. drama
13.05 RISANKA
13.25 VELESALOM (M). prenos 2. teka
14.30 BELA GRIVA. francoski film (ČB)
15.10 KJE. KAM. KAKO MED POČITNICAMI

15.30 — 23.00 TELETEKST
15.45 POROČILA
16.00 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — VELESALOM (M). posnetek
17.20 SLAVNOSTNI KONCERT MLADOSTI
18.05 VSAK REGRAT DOBI ENKRAT LUČKO — portret ilustratorke Ančke Gošnik-Godec
18.25 SEVERNOPRIMORSKI OBZORNIK
18.40 RANA URA — ZLATA URA. dokumentarni film
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 KONFERENCA OB WAN-

NSEEJU. nemška drama
Drama se odvija v Berlinu 20. januarja 1942. prizorišče pa je razkošna vila ob Wannseeju. Reinhard Heydrich, vodja glavnega oddelka za varnost Reicha, najožji Himmlerjev sodelavec in zaupnik, je povabil 14 vodilnih osebnosti Reicha na tajno konferenco. Edina točka je končna odločitev v zvezi z židovskim vprašanjem. Zapisnik s te konference so skupaj z drugimi dokumenti odkrili po mnogih letih in na njegovi osnovi pripravili dokumentarno dramo, gre torej za eno najpomembnejših in najtočnejše rekonstruiranih tajnih konferenc nacističnega režima.
21.30 INTEGRALI
22.45 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Benji. Zax in deček iz vesolja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Ladjarji — 21.50 Dnevi jazza 85 — 22.35 Povodi in sledi

DRUGI PROGRAM

16.25 Vsi na sneg — 17.25 Dnevnik — 17.45 »Fore i fazoni« (otroška serija) — 18.15 Rekonstruktivna urologija — 18.45 Rock festival Montreux 85 — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (4. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 EP v umetnostnem drsanju

SREDA, 29. 1.

8.30 PERISKOP: Fotografija
9.00 ŠPORTNIK BILI
9.25 KJE. KAM. KAKO NA POČITNICI
9.30 PUSTI ME NA MIRU
10.30 G. Mihić: VSA ČUDA SVETA. drama
11.30 RISANKA
11.40 RDEČI BALON. francoski film
12.15 KJE. KAM. KAKO MED POČITNICAMI
15.45 — 22.25 TELETEKST
16.00 POROČILA
16.05 ROŽA ČUDOTVORNA. jugo-

slovanske otroške pesmi
16.20 M. Košuta: ŠTIRJE FANTJE MUZIKANTJE
16.55 PJ V HOKEJU — KOMPAS OLIMPIJA: PARTIZAN. prenos
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Film tedna: VIKTOR — VIKTORIJA. ameriški film
Izredno uspešni režiser Blake Edwards je znano zgodbo prestavil v Pariz tridesetih let, saj je to »razvrtno« mesto kot nalašč za zgodbo o Viktoriji, ki mora postati Viktor, da bi uspela v svetu show businessa in potem ob

pomoči svojega homoseksualnega prijatelja popolnoma uspe. Izvrstni igralški ekipo je uspelo režiserjeve domislice humorno in prepričljivo zaigrati.
22.10 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Benji. Zax in deček iz vesolja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Ladjarji — 21.50 Dnevi jazza 85 — 22.35 Povodi in sledi

DRUGI PROGRAM

16.25 Vsi na sneg — 17.25 Dnevnik — 17.45 »Fore i fazoni« (otroška serija) — 18.15 Rekonstruktivna urologija — 18.45 Rock festival Montreux 85 — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (4. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 EP v umetnostnem drsanju

ČETRTEK, 30. 1.

8.30 PERISKOP: Gledališče
9.00 ŠPORTNIK BILI
9.25 KJE. KAM. KAKO MED POČITNICAMI
9.30 PUSTI ME NA MIRU
10.30 D. Abramović: RIČET. TV drama
11.15 RISANKA
11.25 DEČEK S KAMELAMI. avstralski risani film
12.35 KJE. KAM. KAKO MED POČITNICAMI
17.15 — 22.35 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 ZGODBE O POLUHCU: Poluhce in bradatna nevesta
16.50 POTOVANJE SKOZI OSONČJE: Planet Zemlja. 4. del ameriškega

izobraževalnega niza
18.25 ZASAVSKI OBZORNIK
18.40 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITTA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 TEDNIK
21.10 C. Harrison: FREUND. angleška nadaljevanke
Sigmund Freud (1856—1939), oče psihoanalize, je bil brez dvoma eden največjih revolucionarnih mislecev 20. stoletja. Nadaljevanke se začnejo leta 1939 v Londonu. 83-letni Freud je na smrtni postelji. V sobi ga obkroža njegovo dunajsko pohištvo in stari pravci: »Vse je tu, le mene ni. V seriji je med drugim dobro prikazan Freudov

odnos do dveh pomembnih žensk, s katerima je bil v najbolj intimnih odnosih, pojavljajo pa se tudi drugi pomembni ljudje iz njegovega življenja: Breuer, Jung, von Fleischl, Fliess in drugi. Nadaljevanke ima šest delov.
22.10 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

16.25 Vsi na sneg — 17.25 Dnevnik — 17.45 »Fore i fazoni« (otroška serija) — 18.15 Rekonstruktivna urologija — 18.45 Rock festival Montreux 85 — 19.30 Dnevnik — 20.00 In življenje se nadaljuje (4. del italijanske nadaljevanke) — 21.00 EP v umetnostnem drsanju

SALONIT ANHOVO

POHITITE Z UGODNIM NAKUPOM GRADBENEGA MATERIALA NA KREDIT BREZ OBRESTI DO 28. FEBRUARJA 1986! VARČUJTE Z ENERGIJO, GRADITE ESTETSKO IN CENEJE!

**Ljubljanska banka
Gospodarska banka Ljubljana, n. sub. o.
Poslovna enota Kočevje**

Razpisna komisija za imenovanje vodje poslovne enote Kočevje
Ljubljanske banke — Gospodarske banke Ljubljana

objavlja

razpis za prosta dela in naloge

vodje Poslovne enote Kočevje

Za vodjo poslovne enote je lahko imenovana oseba, ki ima najmanj višjo strokovno izobrazbo ter 5 let delovnih izkušenj pri organizaciji poslovanja, zlasti na področju ekonomije, prava ali političnih ved, in ki — ima strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje nalog iz pristojnosti poslovnega organa, zlasti na področju OZD materialne proizvodnje ali bančnega poslovanja — se zavzema za dosledno razvijanje in utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov — ima ustrezne, moralno-politične vrline, ki izražajo celovitost strokovnih, družbenopolitičnih in moralno-etičnih meril, predvsem pa celovito oceno uspešnosti dotedanjega dela — izpolnjuje druge pogoje, določene z zakonom.

Mandat vodje poslovne enote traja 4 leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev in življenjepisom naj kandidati pošljejo v zaprtih ovojnica v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

Ljubljanska banka—Gospodarska banka Ljubljana
Poslovna enota Kočevje
Trg zbora odposlancev 66, Kočevje
z oznako »Za razpisno komisijo«.

O imenovanju vodje Poslovne enote Kočevje Ljubljanske banke Ljubljana bo razpisna komisija obvestila vse udeležence razpisa v 8 dneh po imenovanju.

45/4-86

**Zavod za izobraževanje kadrov in
produktivnost dela
Novo mesto, Ulica talcev 3 a, telefon 21-319;
21-640**

**vabi občane k vpisu
v naslednje izobraževalne oblike**

- Osnovna šola za odrasle od 1. do 8. razreda
- Tečaj tujih jezikov za odrasle po AV metodi
- Tečaj angleškega jezika za otroke od 1. do 8. razreda in nemškega jezika od 1. do 4. razreda osnovne šole
- Tečaj slovenskega jezika za pripadnike drugih narodnosti
- Začetni tečaji šivanja in krojenja
- Nadaljevalni tečaji šivanja in krojenja

Prijave sprejemamo do sredine februarja t. l., oziroma do popolnitve števila slušateljev v posameh oddelkih. Informacije dobite v tajništvu zavoda osebno ali po telefonu.

52/4-86

**Komisija za delovna razmerja Osnovne šole
Škocjan**

razpisuje

naslednja prosta dela in naloge za čas od 10. 2. do 30. 6. 1986:

**vzgojiteljica ali razredna učiteljica za delo v
celoletni pripravi otrok na šolo:**

- v 1. izmeni 1 delavka VZG, RU
- v 2. izmeni 1 delavka VZG, RU

Prijave pošljite v roku 8 dni na naslov: OŠ Škocjan, za komisijo za delovna razmerja.

51/4-86

**DO Varnost, o. sub. o., TOZD Varovanje
premoženja Kočevje, o. sub. o.**

VABI K SODELOVANJU
za opravljanje nalog in opravil:

NADZORNI VARNOSTNIK

Pogoji:
Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. srednja izobrazba varnostne smeri,
  2. dve leti delovnih izkušenj na takih ali podobnih delih,
  3. pozitiven odnos do razvoja samoupravnih odnosov,
  4. izpolnjevati mora pogoje, določene po pravilniku o organizaciji službe varovanja materialnih dobrin v OZD, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, državnih organih in o splošnih pogojih za opravljanje dejavnosti OZD, ki opravljajo storitve varovanja (Uradni list SRS št. 41/83),
  5. vozniški izpit B kategorije,
  6. urejene vojaške obveznosti,
  7. izpolnjevanje pogojev za nošenje orožja.
- Poskusno delo traja 90 dni. Osebn dohodek je določen po pravilniku o osnovah in merilih za razporejanje dohodka, čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Rok prijave je 8 dni po dnevu objave. Pismene ponudbe sprejema komisija za delovna razmerja TOZD Varovanje premoženja, Kočevje, Kidričeva 8. Prijavljene kandidate bomo obvestili o izidu izbire v 30 dneh.

57/4-86

ŽTO—TOZD za promet Ljubljana

vabi k sodelovanju kandidate za prekvalifikacijo v železniške poklice

1. premikač, zavirač, kretnik

Pogoji:

- končana osemletka
  - starost do 30 let
  - posebna zdravstvena sposobnost
- Usposabljanje traja 3 mesece. Nadomestilo osebnega dohodka v času usposabljanja znaša 30.000.- din, približni osebni dohodek na delovnem mestu je 80.000.- din.

2. prometno—transportni tehnik

Pogoji:

- končana 4-letna srednja šola
  - starost do 30 let
  - posebna zdravstvena sposobnost
  - znanje slovenskega jezika
- Usposabljanje traja 10 mesecev. Nadomestilo osebnega dohodka v času usposabljanja znaša 45.000.- din, približni osebni dohodek na delovnem mestu je 110.000.- din.

Delavcem nudimo dinamično delo, možnost napredovanja oziroma dodatnega izobraževanja, stimulativen osebni dohodek, urejeno družbeno prehrano, ugodnosti pri prevozu v vlakom v domovini in tujini, zdravstveno rekreacijo, možnost letovanja na morju, v toplicah in planinah, pomoč pri reševanju stanovanjskega vprašanja.

Vse prijavljene kandidate bomo povabili na razgovor v kadrovska službo.

Prijave sprejema kadrovska služba ŽTO—TOZD za promet Ljubljana, Trg OF 7, 15 dni po objavi.

46/4-86

**Nuklearna elektrarna Krško, p. o., Vrbina 12,
68270 KRŠKO,**

objavlja prosta dela in naloge

**SKLADIŠČNIKA UVOZNIH REZERVNIH
DELOV**

Pogoji:

- opravljena 4-letna srednja šola ekonomske ali tehnične smeri
  - 15 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
  - poskusno delo 2 meseca
- Kandidati naj pošljejo svoje vloge v 10 dneh po dnevu objave. Odgovore bodo prejeli v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

56/4-86

**OZD Avtopromet, gostinstvo in turizem
»GORJANCI«Novo mesto — Straža
Odbor za delovna razmerja**

objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

1. sistemski analitik
2. organizator—programer
3. vodja računovodstva
4. finančni knjigovodja
5. delovodja
6. več avtomehaničarjev

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- Pod 1: visoka ali višja izobrazba računalniške ali elektrotehnične smeri in 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj. Kandidat bo izbran za dobo štirih let.
- Pod 2: višja ali srednja izobrazba računalniške smeri in 2 oziroma 4 leta ustreznih delovnih izkušenj.
- Pod 3: višja izobrazba ekonomske smeri ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.
- Pod 4: višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.
- Pod 5: srednja izobrazba strojne smeri ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.
- Pod 6: poklicna šola ali IV. stopnja SUI ustrezne smeri.

Vsi moški kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok. Ponudbe z dokazili dostavite na naslov: OZD GORJANCI Straža, kadrovska služba, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

59/4-86

**Delovna organizacija Agrotehnika — Gruda,
proizvodnja, notranja in zunanja trgovina,
servisi, n. sol. o. Ljubljana, Titova 38 — 40**

Komisija za delovna razmerja
TOZD Proizvodnja, n. sol. o.
Ljubljana, Titova 40

objavlja

prosta dela in naloge v pitlišču govedi — farmi v Globokem pri Brežicah:

1. veterinar — tehnolog

Pogoji: visokošolska izobrazba — dipl. veterinar ter 2 leti delovnih izkušenj

2. delavec — hranilec in oskrbovalec živine

Pogoji: končana osnovna šola, opravljen izpit za vožnjo traktorja ter 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Pismene vloge sprejema DSSS kadrovska služba Ljubljana, Titova 38, 8 dni po objavi. Kandidate bomo obvestili v desetih dneh po izbiri.

47/4-86

**Kmetijska zadruga Trebnje
Baragov trg 3
Trebnje**

razpisuje

javno licitacijo

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Traktor IMT 558 v voznom stanju
Izključna cena 500.000 din
2. Traktor ZETOR 5418 s kabino, v voznom stanju
Izključna cena 900.000 din
3. Kombajn HEGEDORN za izkop krompirja
Izključna cena 500.000 din
4. Črpalko za pretok goriva
Izključna cena 50.000 din
5. Dvobrazdni plug IMT
Izključna cena 20.000 din

Prometni davek ni vračunan v ceni in ga plača kupec. Javna licitacija bo pred garažo Posestva KZ v Mokronogu v nedeljo, 26. 1. 1986, ob 10. uri. Ogled vseh sredstev bo istega dne eno uro pred pričetkom licitacije. Neposredno pred licitacijo morajo udeleženci plačati varščino v višini 10.000,00 din.

50/4-86

**Mercator—Kmetijska zadruga Krka Novo mesto — Kmetijska TZO »Suha krajina«
Žužemberk objavlja na podlagi sklepa
zadružnega sveta TZO**

JAVNO LICITACIJO
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

skladišče na parceli št. 45/2 k. o. Žužemberk s funkcionalnim zemljiščem in komunalno opremo.
Izključna cena je 2.156.259,50 din.

Licitacija bo v sredo, 29. januarja 1986, ob 12. uri pri skladišču Remont.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe z enakimi pogoji.

Interesenti morajo pred pričetkom licitacije vplačati kavcijo v višini 10% od izključne cene.

Davščine, ki jih je dolžan plačati kupec, niso vračunane v prodajno ceno.

Podrobnejše informacije dobite na upravi TZO Žužemberk ali po telefonu (068) 84-103.

54/4-86

**DO Komunalna Novo mesto, p. o.
Cesta komandatna Staneta 2**

objavlja
po sklepu komisije za medsebojna delovna razmerja
prosta dela in naloge:

1. zahtevno vzdrževanje kanalizacij in naprav za čiščenje odpadnih voda
2. zahtevna vodovodnoinstalacijska opravila
3. čiščenje poslovnih prostorov

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1:
— poklicna šola strojne ali elektro smeri
- 1 leto delovnih izkušenj
- poskusno delo 2 meseca
- pod 2:
— poklicna šola vodovodnoinstalacijske ali ključavničarske smeri
- 1 leto delovnih izkušenj
- vozniško dovoljenje B kategorije
- poskusno delo 2 meseca
- pod 3:
— dokončana osnovna šola
- poskusno delo 1 mesec

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in kratkim opisom dosežanj delovnih izkušenj pošljite v 8 dneh po objavi v časopisu splošno kadrovskemu sektorju DO Komunalna, Cesta komandatna Staneta 2, Novo mesto.

O izbiri bomo kandidate pisno obvestili v 30 dneh po izteku roka za sprejem prijav.

58/4-86

**KOVINARSKA, tovarna industrijske opreme
in konstrukcij Krško, n. sol. o.
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB**

objavlja prosta dela in naloge

**1. VODJE TEHNIČNE KONTROLE IN DEFEK-
TOSKOPIJE**

Pogoji: visoka ali višja izobrazba tehnične smeri in 3 oz. 5 let delovnih izkušenj, strokovni izpit, znanje nemškega ali angleškega jezika, sposobnost za organiziranje in vodenje kontrole.

Prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami na področju kontrole opreme in konstrukcij, ter preiskav materiala brez ali s porušitvijo.

**2. VODJE OBRATA DRUŽBENEGA
STANDARDA**

Pogoji: višja izobrazba gostinske, trgovske ali živilske smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Dela in naloge so za nedoločen čas in s trimesečnim poskusnim delom. Objava velja 8 dni po objavi. Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 30 dneh po izteku objavnega roka. Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: KOVINARSKA, Krško, Kadrovska splošna služba. Prijav brez priloženih dokazil ne bomo upoštevali.

55/4-86

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE TOK Gozdarstvo Sevnica

Na podlagi pravilnika o določanju količine lesa za domačo uporabo, ki je izdelan na osnovi 30. čl. zakona o gozdovih (Ur. list št. 16/74) ter 39. čl. Statuta TOK Gozdarstvo Sevnica, obveščamo vse gozdne posestnike, ki imajo gozdove na področju TOK Gozdarstvo Sevnica in njegovih kooperacijskih enotah:

KE Sevnica
KE Mokronog
KE Senovo
KE Kostanjevica
KE Brežice,

da prigrasijo sečnjo za leto 1986 v času od 15. februarja do 15. marca 1986 na naštetih kooperacijskih enotah. Kooperacijske enote pa bodo še na krajevno običajen način objavile prigrasitev sečnje, tako da bodo posestniki lahko prigrasili sečnjo po dosedanjem načinu. Gozdni posestniki naj prinesejo s seboj posestni list.

49/4-86

Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije

objavlja

prosta dela in naloge za nedoločen čas v upravi za notranje zadeve Novo mesto

1. tehničnega risarja

na postaji prometne milice

— končan program srednjega 4-letnega izobraževanja
— izpit za tehničnega risarja
— poskusno delo

2. administrativnega referenta

v oddelku milice Dolenjske Toplice in oddelku milice Žužemberk

— končan program srednjega 4-letnega izobraževanja administrativne smeri
— 1 leto delovnih izkušenj
— znanje strojepisja

3. snažilke

v oddelku skupnih služb UNZ Novo mesto (polni delovni čas) in oddelku milice Mokronog (3-urni delovni čas)
— osnovnošolska izobrazba
— poskusno delo

Poleg splošnih pogojev, ki jih morajo kandidati izpolnjevati po zakonu o delovnih razmerjih, zahtevamo, da izpolnjujejo vse pogoje iz 84. člena zakona o notranjih zadevah (da niso v kazenskem postopku, da niso bili obsojeni za kakršnokoli kaznivo dejanje iz nečastnih nagibov).

Pisne ponudbe z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi upravi za notranje zadeve Novo mesto, Jerebova 1, Novo mesto. O izidu objave bodo kandidati pisno obveščeni v 15 dneh po izbiri kandidata.

65/4-86

M Mercator - Rožnik

Delavski svet
Mercator Rožnik n. sub. o.
TOZD Gradišče n. sub. o.
Trebnje, Golijev trg 11

razpisuje

prosta dela in naloge

računovodje

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

— srednje ali višješolska izobrazba ekonomske smeri,
— 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj,
— imeti morajo ustrezne organizacijske sposobnosti ter izpolnjevati pogoje iz družbenega dogovora o kadrovski politiki

Dela in naloge so s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in se razpisujejo za 4-letno mandatno obdobje. Delavec je po poteku te dobe lahko ponovno imenovan za delavca s posebnimi pooblastili na način in po postopku, ki ga določata zakon in statut TOZD.

Delavcu nudimo dvosobno stanovanje v Trebnjem.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Mercator Rožnik n. sub. o. TOZD Gradišče n. sub. o. Trebnje, Golijev trg 11, v 15 dneh po objavi. O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijavi.

61/4-86

Osnovna šola XV. SNOUB — Belokranjska v Metliki

objavlja

prosta dela in naloge

1 čistilke

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Delo je v popoldanskem in večernem času. Nastop dela s 1. 2. 1986. Prijave sprejemamo 8 dni po objavi. Podrobne informacije v ravnateljstvu šole.

64/4-86

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

RAZPISUJE
JAVNO PRODAJO RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV

1. Hidravlično dvigalo LIV 2200 — ne brezhibno	Izključna cena 700.000 din
2. KOMBI IMV 1600 BR I. 1979 — vozen	120.000 din
3. Hidravlični vitel RIKO — 5 ton	200.000 din

Licitacija bo 4. 2. 1986 ob 9. uri v TOZD TRANSPORT IN GRADNJE v Straži.

Ogled možen dan pred licitacijo. Pred licitacijo je treba položiti 10-odst. varščino.

Na izlicitirano ceno se pod točko 1 plača prometni davek.

60/4-86

Srednja šola kovinarske in elektrotehnične usmeritve Krško, p. o., Krško, Hočevarjev trg 1

Komisija za medsebojna delovna razmerja

razpisuje

prosta dela in naloge za

finančno administrativnega delavca

Pogoji: srednja izobrazba ustrezne smeri, 1 leto delovnih izkušenj pri podobnih delih, znanje strojepisja, trimesečno poskusno delo.

Kandidati naj pošljejo prijave z ustreznimi dokazili o izobrazbi v petnajstih dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v petnajstih dneh po izteku razpisnega roka.

48/4-86

Osnovna šola Dragotin Kette Novo mesto, p. o.

Svet šole

objavlja

prosta dela in naloge

vzdrževalnih del na OŠ Dragotin Kette Novo mesto

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— najmanj III. stopnja izobrazbe.

Prednost imajo delavci, ki so usposobljeni za opravljanje mizarških del in imajo opravljen izpit za kurjača. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Poskusno delo traja 3 mesece.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: OSNOVNA ŠOLA DRAGOTIN KETTE, Ulica Milke Šobar 25, Novo mesto.

Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi razpisa.

62/4-86

ZAHVALA

Ob smrti drage sestre in tete

MARIJE
ŽUŽEK

Lobetova 40

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala gospodu župniku za opravljeni obred ter tov. Kranjčiču za poslovilne besede.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

TONETA SBILA

iz Gradca v Beli krajini

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali in nam stali ob strani, darovali cvetje in sveče, izrekli sožalje in pokojnika spremili na zadnji poti. Zahvala delovnim organizacijam Beti Metlika in pokojnikovim sodelavcem. Posebna zahvala gospodu župniku za lepo opravljeni obred in metliški godbi na pihala.

Vsi njegovi

Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel...
Ognja prepohn, poln sil,
neizrabljen k pokoju bom legel.
(Kosovel)

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi

MIRKO
MARJANOVIČ

iz Stranske vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vance in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili do njegovega preranega groba. Še posebna zahvala DO Mercator Ljubljana, GD Stranska vas, govornikom za poslovilne besede ter pevcem KUD Ruperč vrh za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta,
brata in starega ata, 57-letnega

JANEZA
BERGA st.

od katerega smo se poslovili 18. januarja 1986 na mirenem pokopališču, se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in sorodnikom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam s prisotnostjo lajšali bolečino, in vsem, ki so darovali cvetje in vence, pospremili pokojnega na zadnji poti, DO Kolinska, Mercator, KZ Trebnje, ZD Ivančna gorica, GD Mirna, ŽTP Novo mesto — Sekcija za vzdrževanje prog Trebnje, LD Veliki Gaber, zdravstvenemu osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, ki mu je lajšalo bolečine, govornikom za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Olga, sin Janez z družino, sin Jože, hčerka Martina in sestra Marija iz Avstralije ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta,
starega očeta, pradedka in strica

VIKTORJA
ROTARJA

iz Gotne vasi 61

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste se od njega poslovili, ga spremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Posebna zahvala sosedom, še posebej tov. Pušavcu za poslovilni govor, zdravnici dr. Mijočevi, zdravnikoma dr. Adamčiču in dr. Glušcu za zdravljenje in skrb med boleznijo. Hvala kolektivu ZK ŽITO — TOZD Pekarna Dolenjska in Labodu, pevcem, godbi na pihala in vaščanom Gotne vasi.

Žalujoči: otroci Slavka, Dragica in Janez z družinami

ZAHVALA

V 24. letu starosti nas je tragično in
mnogo prezgodaj zapustil naš dragi
sin, brat in stric

MARTIN
LUŽAR

iz Mrčnih sel 13

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje in nam kakorkoli pomagali. Še posebno se zahvaljujemo družinam Muhič in Bobnar iz Dolenjskih Toplic ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi župniku iz Koprivnice za opravljeni obred in pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoči: mama, sestra Martina, sestre Zinka, Geleca, Slavica, Ančka, Marija z družinami

*Trud in spropljenje —
bilo tvoje je življenje.*

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila draga
mama, stara mama in teta

**ALOJZIJA
MEDLE**

Doljni Suhor 1 a

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, ji podarili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala velja sovaščanom za podarjeni venec in nesebično pomoč. Hvala tudi delavcem KZ Krka in Metropolu za podarjene vence, pevskemu zboru iz Šmihela za zapete žalostinke in župniku za lepo opravljeni obred.

ŽALUJOČI: vsi njeni

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je po težki bolezn
ni zapustila naša draga mama, stara
mama, sestra in teta

**FRANCKA
GRIČAR**

Šalka vas 165

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem. Posebno se zahvaljujemo pevkam, duhovniku in vsem, ki ste našo mamo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je zapustil naš dra
gi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

**FRANC
KASTELIC**

iz Mirne peči 8

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje in ga spremili na zadnji poti. Zahvalo smo dolžni tudi kirurškemu oddelku novomeške bolnišnice, OŠ, govorniku za poslovilne besede in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

*Nenadoma si odšel od nas,
zapustil dom in družino,
brez slovesa odšel v tili dom,
v srcih naših pustil bolečino.*

ZAHVALA

V 54. letu starosti se je končala težka
življenjska pot našega dragega moža,
očeta in sina

**MARTINA
SINTIČA**

iz Črešnjevca pri Ostrcu

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu podarili cvetje in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala TOZDU ISKRA Kostanjevica na Krki in NOVOLESU-TOZD LIPA Kostanjevica na Krki za podarjena venca ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Alojzija, sinova Martin in Jože ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 80. letu nas je po težki bolezn
ni zapustil naš dobri mož, oče, stari
ata in praded

JOŽE JANEŽIČ

iz Zg. Mladetič

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za nesebično pomoč, vsem, ki so nas tolažili, nam izrekli sožalje in darovali cvetje. Posebna zahvala kolektivom Lisce in Jutranjke iz Sevnice, KPD Dob in Emoni-Dolenjki iz Novega mesta. Zahvaljujemo se tudi osebjem zdravstvenega doma Krmelj in Sevnica ter župniku za lepo opravljeni obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je nenadoma za
pustila naša draga mama in stara mama

**ANA
ADAM**

prej poročena CAJNAR

iz Jerneje vasi 11

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in sosedom za vseransko pomoč, izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter spremstvo na zadnji poti. Zahvalo smo dolžni DO BELT Črnomelj — DO AVTOOBNOVA Ljubljana, pevkam iz Dobljč, OZB Dobljče in kaplanu za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sinova Vinko in Stanko z družinama ter družini Cajnar in Birschelbach

V SPOMIN

23. januarja bo minilo žalostno leto,
odkar te ni več med nami, dragi mož in
skrbni oče

**JOŽE
MEŽIČ**

zidarski mojster v pokoju
Grzeča vas 22

Naša samota in bol sta večna, kot je večna zemlja, ki te pokriva.

Vsi tvoji

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezn
ni zapustil dragi mož, oče,
brat in stric

**JOŽE
VOVKO**

iz Vel. Poljan

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Hvala osebjem Doma starejših občanov iz Novega mesta, kolektivu IMV in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Ivanka, sin Jože, hčerka Ivica in ostali sorodniki

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je za vedno za
pustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast
in svak

**JOŽE
KAJIN**

iz Vinice 42 a pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč in tolažbo v teh težkih trenutkih, za izraženo sožalje, za pokojnemu podarjene vence in cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala organizaciji ZB Vinica, tov. Jakiču za poslovilni govor pred domačo hišo ter komandantu tov. Pezdircu iz Ljubljane za govor ob odprtem grobu, GD Vinica, DO PIONIR Novo mesto, Rudniku Kanižarica, OŠ Vinica, godbi iz Črnomlja ter župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: žena Ana, hčerka Marija z družino ter ostalo sorodstvo

*Nikjer ne slišimo tvoj glas,
le tišina je okoli nas,
a v srcu tvoj spomin živi,
povsod si z nami, ata, ti.*

V SPOMIN

**ALOJZA
SKOLA st.**

Blato pri Trebnjem

17. januarja mineva leto, kar si mnogo prezgodaj in za vedno zapustil svoj dom, ki si ga tako ljubil, in nas pustil same v tih bolčini. Vsem, ki so te imeli radi, ki ti krasijo prerani grob in prižigajo sveče, iskrena hvala!

Vsi, ki smo te imeli radi

*Če bi solza tebe, očka, obudila,
te ne bi črna zemlja krila.*

V SPOMIN

12. januarja je minilo leto žalosti,
odkar nas je za vedno zapustil naš ljubi
mož in očka

**FRANC
LUZAR**

iz Novega mesta, V brezov log 36

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob.

Žalujoči: žena, hčerka in sin

ZAHVALA

V 73. letu nas je za vedno zapustil naš
dragi mož in oče

**ANTON
LOVŠIN**

iz Križevske vasi pri Metliki

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje in vence, izrazili sožalje ter pokojnika spremili na zadnji poti, vaščanom, GD Križevska vas, PTT podjetju Novo mesto, ZB Metlika, TOZD Varnost Novo mesto, duhovniku za opravljene obrede ter Guštinu za poslovilne besede. Posebno se zahvaljujemo za pomoč v času bolezn osebjem ZD Metlika in nevrološkega oddelka bolnišnice v Novem mestu.

Žalujoči: žena Julijana in otroci Marija, Tonka in Tone z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 73. letu nas je po hudi in dolgotrajni
bolezn zapustila naša draga teta

**ALOJZIJA
JORDAN**

iz Vel. Bučne vasi 20

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam izrekli sožalje, pokojnici darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo sosedom za pomoč, govornikom tov. Potočarju in tov. Dragmanu za izrečene poslovilne besede, organizaciji ZB Bučna vas, godbi, pevcem za zapete žalostinke, ŽTP TOZD UVP Novo mesto ter kolektivu Doma starejših občanov v Šmihelu.

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

13. januarja je minilo leto dni žalosti in
bolečine, ko nam je kruta smrt iztrgala
našega dragega moža in očeta

**GAŠPERJA
JAKŠETA**

s Potoka pri Straži

Ne moremo in ne moremo sprejeti resnice, da te nikoli več ne bo v naš dom, ki je brez tebe tako prazen in pust. Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov grob, mu prinašate cvetje in prižigate svečke v njegov spomin.

Žena Pepca in hčerka Damjana z družino

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KUPIM samonakladalno prikolico in BCS ali njegovo podobno. Spodnji Brnik 40, 64207 Cerklje na Gorenjskem, Cveto Gole.

FRANC STARIC, Stara gora 1, Mirna, opozarjam vse, da me ne zalijo kot »finkcl«, ser sem uradno Staric. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

posest

UGODNO prodam starejšo hišo z vodo, elektriko ob glavni cesti Dolenje Dol pri Škocjanu. Informacije pri Francu Jožef, Šmarješke Toplice.

PROBAM v Ornuški vasi 9, Trebelno, posestvo ali razprodaj po parcelah. Galič, Malenska vas 11, Mirna peč.

obvestila

HITRO, POCENI IN Z GARANCIJO, popravilam vse gospodinjne stroje in elektromotorje. Tel. 25-393 od 16.—22. Se priporočam!

SADNE IN TRSNE SADIKE vseh vrst prodajam po ugodni ceni vsako soboto in nedeljo na Vivodini 13. Kata Vrbanek, tel. (047) 76-800. 29/3-86

OBVEŠČAM, da sprejemam naročila za 4-tedenske piščance, bele, rjave in grahaste. Jablan 23, Mirna peč.

čestitke

LEOPOLDU RAJKU iz Gabrja pod Gorjanci želimo za 50. rojstni dan veliko zdravja in zadovoljstva ter dober pogled žena Antonija, sin Ladislav in hčerka Helena.

Dragemu možu in očetu VINKU VIRANTU iz Krškega želimo za dvojno praznovanje še veliko sreče in zdravja, enako tudi sinu Vinku ter staremu očetu VINKU VIRANTU za god, žena Marija, sin Slavko s svojo izvoljenko Ireno in Branko.

Mami MARIJI NOVAK iz Uršnih sel vse najlepše za 75. rojstni dan vsi njeni.

Dragemu možu, očetu, staremu očetu in dedku VINKU VIRANTU iz Polja pri Krmelju želimo vse najboljše za njegov god, veliko zdravja in zadovoljstva. Žena Marija, sinova Jože in Vinko z družinami, vnuki ter pravnuki.

OGLAS V DOLENJSKEM LISTU — ZANESLJIV EKONOMSKI USPEH 24-006

preklici

STANE LONGAR, Stranska vas 1, Žužemberk, prepovedujem prodajo živine in kmetijskih strojev JOŽETU LONGARJU, dokler ni sodnijsko rešeno.

IVAN ŽLOGAR, Bušinja vas 4, Suhor, opozarjam STEPANOVE, Bušinja vas 8, in prepovedujem delanje kakršnekoli škode po mojem vrstu ob hiši. V nasprotnem primeru jih bo sodno preganjal.

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in sestra

MARIJA TRATAR

s Trstenika 22

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za vso pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence in spremstvo na zadnji poti, sodelavcem IMV—TOZD Mirna, Slovenijales DSSS Ljubljana in HP Kolinska — TOZD Mirna. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za opravljeni obred, gospodu dekanu za poslovilne besede, šentrupeškimi pevci za lepo zapete žalostinke in tov. Strmoletu za poslovilni govor.

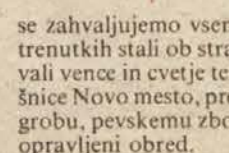
Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA KOPORCA

s Ceste 1

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, pisno in ustno izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala zdravniškemu osebju bolnišnice Novo mesto, predstavniku društva upokojevcem Velika Loka za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevskega zboru iz Velikega Gabra, OOS Novoles Straža, Elektru Koper in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: žena Pepca, sinova Alojz in Jože, hčeri Olga in Marija z družinami ter ostalo sorodstvo

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 23. januarja — Rajko Petek, 24. januarja — Felician Sobota, 25. januarja — Darko Nedelja, 26. januarja — Pavla Ponedeljek, 27. januarja — Janez Torek, 28. januarja — Peter Sreda, 29. januarja — Franc Četrtek, 30. januarja — Martina

LUNINE MENE

26. januarja ob 1.32 — ščip

BREŽICE: 24. in 25. 1. francoski film Sokol napada. 24. 1. danski film Seksualne fantazije. 26. in 27. 1. ameriški film Boter. 28. in 29. 1. jugoslovanski film Ljubezben. ČRNOMELJ: 23. in 26. 1. nemški film Divje noči gospe O. 24. 1. ameriški film Nočna izmena. 26. 1. italijanski film Reka velikega aligatorja. 28. 1.

mali oglasi

službo dobi

ZAPOSLIM KV mizarja po dogovoru. OD nad 70.000 din. Mizarstvo GORIŠEK, Groblje, Šentjernej, tel. 32-182.

SPREJMEM frizersko pomočnico z nekaj prakse. Frizerski salon BEC, Muzejska 3, Novo mesto.

FRIZERSKO POMOČNICO sprejme salon PUCELJ Novo mesto. Kom. Staneta 26, tel. 21-172.

ZAPOSLIM KV mizarja po dogovoru. Osebnih dohodok 70.000 din. Anton Berk, Prelesje 27, Šentrupert. K SODELOVANJU vabim šivilje ali ženske, večše šivanja. Lahko v popoldanskem času. Tel. 58-641, Modni salon PER, Metlika.

PARKETARJA, KV ali PK, zaposlim za dela v Ljubljani. Telefon (068) 22-687, od 13. ure dalje.

TAKOJ zaposlim KV mizarja ali fanta za pričetev. Interesenti, ki imajo veselje do lesa, naj se zglasijo na naslov: Splošno mizarstvo, Dolenjske Toplice 224, ali na tel. (068) 85-805. Zaposilnega preskrbljeno.

AVTOKLEPARJA zaposlim. Naslov v upravi lista (279/86).

službo išče

IŠČEM zaposlitev za 4 ure na dan. naslov v upravi lista (275/86).

stanovanja

DVOSOBNO mansardno stanovanje z garažo v Trebnjem prodam. Ponudbe pod šifro: »PRIVAT HIŠA«.

NAJMEM garsonjero ali enosobno stanovanje v Novem mestu. Možnost predplačila. Telefon 24-140.

DEKLE NUJNO išče ogrevano in opremljeno sobo v Novem mestu. Telefon 23-653 interna 16, dopoldne.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA DIC, tozđ Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJICE LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje. IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Tone Jesenko. UREDNIŠKI ODBOR: Drago Rustija (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Anton Jakše (vodja novinarskega servisa in EPS), Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 80 din. Letna naročnina 3.000 din. Za delovne in družbene organizacije 6.000 din, za tujino 20 ameriških dolarjev oz. 50 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) — Devizni račun 52100-620-970-257300-128-4405/9 (Ljubljanska banka — Temeljna dolenska banka Novo mesto). OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 900 din, za razpise, licitacije ipd. 1.200 din, 1 cm na prvi ali zadnji strani 1.800 din. Vsak mali oglas do 10 besed 600 din, vsaka nadaljnja beseda 60 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK Novo mesto 52100-603-30624. Naslov: Dolenjski list 68001 Novo mesto, Germova 3, p. p. 33, telefon uredništva (068) 23-606 in 24-200, telefon novinarskega servisa 23-610, telefon ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka 24-006. — Nenarodenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, tozđ Grafika, Novo mesto — Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ameriško-francoski film Atlantic City. 30. 1. ameriški film Kralata kača. KRŠKO: 26. 1. italijanski film Kariera policajke. 28. 1. španski film Učenke madame Olge. 29. 1. francoski film Po prvi ljubezni. NOVO MESTO — DOM KULTURE: 23. 1. filmsko gledališče — jugoslovanska drama Nekaj vmesnega. Od 24. do 26. 1. ameriški pustolovski film Specialni agent (ob 16. in 18. uri). Od 24. do 26. 1. japonsko-nemški film Žena z rdečim klobukom (ob 20. uri). Od 27. do 29. 1. ameriška grozljiva Nevidne sile. 29. in 30. 1. ameriški glasbeni film Škrlatni dež. Počitniški program: 27. 1. hongkonška komedija Varnost zagotovljena. 28. 1. ameriški znan. fant. film Imperij vrača udarec. 29. 1. ameriška komedija Stan in Olio. 30. 1. ameriški akcijski film Plavi grom. Vse predstave so ob 11. uri. NOVO MESTO — DOM JLA: Od 24. do 26. 1. ameriški film Footloose. Od 27. do 29. 1. hongkonški film V vohunovih krempljih. SEVNICA: 23. 1. film Past v Montani. 24. 1. film Ljubezben mora umreti. 25. in 26. 1. film Lov za izgubljenim zakladom. 29. in 30. 1. film Ljudje proti.

UGODNO prodam kombi IMV 1600, letnik 1977, in ZASTAVO 125 P, letnik 1977, neregistrirano. Franc Trampe, Gor. Lakinice 5, 68230 Mokronog. MOTOR APN 6, star eno leto, prodam. Tel. 21-912. 126 P, karamboliran spredaj, lahko po delih, prodam. Panič, Ipravčeva 10, Brežice. ZASTAVO 750, letnik 1974, neregistrirano, v voznem stanju, prodam za 4 SM. Župan, Brezje 1, Šentjernej. ZASTAVO 1300, letnik 1976 de luks po delih prodam. Tone Strahan, Bršljin 53, Novo mesto. ZASTAVO 750, letnik 1974, registrirano do novembra, in avtomatske varnostne pasove prodam. Dušan Kraševac, Podturn 51/a, Dolenjske Toplice. Z 101, letnik 1979, karambolirano, ugodno prodam. Igor Gorjup, Ribjek 5, Mokronog. Zelo ohranjeno DIANO prodam. Metka Kovačič, tel. 20-347. PROBAM moped APN 4. Cena 5 M. Lahko tudi zamenjam za fiat 750 z doplačilom 8 M. Pogoj, da je registriran. Jože Dornik, Gorjanska 12, Kostanjevica na Krki. ZASTAVO 750, letnik 1976, in FORD taunus 15 M TS coupé prodam. Slavko Pungersič, Dule 11, Bučka. PROBAM ZASTAVO 101 GTL (5 vrat), staro dve leti, prevoženih 15000 km. Thorževski, Volčičeva 49 a, Novo mesto, v popoldanskih urah. Z 750, letnik 1979, prodam. Barbič, Šmihel 22, Novo mesto. Z 750, letnik 1985, prodam. Dol. Nemška vas 48, Trebnje. Z 750, letnik 1979, prodam za 23 SM. Tel. 56-645. Z 101, karambolirano, prodam. Informacije na telefon 23-163 dopoldne, 26-649 popoldne. PROBAM MAN 635 kiper, registriran. V račun vzamem traktor Tomo Vinkovič. Franc Blaznik, Boštanj pri Sevnici. Z 101, letnik 1976, prodam. Jože Preseren, Vrh pri Pahi 9, Otočec. OPEL KADETT karavan, letnik 1970, prodam za 170.000 din. Telefon (068) 22-687, od 13. ure dalje.

kmetijski stroji

TRAKTOR TV 522 s plugom in branimi prodam. Ogljed popoldne: Marjan Gnidovec, Sela pri Ajdovcu 3, Dvor. PROBAM Pasquali (30 KM), 76. Niko Štrucelj, Mavrlen, Črnomelj, tel. 51-297. PROBAM dobro ohranjeno kosilnico BCS 127 in konja, starega 10 let. Bahor, Griblje 9, Gradac v Beli krajini. TRAKTOR Tomo Vinkovič 731 prodam. Nande Kovačič, Javornik 9 pod Joštom nad Kranjem. PROBAM traktorski prednji čelni nakladač SIP, nov, za zetor. Ivan Hočevar, 68212 Velika Loka 15. PROBAM puhalnik za seno. Cena 7 SM. Jože Mohor, Cerovo 2, 61290 Grosuplje. KOSILNICO Gorenje — rex univerzal z rotacijskim plugom prodam. Cena po dogovoru. Franc Možek, Titova 112, 68281 Senovo. PROBAM samonakladalno SIP 17 m³, odlično ohranjeno, in nov traktorski obračalnik SIP 2050. Viki Novak, Jablanca 9, 68294 Boštanj, tel. (068) 82-766, od 18. do 19. ure. PROBAM traktor Ursus 360 ter TAM 2001. Srednji Globodol 6, Mirna peč. TRAKTOR Zetor 35 — 11 S traktorsko kosilnico ULT prodam. Knapelj, Grmovlje 4, Škocjan. TRAKTOR TV 730 s plugi prodam. Draginc, Konec 11, Novo mesto. PROBAM enosni traktor Agria diesel (10 konj), frezo, plug in prikolico. Jože Rangus, Reslova 2, Šentjernej. TRAKTOR Ursus (60 KS, 150 delovnih ur) prodam ali zamenjam za manjši traktor. Furar, Šmalčja vas 14, 68310 Šentjernej. URSUS 335 C in koso prodam. Starešinič, Cerkvišče 14, Gradac. Je v dobrem stanju. KOSILNICO BCS (diesel) in seno prodam. Franc Urbič, Dol. Dobrava 12, Trebnje. TRAKTOR Hanomag (24 KM) s koso in hidravliko, registriran, prodam. Gor. Polje 17, Straža — Novo mesto. PROBAM originalno traktorsko koso za Zetor, tip 20 11, in kupim kabino ali lok za Zetor 20 11. Naslov v upravi lista (278/4). TRAKTOR Ursus 35 prodam. Martin Sekula, Uršna sela 18. TRAKTOR STEIER, starejši tip, (30 KM), s koso in hidravliko prodam. Alojz Gorišek, Dobe 24, Kostanjevica na Krki. TRAKTOR ŠTÖRE 402 super prodam. Roman Tomažin, Zameško 7, 68310 Šentjernej.

prodam

PROBAM glasbeni center Grundig RPC 200. Javite se na tel. 44-697 od 18. ure dalje. Cena po dogovoru. PROBAM črno-beli televizor Gorenje. Pust, Daljni vzh, Novo mesto.

kupim

KUPIM školjko za wartburg. Jože Tomažin, Raka 84. KUPIM prašiča, okoli 150 kg težkega. Tel. 25-115. KUPIM avto kadet od leta 1977 do 1980. Jože Virč, Čateška ulica 20, Čatež pri Brežicah. KUPIM manjšo opuščeno hišo, lahko tudi v bolj odročnem kraju. Zdenka Novak, Celovška 159, Ljubljana. KUPIM manjše kmečko gospodarstvo s hišo, hlevom in ohišnico — od 20 arov naprej — v okolici Brežic, Dobove ali Čateža. Ponudbe na naslov A. Kreiziger, Zagreb, Dežmanova 1.

Bolečino težko izraziš z besedami,
lahko jo grenko občutiš.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi sin in brat

STANE
MAVSAR

s Potovega vrha 41

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili do njegovega preranega groba. Posebno se zahvaljujemo IMV Novo mesto — TOZD Tovarna prikolic, TOZD Tehnoservis in OZK Novo mesto. Istočasno se zahvaljujemo GD, OZSMS Potov vrh — Slatnik, govornikom za poslovilne besede, pevcem in godbi. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: oče Stanislav, mama Antonija, brata Drago in Jože ter ostalo sorodstvo

Če solza mrtve bi budila,
ne bi tebe, dragi Janez,
črna zemlja krila.

ZAHVALA

Komaj v 23. letu starosti nas je tragično zapustil naš ljubi sin, brat in stric

JANEZ
PILETIČ

iz Dol. Stare vasi 29

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje ter pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in strežnemu osebju intenzivnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, DO IMV—servisa TOZD TRANSPORT Novo mesto, Domu za učence Majde Šilc Novo mesto, mladincem in vaščanom iz Dol. Stare vasi, gasilcem in KD Šentjernej. Hvala gospodu župniku za lepo opravljeni obred, govornikoma za poslovilne besede in cerkvenemu pevskemu zboru za zapete žalostinke. Še enkrat vsem najlepša hvala!

Žalujoci: mama, ata, brat Drago in sestra Marina z družinama ter Zvonka in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža in očeta

JOŽETA
ANDERLIČA

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in ostalim prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo pevskemu zboru, govorniku ZB za poslovilne besede in župniku za tolažilne besede ter opravljeni obred.

YSI NJEGOVI

Šentrupert, Celovec, 23. januarja 1986

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustila naša drama
mama

MAGDA LES

roj. ZUPANC

iz Novega mesta

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so darovali vence in cvetje ter spremili pokojno na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je za vedno
zapustila

FRANČIŠKA
HRAPOT

iz Stranske vasi 19 pri Novem mestu

Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice in tete se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, vence in izraze sožalja. Hvala dr. Vodniku za dolgoletno zdravljenje, gospodu župniku, gasilcem in govornici za besede, izrečene pred odprtim grobom, ter sodelavcem IMV Novo mesto.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila nad-
vse dobra mama, babica, prababica,
sestra in teta

FRANČIŠKA
HOČEVAR

s Krke 5

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v težkem trenutku, nam izrazili sožalje, darovali cvetje ter pokojnico spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivu Varnost, Pekarna in ŠCG za podarjeno cvetje ter duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

24. januarja bo minilo leto, polno bol-
očin, žalosti in praznine v naših srcih,
odkar smo tragično izgubili našega
ljubega

DARKA
POTOČARJA

Tako rad je prihajal domov. Tokrat mu je smrt prekrizala pot. Ostali smo sami.

Vsi njegovi

Laze, Novo mesto, Ljubljana

ZAHVALA

Ob smrti naše ljube mame

MARIJE VOVKO

Brezje 2 pri Brusnicah

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani v njenih zadnjih urah in jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, nam ustno in pisno izrazili sožalje. Posebna hvala Domu starejših občanov Novo mesto, Pivovarni Union—DC Novo mesto ter ZZB Brusnice.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, stare mame, babice

FRANČIŠKE
DOLENŠEK

iz Znojil 1, Studenec

se pristrčno zahvaljujemo za vsestransko pomoč sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih karkoli pomagali, ustno ali pisмено izrazili sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojnico pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini Novšak za nesebično pomoč ter kaplanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: sinovi Franc, Jože in Alojz z družinami ter hčerke Frančiška, Pepca, Milka in Anica z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi našega očeta in dedka

ŠTEFANA
SIMONČIČA

z Blance 5

se zahvaljujemo sosedom, gasilcem, pevcem ter Dragu Mirtu za izrečene poslovilne besede in vsem, ki so pokojnemu darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala gospodu duhovniku za opravljeni obred.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in stric

FRANC GRČAR

Boštanj 18

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste mu darovali cvetje, za maše, nam izrekli sožalje ter spremili pokojnika na zadnji poti, prav tako se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljeni obred.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob izgubi naše mame

ANE
OBŠTETAR

iz Mačkoveca pri Dvoru

se pristrčno zahvaljujemo kirurškemu oddelku in oddelku za intenzivno nego bolnice Novo mesto za skrb in lajšanje bolečin. Prav tako se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem in podjetju Gorjanci za podarjene vence, izrečeno sožalje in pomoč. Lepa hvala tudi župniku za opravljeni obred.

VSI NJENI

Mavrice so mile se zgubile,
zvezde so svetile in ugasnile,
sonce se prijazno je razgrela,
a še njega mi je z neba vzelo.
(Radičević)

V SPOMIN

MARTIN
MIKOLIČ

iz Vel. Brusnic 41

17. januarja je minilo žalostno leto, odkar si nas zapustil, v naših srcih pa boš večno živel.

Žena Milka, sinova Martin in Silvo, hčerki Darja in Milena z družinama, brat in sestra

Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni hotelo.

V SPOMIN

Te dni mineva žalostno leto, odkar smo izgubili ljubljeno mamo
in staro mamo

TONČKO KUNSTELJ

iz Mokronoga

ter sedem let, odkar nas je zapustila predraga sestra in teta

CVETKA KUNSTELJ

iz Mokronoga

Hvala vsem, ki se jih spominjate!

VSI NJUNI

LADO JAVORNIK

Kadar Lado Javornik ni v krojilnici ali v proizvodni dvorani Krojaškega podjetja v Trebnjem, je prav gotovo na poti za poslom ali materialom. Tip pisarniškega direktorja mu je povsem tuj. Pa drugače tudi biti ne more: v delovni organizaciji, kjer je zaposlen kakšnih trideset delavk, je treba poprijeti za vsako delo. No, plača za to je ena sama. A vse to Javornik niti ne moti, bolj kot osebnih dohodkov ga zanima uspešnost delovne organizacije. Uspeh poraja zadovoljstvo, to pa je več vredno kot še tak denar.

Tega ni rekli, a čutili je iz njegovega pripovedovanja in vsakdanjega ravnanja. In če ne bi ravnal tako, nemara lani ne bi dobil plakete občine Trebnje. To priznanje pa mu pomeni veliko več, ker je rojen Novomeščan in se na delo v Trebnje vozi že celih 23 let. Pa še kakšnih 10 let namerava vztrajati pri tem poslu, ki je vse prej kot hvaležen.

»Ko sem pred dvajsetimi leti prihajal v Trebnje, se mi je zdelo, da bom ostal leto ali dve. Potem pa se je zasukalo tako, da sem kar ostal. Pa ni bilo lahko začeti v Trebnjem. Delavnice smo imeli v kakšnih 20 kvadratnih metrov veliki sobici, kjer se celo sedanja trgovina stepa s prostorsko stisko. Dela-

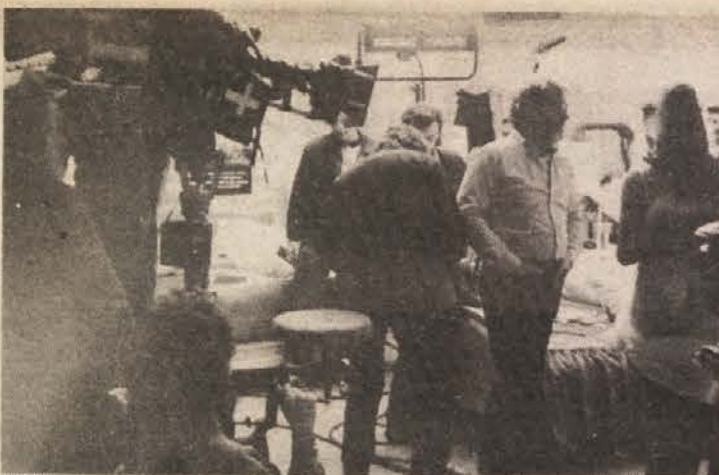
li smo obleke izključno po meri. Nikakor se nismo mogli izmotali iz težav. Tako majhni nismo mogli kar začeti graditi, izjavili so se tudi poskusi s serijsko proizvodnjo konfekcije. Pa smo našli rešitev in le lotili izdelovanja uniform. Za miličnike, poštarje, godbenike, pevce itd. Z vsemi našimi odjemalci smo vzpostavili tesne poslovne odnose. Z republiškim sekretariatom za notranje zadeve nam ni treba imeti niti pogodbe. In sploh nobenih posebnih dogovorov ni treba. Mi točno vemo, kdaj neha četrti letnik šole v Tacnu, ko je treba narediti uniforme. In tega se moramo držati,« pripoveduje Javornik.

Krojaške obrti se je izučil v Novem mestu, kjer je po odsluženju vojašni služboval v vojaškem podjetju Obrtnik.

Pri tem se nasmeje, češ: »Ne morem se rešiti uniform. Kasneje se je šolal še v Mariboru, kjer je pridobil še veliko znanja. Prav te stare šole pogreša. Iz usmerjenega izobraževanja namreč v krojaško podjetje ne dobe in ne dobe pravih krojačev. Medtem ko so se nekaj vajenci pri mojstrih starega kova tako rekoč mimogrede naučili delati hlače, zdaj mnogi »usmerjenci« ne znajo niti ravnega šiva potegniti, kakor je treba.

»Pri nas smo bili vedno varčni,« pravi Javornik in pri tem misli na podjetje. »Za nove proizvodne prostore, v katere smo se vselili pred sedmimi leti, smo večino denarja sami privarčevali. Tudi za opremo, ki jo sproti posodabljam, imamo svoj denar. Sicer pa smo v težjem položaju, kakor so zasebni obrtniki. Če hočejo oni kupiti kos opreme, skočijo čez mejo, nas pa čaka za navaden šivalni stroj enaka birokratska procedura, kot če bi uvažali atomsko električno, pravi Javornik, ki je znan tudi po tem, da nima dlake na jeziku.

J. SIMČIČ

TIŠINA, KAMERA TEČE — Za mesec dni so se sobe gradu Otočec spremenile v filmski studio. Na sliki: v ponedeljek dopoldne je tekel že osmi snemalni dan. (Foto: J. Pavlin)

Na Otočcu filmski studio

Na Otočcu snemajo koprodukcijski film »Akademija za princeske« — Film bo reklama za naš turizem

OTOČEC — Poslopje srednjeveškega gradu Otočec je že od srede januarja pravi filmski studio. Hodniki so prepreženi s kulisami, kabli, reflektorji in drugo navlakom, potrebno za snemanje najnovejšega filma jugoslovansko-ameriške koprodukcije z naslovom »Akademija za princeske«. To je že četrti film, ki sta ga skupaj posneli dve filmski hiši: Jadran film iz Zagreba in MGM iz Amerike. Producent filma je Fred Weintraub, režiser pa Bruce Block.

Filmsko zgodbo bodo večji del posneli na Otočcu, nekaj kadrov pa tudi v Dolenjskem muzeju, v Birčni vasi, v Zagrebu, sedem dni pa bodo snemali tudi v Los Angelesu. Film bo posnet v mesecu dni in ga bodo že septembra vrteli v kinematografih po svetu, pri nas pa šele prve mesece prihodnjega leta, če bomo kopijo seveda odkupili.

Film »Akademija za princeske« bo sodobna komedija, ki bo prikazovala življenje v današnji visoki družbi. V filmu bo nastopilo precej znanih in novih imen jugoslovanskega in ameriškega filmskega življenja. Novo odkrijeje prav gotovo ljubljanka Barbara Rovšek, ki ima v filmu eno glavnih vlog. Seveda bodo nekaj stranskih vlog zasedli tudi Novomeščani. Še zdaj je jasno, da bo film postal tudi dobra reklama za naš turizem, saj bo na

samem začetku filma tudi zahvala Otočcu in vsem Dolenjcem, ki so pripomogli k snemanju.

»Producent Fred iz Los Angelesa je veliki prijatelj Jugoslavije in prav s takšnim sodelovanjem skuša mnogim nejevernim Američanom pokazati, da je Jugoslavija drugačna,« je povedal direktor filma Boris Gregorič.

J. PAVLIN

Kmečke neveste »po kapljicah«

Kar dve stotnji fantov na 5. srečanju, deklet na začetku niti deset, od teh pa sta dve takoj ušli — Prihitela je celo ekipa beogradske TV

SEVNICA — Hotel Ajdovec je moral v soboto za tokratno 5. srečanje kmečkih fantov in deklet odpreti še kegljišče, toliko je prišlo fantov.

Zgolj pozivanja na vrnitev k naravi tem vrlim fantom, kjer se nekateri že bližajo Abrahamu, ne bo prineslo življenjskih družic. Neutrudni organizator Jože Peternelj iz Izgorij na Gorenjskem sicer nima pregleda, koliko se jih je s teh srečanj tudi poročilo, vendar zatrjuje, da mladega para, ki se je bil ogledal že na cesti prvega srečanja, potlej ni bilo več zraven. »Če fantu takrat ne bi uspelo skočiti v zakonski jarem, bi bil prišel na ostala srečanja,« meni Peternelj.

Sicer pa je v Sevnici pričakoval kmeta Mita Trefalta, ki pa je žal že poročen in torej ne potrjuje pravila, po katerem po Peterneljevih podatkih več tisoč slovenskih kmečkih fantov ne more in ne more dobiti

neveste na domačijo. Enako so pritrjevali kolegi iz beogradske televizije, ki so se potrudili v Sevnico. V jugoslovanski žitnici Vojvodini tudi ne manjka gospodarjev, ki ne more dobiti gospodinj.

Sevničani so torej pripravili vse, razen deklet, fante pa so prišli tudi z mercedesi in beamveji z Jesenic in iz Pomurja. Postaven mladec iz bizeljskih goric — imena, razumljivo, ne izdamo — je potarnal, da je vina lanske letine le za kapljice, deklet pa očitno ni niti za toliko. Jože Peternelj bo tudi na naslednja sreča-

zadnje je do enega takih preprirov prišlo 16. januarja, ko je Remih pretepal ženo in taščo. Takrat se je Polona odločila, da bo moža ubila, svojo odločitev pa je zaupala Antonu Alegru.

Hladnokrvno ustrelila spečega moža

23-letna Polona Remih in njen prijatelj Anton Alegru osumljena uboja Antona Remiha

ČRETEŽ PRI KRŠKEM — V soboto, 18. januarja, ob 11.20 so bili krški miličniki obveščeni, da se je na svojem domu na Čretežu pri Krškem ustrelil 35-letni Anton Remih. Tako vsaj je zatrnila pokojnikova tašča Jožefa Bizjak, ki je o dogodku obvestila miličnike. Preiskava, ki so je zatem opravili uslužbenci krške UNZ in miličniki, pa je pripeljala do povsem nasprotnih, celo shriljivih ugotovitev.

Ogled kraja, kjer so našli truplo, in zbiranje obvestil sta kmalu po pričetku preiskave navrgla sum, da je šlo za umor. Še istega dne je bil sum potrjen, umora pa osumljena Remihova žena, 23-letna Polona, pomoči pri umoru pa družinski in še posebej Polonin dobri prijatelj 35-letni Anton Alegru iz Gunt pri Krškem. Kot se je pokazalo, je med zakonca Remih večkrat prihajalo do preprirov, Anton je svojo ženo tudi pretepal. Na-

Do usodnih dogodkov je prišlo 17. januarja. Okoli 21. ure je močno vinjenega Remiha do doma pripeljal prav Anton Alegru, ki je z njim tega večera skupaj popival po Krškem. Remih je odšel v sobo in zaspal, okoli 23.30 pa je do njegove posteje stopila žena Polona. V roki je imela pištolo za ubijanje živali in z njo hladnokrvno ustrelila moža v glavo. Remih je bil takoj mrtev.

Ob tem pa je potrebno dodati še nekaj. Pred ubojem je bila Remihova na domu pri Alegru. Ta ji je tudi izročil pištolo in jo naučil rokojanja z njo. Prav tako jo je on ob 23.30 pripeljal do doma, jo počakal blizu hiše in nato po dejanju ponovno odpeljal v svoje stanovanje. Očitno je šlo torej za pripravljen in načrtovan umor, pri vsem tem pa Alegru ni imel prav majhne vloge. Prav zato je preiskovalni sodnik novomeškega temeljnega sodišča odredil pripor za oba, Polono Remih in Antona Alegru.

Na domu Remihovih pa sta ostala dva mladoletna otroka...
B. BUDJA

Telefon v Maline

SEMIČ — Semiško pustno društvo »Gusarji« sicer ni registrirano, a Semičanov to ne moti, da ne bi bili razigrani, hudomušni, aktualni in nasploh takšni, kot se za pustno društvo spodobi. Društvo ima že častljivo starost — pred približno 15 leti je z njim začel Ivan Avpič, ki je dolgo krmaril gusarsko ladjo. Vendar je bilo dolga leta pustovanje skromno in le v nedeljo, šele zadnji dve leti pa si je pridobilo sloves največje pustne prireditve v Beli krajini. Kako tudi ne, saj traja kar štiri dni: od nedeljske »otvoritve« pred semiškim hotelom do sredinega pustnega pogreba!

»Letos bomo pomagali ljudem na črti Semič—Vrtača—Osojnik—Maline, da bodo vsaj za pusta dobili telefon, ki ga napeljujejo že nekaj let. Če bo kaj narobe, bo

Zvone Vidmar

seveda kriv pust, ki bo za svoje napake celo kaznovan,« pravi o pripravah predsednik semiškega pustnega društva Zvone Vidmar, ki vseh skrivnosti, ki jih pripravljajo za ta veselje in nori praznik, noče razkriti. Tisti, ki so si prišli zadnja leta pod Smuk ogledat karneval, pa vedo, da ne bodo razočarani, saj znajo Semičani pripraviti kvaliteten program na visoki ravni, razumljiv odraslim in otrokom.

Najbolj živahno bo v gasilskem domu, kjer se bo odvijal program, ob večerih. Gusarji imajo namreč svojo godbo na pihala, ker pa nastopa le ob svojem prazniku, ima skromen repertoar, zato priskoči na pomoč metliška mestna godba. Muzikanti na prihajajo iz vse Bele krajine. Lani jih je brezplačno zaigralo v enem večeru kar 35.

»Pri nas s pustovanjem živi in dela ves kraj, posebno še, ker je skoraj ves izkupiček namenjen za gradnjo gasilskega doma,« rad pohvali Vidmar. Uspeh zato ne more izostati. Le za primer: samo na pogrebu pusta se je lani zbralo v Semiču 2.000 ljudi.
B. M.

Pri Gospodični spet veselo

Nov lastnik in nova oskrbnica Doma pri Gospodični na Gorjancih — Niti en dan ni bil brez gostov

NOVO MESTO — Dom pri Gospodični na Gorjancih je menjal nič koliko lastnikov in oskrbnikov. Velikokrat je bil zaprt in ljudje so se kar odvadili hoditi v ta prelepi kraj pod vzhodnem Trdinovega vrha. Morda je sedaj, ko je dom prevzel v oskrbo Krkin tozid Gostinstvo in turizem, le prišla rešitev v prave roke. Njegova nova oskrbnica je postala Darinka Cvelbar, ki se je v dom preselila pred dobrim mesecem dni. Z možem Marjanom in štirimi otroki so zapustili novo hišo v Šmarjeti in se odločili za življenje v samotni gorjanski bukev. Od takrat je v domu spet življenje.

»Najbolj sem vesela, kadar je veliko dela in polno ljudi. V vsem tem času mi še ni bilo dolgčas in niti trenutek nisem pomislila, da bi se vrnila v dolino,« je povedala vedno nasmejana Darinka. Nič ji ni žal, da je zaradi svojih otrok pustila mesto učiteljice v Dolenjskih Toplicah, saj je sedaj vsa srečna, da je ves dan z družino. Nekaj več skrbi ima njen mož, ki mora z avtom vsako jutro v

dolino, saj mora dva šoloobvezna otroka odpeljati na osnovno šolo v Šmarjeto, sam pa se nato odpelje v Iskro, kjer je zaposlen. Prav zaradi stalnega stika z mestom, je dom dobro založen s svežo hrano in pijačo. Nekaj več težav je v tem zimskem času, čeprav se letos še ni

Darinka Cvelbar

zgodilo, da bi bila cesta neprevozna. »Največje težave nam sedaj povzroča telefon. Že ves čas čakamo, da nam ga bodo priključili na novo centralo. Upajmo, da se bo tudi to v najkrajšem času uredilo, saj bo potem še več gostov,« je povedala prijazna Darinka.
J. P.

Vnuk pretepel staro mamo

Po glavi jo je z železnim drogom, ker je po mestu govorila, da je baraba — Je hotel dokazati, da ni res?

KOČEVJE — Mladoletnik iz Kočevja je 18. januarja ob 19.40 z železnim drogom nekajkrat udaril po glavi svojo 64-letno staro mamo M. M., s čimer je — kot bi lahko sklepali iz njegove izjave — hotel dokazati, da ni baraba.

Kot je povedal miličnikom, je bil tisto popoldne najprej v kinu, med sprehodom po mestu pa je zaslišal zvočenje cerkvenih zvonov. Takrat se je spomnil, da bo šla stara mama v cerkev. Z njo pa se nista preveč razumela, ker »je govorila po Kočevju, da sem baraba.«

Doma je vzel železen drog, si ga za taknil za pas in odšel v stanovanje stare mame na Ljubljanski 14. V stanovanje je prišel tako, da je vlomil vrata, vendar jih je nato popravil, da poškodbe ni bilo tako opaziti. V predprostoru je nato čakal, da se vrne stara mama iz cerkve.

Prišla je po kakih 10 minutah vnukovega čakanja, odklenila je vrata in stopila v predprostor. Ko je hotela odpreti še vrata v stanovanje, jo je vnuk nekajkrat udaril po glavi z železnim drogom. Poškodovano staro mamo je nato zapustil in odšel. Milič-

niki pa so ga kmalu po dejanju prijeli, ker jih je o vsem obvestil neki občan.
J. P.

kozerija

IMATE V JUGOSLAVIJI — SONCE?

Bil sem v Kanadi. Mesec in pol. Nekateri tamkajšnji Slovenci pa niso bili v starem kraju že dvajset, trideset let. Nič čudnega ni torej, če je nekajkrat tekel pogovor takole:

— Vidiš, to pa je telefon. Imate v Jugoslaviji telefone?
— Seveda jih imamo. Vsaka pisarna, skoraj vsak dom.
— Barvni televizor. Si ga že vidiš?
— Doma imam dva. Res ni toliko programov kot pri vas, a vseeno.
— Kopalna klad z masažo.

Kaj takega pa imate v Jugoslaviji, kajne?

— Novoles jih dela. Zadnjič so mi jih razkazovali v Metliki. Morda si jo kdaj privoščim.
— Še vedno vozite s kravami?
— Imamo avtomobile. Takih vpreg skoraj da več ni videti.
— Avtomobile imate? S prestavami, kajne?
— Da, s prestavami. To je primerno za naše ceste. Avtomatski bi se kvarili.
— Pogledaj, to pa je računalnik. Ste že slišali za računalnike?
— Otroci jih spoznavajo v

osnovni šoli. Zame je to preveč zamotano, štirideset sem jih dopolnil. Računalniki so bodočnost.

— V Jugoslaviji poznate računalnike?
— Poznamo, poznamo, brez skrbi.
— Kaj pa sematorje? Tudi?
— Vi ste pa za štoše. Razume se, da jih poznamo.
— Greva na pizzo? Poznate v Jugoslaviji pizzo?
— Vsako večje mesto ima svojo pizzerijo. Memi pizze niso vsčč. Pa nič zato, greva.

— Če nočeš pizze, pa steak.
— Tudi steaka nimam rad. Ne prenesem krvi.
— Se dobi pri vas steak? Jeste meso? Se ga dobi? Je drago?
— Približno tako kot pri vas. Na poti do restavracije sem se zazrl v — sonce.
— Kaj pa je tole?
— Ne vem, kaj misliš.
— Tole: rumeno, svetleče, toplo.
— A tole? To je sonce. Saj res: imate v Jugoslaviji tudi sonce?
TONI GAŠPERIČ

DRUGI KRAJI, ISTI PROBLEMI — Kmečki fantje ne morejo in ne morejo dobiti nevest na svoje domačije. Enako je v Vojvodini, kako je s tem pri nas, je v Sevnici povprašala ekipa beogradske televizije. (Foto: A. Železnik)

KRATKO IN JEDRNATO

ŠOK — Špekulacija Okoli Kreditor.
DOLAR — Devize Omogočajo Leni Administraciji Rešitev.
CENIK — Celu Elio Nosijo Industrijski Krediti.
RAZUM — Ravnodušnost Administracije Za Uvožene Metode.
ZIS — Zapleteno Izigravanje Standarda.
MARJAN BRADAC
Celje